ይህን አዘዝና አስተምር። በቃልና በኑሮም በፍቅርም በእምነትም በንጽሕናም ለሚያምኑት ምሳሌ ሁን እንጂ "ማንም ታናሽነትህን አይናቀው" (1ኛ ጢሞ 4፥11)

የቀረውን ነገር ሳልቆጥር ዕለት ዕለት የሚከብደኝ የአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ አሳብ ነው። (2ኛ ቆር 11፡28)

"ታሪክ በየደጁ ይጸፋል የሚል አበባል አለ።" ይህ አባባል አብዛኛውን ጊዜ ከእውነት አይርቅም አንድ ታሪክ በወቀቱ ሲጻፍ ተገኖና ወቀቱን መስሎ ነው። ነገር ግን ከብዙዎች ታሪኮች መካከል አንድና ሁለት ደግሞ ሳይጋነኑና ውሸት ሳይገባባቸው በከፊል ትክክለኛ ታሪክን የሚያስቀምጡ አሉ።

መጽሐፍ ቅዱስና ቅዱሳት መጽሐፍትን በተመለከተ ግን በመንፈስ ቅዱስ መሪነት የተጻፉ ስለሆኑ ትክክለኛና እውነተዊ ቃል የያዙ በመሆናቸው ወቀትን መስለው ወይም፡ ተጋነው ተጻፉ ልንል አንችልም ምክንያቱም በእግዚአብሔር መንፈስ ተጽፈዋልና። (2ኛ ጴጥ· 1፡20 – ፍ)

የአንዱን ታሪክ ከአንዱ ታሪክ በታሪክነቱ መገዛና በየደረጃው ማስቀመጥ ይሻላል እንጂ በግል መውደድና በአድሎአዊ ፍትሕ ይህ ታሪክ ቀድሚያና ብልጫ አለው ብለን ብንል ታሪክ ራሱ ዝም ስለማይል አፍ አውጥቶ እውነትን ይናገራል። "ታሪክ ራሱ ታሪክን ይደግማል" ታሪክ ለባለ ታሪክ በዋጋ የማይገዛ እጅግ የከበረ ሐብት ሲሆን ታሪክ ለማይገባውና ታሪክን ለማያውቅ ግን ዋጋ የማያወጣ ተራ ነገር ነው።

በአዲስ ሕትመት ታተመ

ፍኖተ ቤተክርስቲያን

በአዲስ አበባ ከተማ የሚገኙ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ አብያተ ክርስቲያናት የጉዞ ሒደት

ከ1826 – 1991 ዓ.ም.

ተፈሣሕኩ እስመ ይቤሉኒ ቤተ እግዚአብሔር ነሐውር
ወደ እግዚአብሔር ቤት እንሂድ ባሉኝ ጊዜ ደስ አለኝ። መዝ (121፥ 1)

ከመምህር ሰሎሞን ቶልቻ ድንቁ
1991 ዓ.ም.

www.ethiopianorthodox.org

መታሠቢያነቱ

“ሖሩ ወመሐሩ ውስተ ኩሉ ዓፅናፈ ዓለም” ተብለው አምላካዊውን ቃል ጠብቀው በወንጌል መልዕክት ለተሠማሩ በእግረ ሐዋርያት ለተተኩ ለአባቶቼና ለወንድሞቼ ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ሠባኪያነ ወንጌል ይሁንልኝ።

“ሰው ሰውን ቢበድለው ስለ እርሱ እግዚአብሔር ይፈርድለታል ሰው ግን እግዚአብሔርን ቢበድል ስለእግዚአብሔር ማን ይከራከርለታል?” (1ኛ ሳሙ 2 ፥ 25)

ያለደራሲው ፈቃድ ውጪ ማንም ሰው ሊያባዛና ሊያትም የተከለከለ ነው።
መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።
All right reserved.

ማውጫ

ገጽ

1· መግቢያ 5
2· ቤተክርስቲያን 7
3· የአትል ልማድና የባሕል ገጽታ በቤተክርስቲያን 9
4· ካቴድራል 12
5· ደብር 13
6· ገዳም 14
7· የቀራንዮ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን 15
8· የሳሎ ደብረ ፀሐይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (አቃቂ) 16
9· ርዕሰ አድባራት መንበረ ፀሐይ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን (እንጦጦ) 17
10· ደብረ ጽጌ ቅዱስ ዑራኤል ቤተክርስቲያን (ካሳንቺስ) 18
11· ደብረ ኃይል ቅዱስ ራጉኤል ቤተክርስቲያን (እንጦጦ) 19
12· ጽርሃ አርያም ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያን ( ) 20
13· ደብረ መንክራት ሥዕል ቤት ኪዳነ ምህረት ቤተክርስቲያን (ፊት በር) 21
14· መካነ ሥላሴ በዓለወልድ ቤተክርስቲያን (4 ኪሎ) 22
15· ገነተ ጽጌ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (አራዳ) 23
16· መንበረ መንግሥት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ግቢ) 24
17· ደብረ አሚን ተክለ ሃይማኖት ቤተክርስቲያን (መርካቶ) 25
18· መካነ ሠማዕት ቅዱስ ቂርቆስ ቤተክርስቲያን (ለገሃር) 26
19· ብርሃናተ ዓለም ጴጥሮስ ወጳውሎስ ቤተክርስቲያን (ጉለሌ) 27
20· ሐመረ ኖህ ኪዳነ ምህረት ቤተክርስቲያን (እንጦጦ) 28
21· ደብረ ሰላም ቀጨኔ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ቀጨኔ) 29
22· ደብረ ገሊላ አማኑኤል ቤተክርስቲያን (መሣለሚያ) 30
23· መካነ ሕይወት አቡነ ገ/መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን (ፈረንሳይ) 31
24· ደብረ ሠላም እስጢፋኖስ ቤተክርስቲያን (አቢዮት) 32

www.ethiopianorthodox.org

25· ታዕካ ነገሥት በዐታ ማርያም ቤተክርስቲያን (ፊት በር) 33
26· ደብረ ናዝሬት ቅዱስ ዮሴፍ ቤተክርስቲያን (ጉተራ) 34
27· ደብረ ነጎድጓድ ቅዱስ ዮሐንስ ቤተክርስቲያን 35
28· ገነተ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን (ፈረንሳይ) 36
29· መንበረ ልዑል ቅዱስ ማርቆስ ቤተክርስቲያን (6 ኪሎ) 37
30· ማህደረ ስብሐት ልደታ ቤተክርስቲያን (ሜክሲኮ)........................ 38
31· መንበረ መንግሥት ቊስቋም ማርያም ቤተክርስቲያን (ቊስቋም)........................ 39
32· ደብረ ሣህል ቅዱስ ሚካኤል (የካ) ቤተክርስቲያን (ሾላ) 40
33· መንበረ ፓትርያሪክ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን (5 ኪሎ) 41
34· መንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ቤተክርስቲያን (4 ኪሎ) 42
35· ጽርሃ ንግሥት ፋሪ ሐና ማርያም ቤተክርስቲያን (ፋሪ) 43
36· ወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን (ፈረንሳይ) 44
37· ጽርሃ ጽዮን ሐዋርያት ጎላ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ቸርቸል) 45
38· ሰዋሰወ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ቤተክርስቲያን (ኮልፌ) 46
39· ምስካየ ኀዙናን መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (6 ኪሎ) 47
40· ረቢ መካነ ጎልጎታ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ካራ ቆሬ) 48
41· መንበረ ስብሐት ሥላሴ ቤተክርስቲያን (እንጦጦ) 49
42· ደብረ ክዋክብት ገ/ክርስቶስ ወአቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን 50
43· ደብረ ኃይል ራጉኤል ቤተክርስቲያን (መርካቶ) 51
44· ደብረ ይባቤ ቅዱስ ያሬድ ቤተክርስቲያን (ጉተራ) 52
45· መካነ ጎልጎታ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን (ዮሐንስ) 53
46· ደብረ መዊዕ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ክፍለሃገር መናኸሪያ) 54
47· መካነ ሕያዋን ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ጎፋ) 55
48· መንበረ ሕይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ለቃቂ) 56
49· ደብረ ብሥራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ሣር ቤት) 57
50· መካነ ሕይወት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (ቃሊቲ) 58
51· ደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ቦሌ) 59
52· እንቀፀ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ፈረንሳይ ጫቁኑ) 60
53· ደብረ ምጥማቅ ሠዓሊተ ምሕረት ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን
(ላምበረት)........................ 61
54· ደብረ ምሕረት ወህኒ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ወህኒ ቤት ውስጥ) 62
55· ደብረ ሲና እግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን (አዲሱ ገበያ) 63
56· ደብረ ገነት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (አስኮ) 64
57· ዳግማዊ ቁልቢ ደብረ ልዑል ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ኮተቤ) 65
58· ደብረ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (ገርጂ) 66
59· ደብረ ሣሌም መድኃኔዓለም መጥምቁ ዮሐንስ ወአቡነ አረጋዊ
ቤተክርስቲያን (ቦሌ) 67
60· ምዕራፈ ቅዱሳን ፈለገ ሕይወት ገ/መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን (ሣሪስ) 68
61· መካነ ቅዱስን ኢያቄም ወሐና ቤተክርስቲያን (ኮተቤ) 69
62· ምዕራፈ ቅዱሳን አቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን (ሣሪስ) 70
63· ደብረ ምጥማቅ ሐዋርያው ቅዱስ ፊልጶስ ቤተክርስቲያን
(ኮልፌ አጠና ተራ) 71
64· ደብረ መንክራት ተክለሃይማኖት ቤተክርስቲያን (ኮልፌ አጠና ተራ) 72
65· ደብረ ይድራስ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (አውጉስታ) 73
66· ደብረ ትጉሃን ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ላፍቶ) 74
67· ደብረ ምሕረት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (የካ) 75
68· ገዳመ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን (መሣለሚያ) 76
69· ደብረ ፀሐይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (ፈረንሣይ) 77
70· ቤዛ ብዙኃን ኪዳነ ምህረት ቤተክርስቲያን (ጎፋ) 78
71· ምዕራፈ ፃድቃን አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን (መካኒሣ) 79
72· ደብረ መድኃኒት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (የልደታው) 80
73· ደብረ ምፅላል እግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን (ላምበረት) 81

www.ethiopianorthodox.org

74· አንቀፀ ምሕረት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (አየር ጤና) 82
75· ደብረ ገነት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (መካኒሣ) 83
76· ደብረ ጽባሕ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ሣጠራው) (CMC) 84
77· ደብረ ገነት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ቃሊቲ) 85
78· ደብረ ዕንቁ ልደታ ማርያም ቤተክርስቲያን (ሩሲያ ኤንባሲ) 86
79· ደብረ ገነት ፉሪ ዕንቁ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ፉሪ) 87
80· ብሔረ ጽጌ ማርያም ቤተክርስቲያን (ብሔረ ጽጌ) 88
81· ምስራቀ ፀሐይ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (መካኒሣ) 89
82· ወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን (ቀራንዮ ሠፈር) 90
83· የደብረ ቅዱስ ደብረ ቀርሚሎስ ካራአሎ መድኃኔዓለም ወአቡነገሪማ
(ካራአሎ) 91
84· የሐመረወርቅ ማርያም ቤተክርስቲያን (ሣሪስ) 92
85· የቀጨኔ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ቀጨኔ) 93
86· የደብረ ገነት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ታጠቅ) 94
87· የጋራ ተክለሃይማኖት ቤተክርስቲያን (የካ ጋራ) 95
88· የደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ቄራ) 96
89· የካ ጋራ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን 97
90· የቦሌ ቡልቡላ ደብረ ገነት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን 98
91· ማጠቃለያ 99
92· በጥናት ሥራዬ ላይ የተጠቀምኩባቸው ምንጮች 100
93· የአብያተክርስቲያኑን አድራሻ የሚያሳይ ልዩ ሠርጠረዥ 103

[stamp]

መግቢያ

የመጻሕፍትና የመጽሔቶችን ምሥጢራዊ መልዕክት በመጠኑ በመግለጽ ረገድ የመግቢያ ጽሁፍ ታላቅ ድርሻ አለው። በተለይም አንባቢያን በስሜት ተመስጠው ወደ ቁም ነገር መልዕክቱ እንዲገቡ መግቢያ የሚገፋፋ ቀስቃሽ መልዕክት ነው። እኔም በእዚይች መጠነኛ ቁም ነገር አዘል መልዕክት የመጀመሪያ እጅ መፍቻ መጽሐፍ አዘጋጅቼ ይዘቱን በዚህ የመግቢያ መልዕክት ጥቂት ግንዛቤን አስጨብጬ ውስጣዊ ይዘቱን በተመለከተ ግን አንብቦ በመረዳት የታሪክ የኃይማኖት የሃገር ፍቅር ላለው ለኢትዮጵያ ሕዝብ አቀርባለሁ።

ይህ ፍኖተ ቤተክርስቲያን በመባል የተሠየመው መጽሐፍ በነገረ መለኮት ላይ ያላተኮረ ሆኖ በታሪክና በትውፊት፣ በመረጃ ጥንቅር ላይ ያተኮረ ነው። በመሆኑም በመንፈስ ቅዱስ አሣሣቢነት ይህን መጽሐፍ እንዳዘጋጅ ፈቃዱ ሆኖ ሁሉን ያደረገልኝ አምላኬን ልዑል እግዚአብሔርን አመሠግናለሁ።

መጽሐፍ ስለዓለም የምናውቅበት መሣሪያ ነው። በመጽሐፍት ላይ ሁሉ ነገር ስለሚገለጹ ዓለምን በንባብ ሕሊና ቁጭ ብሎ በውስን ስፍራ መመልከት ይቻላል መጻሕፍት ምስጢራት የሚገኙባቸው ታሪክን ለትውልድ ጠብቀው የሚያስተላልፉ መካሪ፣ አጽናኝ ተስፋ ሰጪ ስሜትን በአዲስ መንፈስ ቀስቀሰው የሚያነቃቁና የሰጧቸውን ተቀብለው አደራ የሚጠብቁ ከመሆናቸውም በላይ በእጅት የሚገርመውና የሚያስደንቀው መጽሐፍት ገልጠው ሲያነቧቸው ውለው ተሰልችተው ሳይከድኗቸው ተጥለው ቢሄዱና ተመልሰው መጥተው ቢያነቧቸው ቀር የማይሰኙ፣ የማይሰለቹ እውነተኛ ወዳጆች ናቸው። እኔም ይህን መጽሐፍ ሳዘጋጅ የነበረኝ ጽኑ ፍላጐትና ስሜት ለዓላማዬ መሳካት ታላቅ አስተዋፅኦ ቢያደርግልኝም ይህ መጽሐፍ አንድ ቦታ ቁጭ ብሎ የሚዘጋጅ የሕሊና ውጣ ውረድን ብቻ የሚጠይቅ ሳይሆን ብዙ መኳዝና ብዙ ድካም የሚጠይቅ ነው። ይሁን እንጂ ለመጀመር ልቦናዬን ቀስቀሶ ያስጀመረኝ አምላኬ አስፈጽሞኛል።

www.ethiopianorthodox.org

በተለይ በዚህ የመጽሐፍ ዝግጅት ላይ በመረጃ ስብስብ ጊዜ አሳቤንና ዓላማዬን ተረድተውልኝ በአሳብ ደግፈው በሞራል አበረታተው የምፈልገውን የመረጃ ጥንቅር እንዳገኝ የረዱኝን የአዲስ አበባ ሃገረስብከት የአውራጃ ሊቀ ካህናቶችና ፀሀፊዎችን የሠበካ ጉባዔ እስታስቲክስ መረጃ ክፍሎችን እንዲሁም ሊቃውንተ ቤተክርስቲያን አበውን የዕድሜ ባለፀጋ የሆኑትን ምዕመናንን በራሴና በቤተ ክርስቲያን ስም አመሰግናለሁ። በተጨማሪም ይህን መጽሐፍ በማንበብ ገንቢና ጠቃሚ አስተያየቶችንም ሆነ ምክሮችን ለወደፊት ሥራዬ የተቃና ስለሚያደርጉልኝ ከአንባቢያን በአድራሻዬ ቢላክልኝ ደስተኛ ነኝ።

ፍኖተ ቤተክርስቲያን ሲባል የቤተክርስቲያን መንገድ ማለት ነው። ይህም ፍኖተ ጽድቅ የጽድቅ መንገድ ፍኖተ ሕይወት የሕይወት መንገድ ፍኖተ አበው የኃይማኖት አባቶች የሄዱበት መንገድ በማለት ይተረጐማል። በመሆኑም ይህ መጽሐፍ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን በአዲስ አበባ ከተማ ያሉትን የአድባራትና ገዳማት አብያተ ክርስቲያናት ያሉበትን ሥፍራ መርቶ የሚያሳይና ስለ ጥንታዊ አተካከላቸው መጠነኛ ጭብጥ የሚያስረዳ በመሆኑ ፍኖተ ቤተክርስቲያን ተብሏል።

በአጠቃላይ የዚህ መጽሐፍ ዋና አላማ ምዕመናን የቤተ ክርስቲያናቸውንና የሀገራቸውን ታሪክ ጠንቅቀው እንዲያውቁ አብያተ ክርስቲያናቶቹም በየት (በአድራሻ፡ በቀበሌ፡ በከፍተኛ በአቀጣጫ) በአካባቢ መጠሪያ ልዩ ሥም ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት እስከ አሉበት ቦታ ድረስ ያላቸውን የኪሎ ሜትር ርቀትንም በቀላሉ ይህን መጽሐፍ በማንበብ ያለብዙ ድካም እንዲያውቁ ለማድረግና ሂዶም በመጐብኘት የበረከትና የረድዔት ተሳታፊ እንዲሆኑ ለማድረግ እንዲሁም ከየክፍለ ሃገሩ ለሚመጡም ምዕመናን በቀላሉ በመጽሐፉ አመልካችነት እየታገዙ እንዲረዱ ለማድረግ የታቀደ ሲሆን ወደፊትም ከውጪው ዓለም በአንግድነት ለጉብኝት መጥተው ጥንታዊትና ታሪካዊት የሆነችውን ሃገራችንና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያንን ለሚጐበኙ ቱሪስቶች በእንግሊዘኛ ቋንቋ ተተርጉሞ ቢቀርብ እጅግ ተፈላጊና ጠቃሚ መሆኑንም በመረዳት ላዘጋጅ ችያለሁ።

መምህር ሰሎሞን ቶልቻ ድንቁ
ሠባኬ ወንጌል ዘኦርቶዶክስ ተዋህዶ

ቤተክርስቲያን

ቤተክርስቲያን ማለት ሁለት ትርጉም ይዞ በዘርፍና በባለቤት የተቀመጠ ስም ነው።

አንደኛው ትርጉም ቤተክርስቲያን ሲል የክርስቲያን ቤት የክርስቲያን መሰብሰቢያ የክርስቲያን መገናኛ ማለት ነው። ይህም ክርስቲያኖች በአንድነት በመሰብሰብ ወደፈጣሪያቸው ወደ ልዑል እግዚአብሔር የሚፀልዩበት የመድኃኒታቸው የኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ስጋና ክቡር ደም የሚቀበሉበት የሚሰግዱበት ከእግዚአብሔር ጋር የሚገናኙበት የፀሎት ቤት ማለት ነው። ኢሳ. 56 ፡ 7 ፡ ኤር. 7፡ 10 - 11፡ ማቴ 21 ፡ 13 ፡ ማር 11፡ 17 ፡ ሉቃ 19 ፡ 46

ሁለተኛው ትርጉም ቤተክርስቲያን ሲል የክርስቲያን ወገን ክርስቲያን የሆነ ሁሉ የሚጠራበት ስም ነው። ይህም ምሳሌ ትውፊቱ የመጣው ቤተ ያዕቆብ፡ ቤተ አሮን፡ ቤተ እስራኤል (የያዕቆብ ወገን፡ የአሮን ወገን፡ የእስራኤል ወገን ማለት እንደሆነ ሁሉ ቤተክርስቲያን ሲል የክርስቲያን ወገን የሚለውን ያመለክታል) መዝ 117 ፡ 3 113፡ 1 ፡ ማቴ 16:18 ፡ 18 ፡ 17 ፡ የሐዋ 18 ፡ 22

የመጀመሪያዋ ቤተክርስቲያን በፊልጵስዮስ ሀገር እንደተሠራች የቤተክርስቲያን ታሪክ ቢያስረዳም ሐዋሪያትና ሌሎች ክርስቲያኖች በሐዋሪያው ዘማርቆስ እናት በማርያም ቤት እየተሠበሠቡ ለአምልኮ እንደ ቤተክርስቲያን ይገለገሉበት ነበር። የሐዋ 12 ፡ 12

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ስርዓተ ትምህርት ሦስት ዓይነት የቤተክርስቲያን አሠራር እንዳለ እንረዳለን

1. አራት መአዘን (ከምኩራብ የተወሰደ)

2. [illegible] ክፍል (ቤተ ንጉሥ)

www.ethiopianorthodox.org

1· የአሠራሩ ይዘትን ባተመለከተ የአራት መዓዘን ቅርፅ (የምኩራብ ዓይነቱ) የተወረሠው ከአይሁድ ምኩራብና በዘመነ ክርስትናም የታላቁ ቆስጠንጢኖስ እናት እሌኒ በኢየሩሳሌም ካሠራችው ቤተክርስቲያን የተቀዳ ነው።

2· ዙሪያው ክብ አሠራር (ቤተንጉስ) ውስጡ በሦስት ጋድግዳ የተከፈለ ሲሆን ስያሜው የተወረሰው ከግብሩ ከሚሠጠው አገልግሎት የተወረሰ ነው።

3· ቀኝ ሎሬ ይህ አሠራር ውስጡ በመጋረጃ ብቻ የተከፈለ ሆኖ ራሱን ችሎ በዘመነ ሐዲስ መናንያን በበረሃ የሚገለገሉበት ቤተክርስቲያን ነው።

ቤተክርስቲያን የተመሠረተችው በሰዎች አስተያየትና ፈቃድ፣ በቃለ ጉባዔ፣ ወይም በትግል ጥረት የተመሠረተች ተቋም ሳትሆን አምላክ በደሙ መፍሰስ የመሰረታት መታደስ መለወጥ የሌለባት አምሳያዋም ኢየሩስአሌም ሰማያዊት ናት።

በአጠቃላይ ቤተክርስቲያን ማለት ስብሃተ እግዚአብሔር የሚደርስበት አማናዊ ቅዱስ ስጋውና ደሙ የሚቀርብበት በማህበር ጸሎት የአምልኮተ እግዚአብሔር ሥርዓት የሚደርስበት የቃል ኪዳን ጸሎቱ የሚኙበት ክርስቲያኖች የሚሰበሰቡበት ቤት ማለት ነው።

የአጉል ልማድና የባህል ገፅታ በቤተክርስቲያን

አጉል ልማድ በአንድ ቀን የገጠመኝ ክስተት ወደፊት ሊሆን ይችላል ወይም ይሆናል ብሎ እርግጠኝነትን ያልጨበጠ ነባነትና እምነቱ ሙሉነት ሣይኖረን በጥርጣሬ የምንቀበለው ነገር ነው። አጉል ልማድ እውነታ ስለሌው ከፊሉ ባለማስተዋል ሲቀበለው አስተዋይ አእመሮ ያለው ደግሞ በልማድ የሚደረግ ነገር አስፈላጊ አይደለም ብሎ ሊተው የሚችል ቢተወውም ምንም ጉዳት የማያመጣ ነገር ነው። ስለልማድ ሁኔታ በተለምዶ መደረግ አለባቸው ይሆናሉ ተብለው በብዙ ሰዎች ዘንድ ተቀባይነት ካገኙት አጉል ልማዳዊ ሥረዓት በከፊሉ እነዚህን እንመልከት።

በዘልማድ ጨሌ፣ ውቃቢ፣ ዛርን የሚያመልኩ ሰዎች ሕሊናቸው ተገንዝቦ ይህንን አጉል ልማዳዊ አምልኮ ቢተውትና ከዚህ አምልኳቸው ቢላቀቁ የሚሞቱ ይመስላቸዋል ነገር ግን ምንም እንደማይሆኑ የምናየው ጉዳይ ነው። መሠረት የሌለው ልማድ ነውና። አንዳንድ ሰዎች ቁጭ ብለው ሲያወሩ እየተናነቃቸው ስርቅ ስርቅ ይላቸዋል። በዚያን ጊዜ ማን ነው እንደው ዛሬ ስሜን የሚያነሣኝ ይላሉ ስርቅ ስርቅ ስላላቸው በሌሉበት ቦታ ስለግለሰቡ ስም ያነሣም ላይኖር ይችላል እንዲሁ በልማድ ብቻ ስርቅ ስላለው ዛሬ የሚያነሳኝ አለ ይላሉ በልማዳዊ አነጋገር ሌላው ዛሬ ቀንድቤ ይንቀጠቀጣል አዲስ የማየው ሰው አለ ይላሉ በመሠረቱ ቀንድብ ስለተንቀጠቀጠ አዲስ ሰው አይታይም። ልማዳዊ ንግግርን እንጂ ሌላው አንድ ሰው ጉሩን ሲወጋው ጉኔን ወጋኝ ብሎ ካለ ቀደምኩህ ብለህ መሬት ንካ ይባላል መሬት ሲነካ ጉሩን ይሻለዋል ማለት አይደለም በልማድ የመጣ ንግግር እንጂ ሌላው ሰማዩ ጥርት ብሎ አድማስ አድማሱን የደመና ጪጋግ ወርሶት ሲታይ በቃ ጦርነት ሊመጣ ነው እያሉ በልምድ የሀሰት ትንቢት የሚተነብዩም አሉ ነገር ግን ደመናው ተንቀሳቅሶ የሰማይን አድማስ ይዞ መሄዱ የእግዚአብሔር ፈቃድ እንጂ የጦርነት ምልክት አይደለም። ከላይ የዘረዘርነው ነገር ሁሉ በአጉል ልማድ መጥቶ እየተላለፈ እዚህ ደርሶ በሕብረተሰቡ አዕምሮ ተቀረጾ ይገኛል። እዚህ ላይ ልማድና በልማድ የሚገኙ ጠቃሚ ነገሮችን ለይተን ልናውቅ ይገባል።

www.ethiopianorthodox.org

አብዛኛውን ጊዜ ብዙ ሠዎች ልማድና ባህልን አንድ አድርገው ይገዝቧቸዋል ነገር ግን በልማድና በባህል መካከል ትልቅ ልዩነት መኖር ብቻ ሳይሆን አጉል ልማድ እውነተኘነትን ያልተመረኮዘ ነገር ሲሆን ባህል ግን በእውነተኘነትን ነገር ተመርኩዞ የኃይማኖት፣ የአለባበስ፣ የአነጋገር ፣ የሀገር የአካባቢን ታሪካዊና ምስጢራዊ ገጽታና ምንነትን አሳይቶ ለማስተማር ትልቅ ድርሻ አለው። የልማድና የባህል ንጽጽራዊ ገጽታ አብረው ሲመለከቱት አጉል ልማድና ጠቃሚ ልማድን ለይቶ እንደመረዳት ሁሉ ባህል ሲባልም ጠቃሚ ባህልና ጐጂ በህሎችን ለይተን ማወቅ ተገቢ ነገር ነው።

ጐጂ ባህሎችን ጉዳታቸውን ጠቃሚ ባህሎችን ጥቅማቸውን አውቀን በተሠጠን የነፃ ፈቃድ ሕሊና የመረጠውን ተቀብሎ ወደ ተተኪው ትውልድ በትውፊት (በቅብብል፣ በውርርስ) ልናስተላልፋቸው ይገባል። ለምሣሌ ጐጂ ባህል የምንለው ወደ ማህበረሰብ ክፍል ስንገባ እንጥል መቁረጥ ፊትን በንቀሳት ማዥጉርጉር ግንባርና አይን ላይ ብረት አግሎ መተኮስ ከንፈር ሰንጥቆ ሸክላና ጌጣጌጥ ማስገባት ያለዕድሜና ያለተጋቢዎች ፈቃድ ጋብቻን መፈጸም በብዙ ብሔር ብሔረሰብ ክፍል የተለመደ ባህል ነው።

ከጐጂ ባህሎች አንዱ የሕፃናትን መብት ስንመለከት ሕፃናት በልጅነት ዕድሜያቸው መብታቸው ተጠይቆ ሳይፈቀዱ በቤተሰብ ጫና ጐጂ ባህል ይፈጸምባቸዋል። ይህም በልጅነቱ ቤተሠቡ የሚያደርግበት የባህል እርምጃ በመሆኑ ወደ ፊት አድጉ በተረዳ በተገነዘበ ሰዓት በሕሊና ትልቅ የውበትና የስሜት ተጽዕኖ ስለሚያሳድርባቸው ሊቀር የሚገባው ጐጂ ባህል በመሆኑ ባለንበት አዲስ ትውልድ አቀረነው። ይህ ዓይነቱ ባህል ጐጂ ከመሆኑም በላይ በክርስትና ሕይወት ትምህርት በአካል ላይ ውበት እንጨምራለን ተብሎም ይሁን በተለየ ምክንያት ከግርዘት በቀር ስለት እያጋሉ አካልን እየቆራረጡ ከበሽታ መዳኛና ለውበት እየተባለ የሚደረገው የባህል ድርጊቶች በፍፁም አያስፈልጉም ጐጂዎች ናቸውና። በተለይ የሰው ልጅ በአምላክ አርአያና ምሣሌ የተፈጠረ ውብ ፍጡር በመሆኑም ነው። ንጉሥ ዳዊት “ግሩምና ድንቅ ሆኜ ተፈጥሬያለሁና አመሰግንሃለሁ” ሲል የሰው ልጆች መልክ መልከ መልካም መሆኑን በመዝሙሩ የገለፀው (መዝ 138፡ 14 - 15) ታዲያ ይህን ግሩምና ድንቅ በአርአያ ሥላሴ አምሳል የተፈጠረ አካልን ና በንቀሳት በጥብሣት በግለት በእሣት ላሳምር ብሎ በአልደከሙበት አካል ላይ ውበትን እንጨምር ማለት ተገቢ አይደለም።

የአጉል ልማድና ባህልን ንጽጽር በዝርዝር ተመልክተን ወደ ባህል ይዘት ስንገባ ጐጂ ባህልን ከጠቃሚ ባህል ለይተን ልናውቅ ያስፈልጋል። ይሁን እንጂ ጠቃሚ ባህሎችን ጠብቀን በመያዝ ለትውልድ በትውፊት ልናስተላልፋቸው ይገባል በተለይ ሃገራችን ኢትዮጵያ የእግዚአብሔር ሃገር ከመሆኗም በላይ የብዙ ብሔር ብሔረሠቦች ተቋምና የታሪክ ማህደር ስትሆን እያንዳንዱ ብሔር የራሱ የሆነ የምግብ ባህል፣ የአለባበስ ባህል፣ የኃይማኖት ባህል፣ የጨዋታ ባህል የአኗኗር ባህል በአጠቃላይ ኢትዮጵያዊነትን የሚገልፅ ባህል አለን። ለሃገራችን የታሪክ ማህደርነት ባህላችን አንዱና ታላቅ ድርሻ ያለው ነው። አንዳንድ የአመለካከት ጥበት ያለባቸው ሰዎች ባህልን እንደ ኋላቀርነት ወይም እንደ ተረት አድርገው ይመለከቱታል ነገር ግን አላዋቂነት ነው።

ባህል ማንነትን፣ ክብርን ጥንታዊ ይዘትን ወደ ኋላ መለስ ብለን የምናይበትና ተፈጥሮን በማየትም የሥነ -ፍጥረት ፈጣሪ የሆነውን እግዚአብሔርን የምናመሰግንበት መንገድ ነው። ባህል ገንዘብ የማይገዛውና ክብርና ታሪክን ማንነትን የሚገልፅና ሕሊናን ደስ የሚያሰኝ አበው ጠብቀው የቆዩልን ትልቅ ሐብት ነው።

የባህል የአለባበስ ይዘትን በሃገራችን ያሉትን የብሔር ብሔረሰቦች ገፅታ ስንመለከት ውበትን የተላበሰ ብቻ ሳይሆን ሕሊናን የሚያስደስት ጥበብን የተጐነፀፈ ነው። ይህም ጃኖው፣ የሃገር ልብሱ ፣ የጥንድ ድርቡ የለምዱ፣ የካባው፣ የደበሎው፣ የጉፈታው የተፈሪ ሱሪው፣ የቡልኮው፣ የካቴናው ኸረ ስንቱ፡፡ እነዚህ የዘረዘርናቸውና ሌሎችም የአለባበስ የባህል ይዘቶች በሃገራችን ያሉ የእኛ የራሳችን ሀብታችን ናቸው በመሆኑም እንኮራባቸዋለን እንደሰትባቸዋለን።

ባህል እንዲሁ ከሰማይ የወረደ መና ወይም ከመሬት ተቆፍሮ የሚገኝ ሣይሆን ከባህል መሥራቾች ባህ[illegible]ባቂና ባህል ወዳድ በሆኑ አበው ተጠብቆ እዚህ የደረሰ ለትውልድ ትልቅ ሥጦታ የሆነ ሐብት ነው።

በመሆኑም እያንዳንዱ ሰው የአጉል ልማድ ተገዥ የልምድ አምላኪ የጐጂ ባህል ተሳታፊ ሳይሆኑ የእያንዳንዱን ልዩነት አውቆ እንደአስፈላጊነታቸው ተረድቶ በመጠበቅ ለተተኪው ትልድ በትውፊት ሊያስተላልፍ የአበው የአደራ ቃል [illegible]

www.ethiopianorthodox.org

ካቴድራል

(የካቴድራል ቤተክርስቲያን)

ካቴድራል ማለት ቃሉ ግዕዝ ወይም አማሪኛ ሳይሆን ጥሬ ቃሉ ግሪክ ሲሆን ወደ ላቲን ሲተረጐም (Cathedra) ካቴድራ ይላል። ይህም የጳጳስ መቀመጫ (ዙፋን) ማለት ሲሆን በጥንታዊያን ክርስቲያኖች አመለካከት ካቴድራል ማለት የሥልጣን ምል ክት ማለት ነው። የካቴድራል ሕንጻዎች መሠራት ያለባቸው በትልልቅ ከተማዎች ነው እንጂ በአነስተኛ መንደር መሠራት የለበትም። የካቴድራል ቤተክርስቲያን በጣም ትልልቅ ግዙፍ ሕንጻ ነው። [1] በጥንታውያን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ አብያተክርስቲያን ካቴድራል ተብሎ የተሰጣቸው ስያሜ የለም። ይህም ቃሉ ያል ተለመደ የባዕድ ቃል በመሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ በ1924 ዓ.ም. የተሰራውን የመንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ቤተክርስቲያን እጅግ በሥፋቱ ትልቅ በመሆኑና ውበትን የተላበሰ ዘመናዊ ሕንጻ በመሆኑ ይህን በማየትና በማድነቅ በግርማዊ ቀዳማዊ አፄ ኃይለ ሥላሴ ቤተክርስቲያኑ ለመጀመሪያ ጊዜ የካቴድራል ስም ተሰጠው።

ከላይ እንደተገለፀው ካቴድራል ሲባል ብዙ ምዕመናን የሚይዝ ትልቅና ውበት የተላበሰ በሕንጻ አሠራሩም ካሉት ሦስት ዓይነት የቤተክርስቲያን አሠራር ውስጥ ከምኩራብ (አራት መአዘን)፡ ከክብ ቤተንጉሥ፡ ከዋሻ የአሠራር ዓይነቶች ውስጥ ካቴድራል የምኩራብ ከኦሪቱ ትውፊት የተወሰደውን ዓይነት ቀርፅ የያዘ ነው። ካቴድራል ተብሎ የሚሰየመው ይህ ታላቅ ቤተክርስቲያን ብዙ ምዕመናን አካቶ ከመያዙም በላይ ሦስት መንበር በቤተ መቀደሱ ውስጥ ሊኖረው ይገባል። ይህም በክብረ በዓል ጊዜ በሦስቱ መንበር የቀዳሴው ስነ - ሥርዓት ተከናውኖ ምዕመናን በሥርዓት እንዲስተናገዱ ይረዳቸዋል።

በተለይ የካቴድራል ቤተክርስቲያን ስያሜ መጥቶ በከተማችን ውስጥ ያሉት አብያተ ክርስቲያናት ከጊዜ ወደ ጊዜ በቁጥር እየጨመረ የመጣውን የምዕመናን ቁጥር በሥርዓት ለማስተናገድ የቤተክርስቲያኑ ስፋት ታላቅ ድርሻ አለው።

በአጠቃላይ በጥንት ጊዜ የሌለው እና አሁን ከቀርብ ዓመታት ወዲህ የመጣው ካቴድራል ብሎ ቤተክርስቲያንን መሰየም ዛሬ እየተለመደና ጠቃሚነቱ እየታወቀ በመምጣት በከተማችን በአዲስ አበባ በርካታ ታላላቅ ዘመናዊ ካቴድራሎች አሉ።

[1] Catholic commentary (vol.3) & Encyclopedia Britannica (vol.3)

ደብር

(የደብር አብያተክርስቲያናት)

ደብር ማለት ቀጥተኛ ትርጉሙን ስንመለከት ተራራ ማለት ሲሆን ይህም፡ ደብረ ሲና ደብረ ታቦር በሚለው ቃል የትርጓሜ ይዘቱን የሲና ተራራ፥ የታቦር ተራራ ብለን እንረዳለን። ቤተክርስቲያን በተሠራው ሕንጻና በሕንጻው ወሰን ደብሩ እንዲህ ነው ተብሎ ውስጣዊና ውጫዊ ይዘቱን ለመግለጽ ይቻላል በሌላም መልኩ ቤተክርስቲያን በተራራ ትመሰላለች። ይህም ተራራ ከሌሎች ሥፍራ ይልቅ ጉልቶ፡ ስለሚታይ ነው። ቤተክርስቲያንም ከሌሎች ሕንጻዎች ሁሉ ጉልታ፡ ተለይታ ትታያለች። ይህም የክርስቲያኖች የጋራ ቤት ክርስቶስ በደሙ የመሠረታት የቅድስና ስፍራ ናት።

ደብር ማለት ቃላቅ ሀቢይ በማለት ሲተረጐም ምሥጢሩ ያስኬዳል ይህም ደብር ተብለው የሚሰየሙት አብያተክርስቲያናት ባለችው የአገልጋይ ካህናት ብዛት ቦታው ዘወትር ስብሃተ እግዚአብሔር የማይለይበት ታላቅ የረድኤተ እግዚአብሔር መግለጫ በመሆኑ ታላቅ ቦታ ተብሎ ይጠራል። ለአብያተ ክርስቲያናት የሚሰጠው ስያሜ የተቀረጸው የቃል ኪዳን ጽላት በቅዱሳን፡ በጻድቃን፡ በመላዕክት፡ በስመ እግዚአብሔር ከሆነ ስማቸው ተጠቅሶ ባላቸው የነጠላ ስም ብቻ ለምሳሌ:- የቅዱስ ሚካኤል ከሆነ ደብረ ሚካኤል ተብሎ ብቻ አይሰየምም። ግብራቸውና የሥራ ድርሻቸውን የተገባላቸውን የማይታጠፍ የዘለዓለም ቃል ኪዳን በመግለፅ ቅዱስ ሚካኤል የምሕረት መልአክ ነውና ደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ተብሎ ይሰየማል። እንደዚህ ሁሉ እያንዳንዱ ባለው የቃል ኪዳን ስያሜ ደብረ እንሌ፡ ገዳመ እንሌ፡ ገዳመ እንሌ በማለት እየተገለፀ አብያተክርስቲያኑ ስያሜ ያገኛሉ። በስመ እግዚአብሔር ስምም የታነጹ ደብሮች የአምላክን ስም በመግለጽ ስያሜዎች ይጠራሉ። ይህም ለምሳሌ ደብረ ምጽላል እግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን ሲል ምጽላል ማለት መጠጊያ፡ መሸሸጊያ ለማለት ነው። እግዚአብሔር አምላካችን ለዓለሙ ሁሉ መጠለያ፡ መሸሸጊያ ጋሻችን ነውና።

www.ethiopianorthodox.org

ገዳም
(የገዳም አብያተክርስቲያናት)

ገዳም ማለት ምድረ በዳ ማለት ነው። በገዳም የእኔ የግሌ የሚሉት ንብረት የሌለበት ሁሉ በማኅበር በአንድነት በጸሎት በሥራ እየተጉ ፍጹም የዓለምን ኃላፊነት ተረድተው የማታልፍ የእግዚአብሔር መንግሥት እንዳለች በመገንዘብ ዘወትር በቀኖና ተወስነው የሚኖሩባት የቅዱሳን መኖሪያና ጸጋ እግዚአብሔር የማይለይበት ሲሆን በአንፃሩም ከሁሉ የከበደ የአጋንንት ጾር የሚበዛበት ቦታ ነው። ገዳምና ገዳማዊ ሕይወት አስፈላጊ በመሆኑ አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱ አርአያ ሆኖን በገዳመ ቆሮንቶስ (በምድረ በዳ) ከዲያቢሎስ ይፈተን ዘንድ ተቀመጠ (ማቴ 4፡ 1-11) ፈታኙ ዲያቢሎስንም ድል አደረገው ገዳማዊ ሕይወትና ገዳም አስፈላጊ ሆኖ የመሠረተልን አምላካችን አርአያችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እኛም እርሱን በመከተል ገዳማዊ ሕይወት ለትሩፋት መሥሪያ፣ ለንስሐ ሕይወት መቆያ ለበረከትና ለረድኤት አስፈላጊነቱን ለምነን እንጠቀምበታለ"

እንደ ቤተክርስቲያኑ ፣ን ሥረዓት አብያተክርስቲያናት ገዳም፣ ደብር፣ካቴድራልገጠር ተብለው ተሰይመው ይጠራሉ። ይህ ስያሜ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚሰጠው ካላቸው ይዘት አኳያ ተጠንቶና ተመዝኖ ነው በመሆኑም ገዳም የሚባለው ስያሜ የሚሰጠው ቤተክርስቲያኑ መነኮሣት ብቻ የሚኖሩበት ሁሉም በፀሎት በማህሌት፣ በመንፈሣዊ አገል ግሎት ከሕብረት የማይነጣጠሉበት በመቁነን፣ በድርጉ፣ ተወስኖ በመነኮሣት ብቻ የሚተዳደር ቦታ ነው። በገዳም ወንድና ሴት በአንድነት የማህበራዊ አገልግሎት አይገናኙም። የሴት ገዳምና የወንድ ገዳም ተለይቶ በወሰን የተከፈለ ነው። በወንዶች ገዳም የወንዱ ገዳም አስተዳዳሪ፣ **አበ ምኔት** (**የገዳም አባት**) ተብሎ ሲጠራ የሴቶች ገዳም አስተዳዳሪ ደግሞ እመ ምኔት (የገዳም እናት) ተብላ ይጠራሉ። በከተማችን ውስጥም በዚህ በአዲስ አበባ ያሉት ከፊል አብያተክርስቲያናት ልክ ከከተማ ውጪ እንዳሉት ትላልቅ ገዳማት በሥረዓት የተስተካከሉ ባይሆኑም በመጠኑም ቢሆን ገዳማዊ ይዘት ስላላቸው ገዳም ተብለው የተሰየሙ ብዙ አብያተክርስቲያናት አሉ።

1· የቀራንዮ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን
ከ 1826 1991 ዓ·ም· የ165 ዓመት ታሪክ
በዳግማዊ ምኒልክ አያት በንጉስ ሣህለሥላሴ ተተከለ።
(ለአዲስ አበባ ከተማ የመጀመሪያው ቤተክርስቲያን)

1· ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 24 ቀበሌ 17 በተለምዶ 18 ማዞሪያ ወይም ቀራንዮ ሠፈር ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የቀራንዮ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ ከመሀል ከተማ በስተምዕራብ አቅጣጫ ሲገኝ ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ 10 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ 1826 ዓ·ም· ተመስርቶ ረጅም እድሜ ያስቆጠረ ጥንታዊና በትከል ዘመንም ለከተማው የመጀመሪያው ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ ቀራንዮ ተብሎ የተሠየመው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለዓለም መድኃኒት ሆና በቀራንዮ አደባባይ መሠቀሉን በማዘከር ደብሩ ቀራንዮ

www.ethiopianorthodox.org

2· የደብረ ፀሀይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (ሳሎ ቃሊቲ)

ከ 1827 - 1991 ዓ.ም. = የ 164 ዓመት ታሪክ

በዳግማዊ ምኒልክ አያት በንጉሥ ሣህለሥላሴ ተተከለ።

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 2 ቀበሌ 10 (ልዩ) ከቃሊቲ ፍተሻው ክኬላው በስተቀኝ በኩል የሚገኘው የደበረ ፀሀይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ነው ደብሩ ከመሃል ከተማ በስተደቡብ በኩል ሲገኝ ከመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ 20 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ1827 ዓ.ም. ተመስርቶ አረጅም እድሜ ካስቆጠሩት ጥንታዊያን አብያተክርስቲያናት አንዱ ነው። ደብረፀሀይ ተብሎ የተሠየመው ቅዱስ ጊዮርጊስ የልዳው ኮከብ የልዳው ፀሀይ እየተባለ ይጠራል በተጋደለው ተጋድሎ ሥራው እንደፀሀይ ያበራ ሠማዕት በመሆኑ ደብረ ፀሀይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ተብሎ ተሠይሟል ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

ፍኖተ ቤተክርስቲያን

የርዕሠ አድባራት እንጦጦ መንበረ ፀሐይ ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ 1873 - 1991 ዓ.ም. = የ 118 ዓመት ታሪክ

በዳግማዊ አፄ ምኒልክ ተተከለ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 11 ቀበሌ 02 በተለምዶ እንጦጦ ጋራ ተብሎ በሚጠራው ሰፈር የሚገኘው የመንበረ ፀሐይ ቀድስት ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። ከመሐል ከተማ በስተሰሜን አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ 12·8 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ የገኛል። ደብሩ በ 1873 ተመስርቶ ረጅም እድሜን ያስቆጠረ ጥንታዊ ቤተክርስቲያን ነው። እንዲሁም አዲስ አበባ የሚለውን ስም እቴጌ ጣይቱ ለከተማው ሲሰይሙ በዚያን ጊዜ ነው ይህ ቤተክርስቲያን የተተከለው። የሣሎ ደብረ ፀሐይ ቅዱስ ጊዮርጊስና የቀራንዮ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ሲተከሉ ከተማው ገና አዲስ አበባ ተብሎ አልተሠየመም ነበር። መንበር ማደሪያ ማለት ሲሆን ፀሐይ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። መንበረ ፀሐይ ሲልም መንበር (ማደሪያው) እመቤታችን ቀድስት ድንግል ስትሆን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ማደሪያነቷን (ማህደረ መለኮት) መሆኗን ለማጠየቀ መንበረ ፀሐይ ተብሎ ደብሩ ተሰይሟል። ለደብሩ አስተዳዳሪ የተሰጠ የሥልጣን ስም መላከ ፀሐይ ሲባል ይህም የፀሐይ (የኢየሱስ ክርስቶስ) መልዕክተኛ ማለት ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ጽጌ ቅዱስ ኡራኤል ቤተክርስቲያን (ደብር)
ከ1875 –1991 ዓ.ም. = የ116 ዓመት ታሪክ
በዳግማዊ ምኒልክ ተተከለ

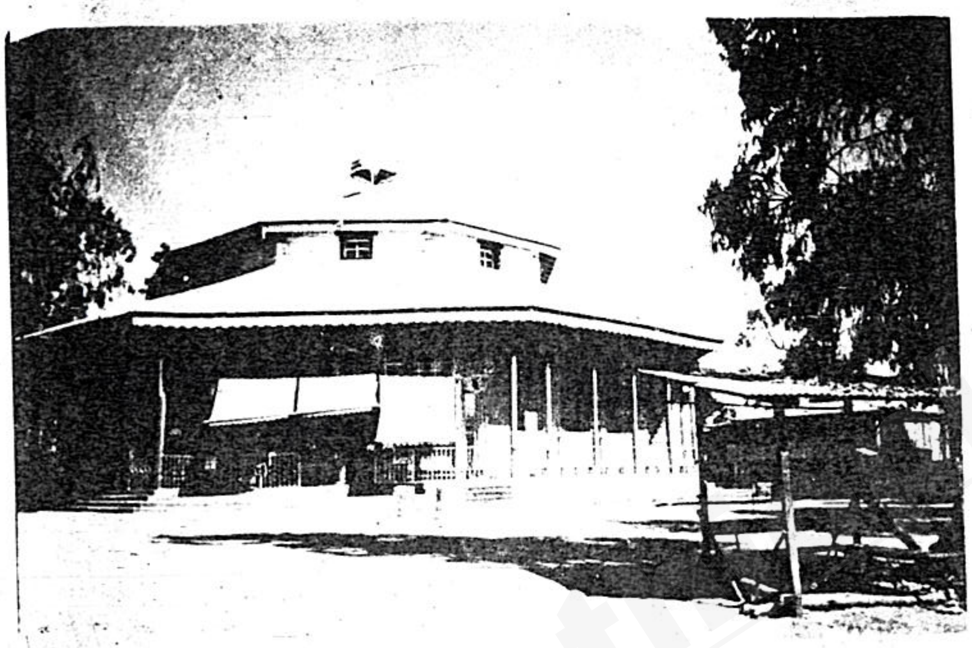

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 15 ቀበሌ 35 በተለምዶ ካሣንቺስ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የደብረ ጽጌ ቅዱስ ዑራኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ ከመሃል ከተማ በስተ ምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ 5 ኪ.ሜ ርቀት ይገኛል ደብሩ በ1875 ዓ.ም. ተመስርቶ ረጅም እድሜ አስቆጥራል ደብረ ጽጌ ተብሎ የተሰየመውጽጌ አበባ ልምላሜ ማለት ሲሆን የአበባ የል ምላሜ ደብር ለማለት ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

5. የደብረ ኃይል ቅዱስ ራጉኤል ወኤልያስ ቤተክርስቲያን (ደብር)
ከ1877 –1991 ዓ.ም. = የ114 ዓመት ታሪክ

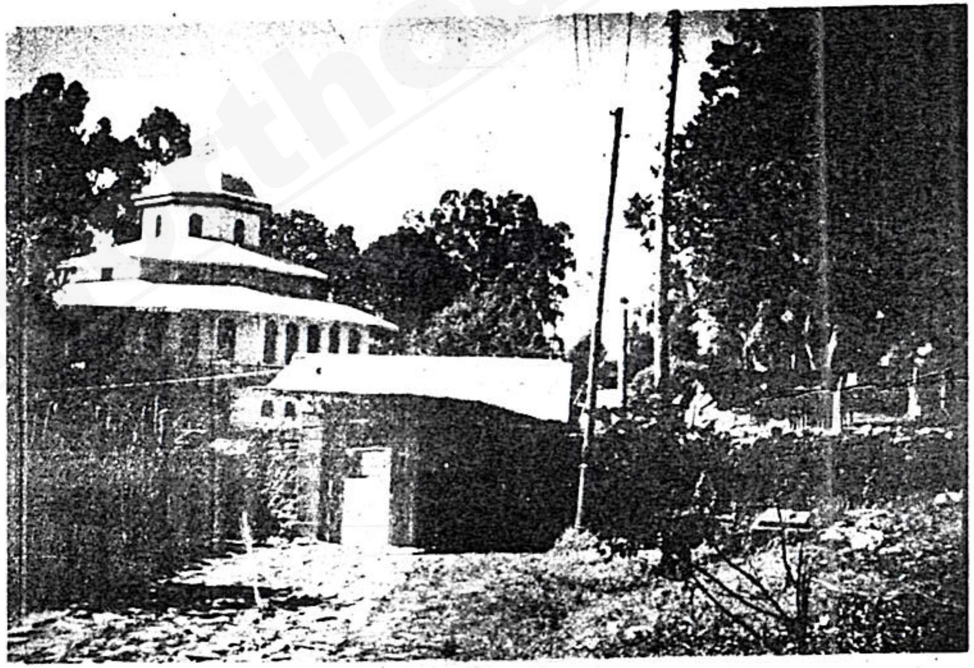

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 11 ቀበሌ 23 እንጦጦ ጋራ ላይ የሚገኘው የደብረ ኃይል ራጉኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ ከመሀል ከተማ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ 13·8 ርቀት ላይ ይገኛል ደብሩ በ 1877 ዓ.ም. ተመስርቶ ረጅም እድሜ ያስቆጠረ ነው። ደብረ ኃይል ተብሎ የተሠየመው ራጉኤል ኃያል መልአክ በመሆኑ ደብረኃይል ቅዱስ ራጉኤል ተብሏል ለደብሩ አስተዳዳሪ የተሠጠ ስም መላከ ኃይል ተብሎ ተሠይሟል።

6. የጽርሃ አርያም ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1878 –1991 ዓ.ም. = የ113 ዓመት ታሪክ

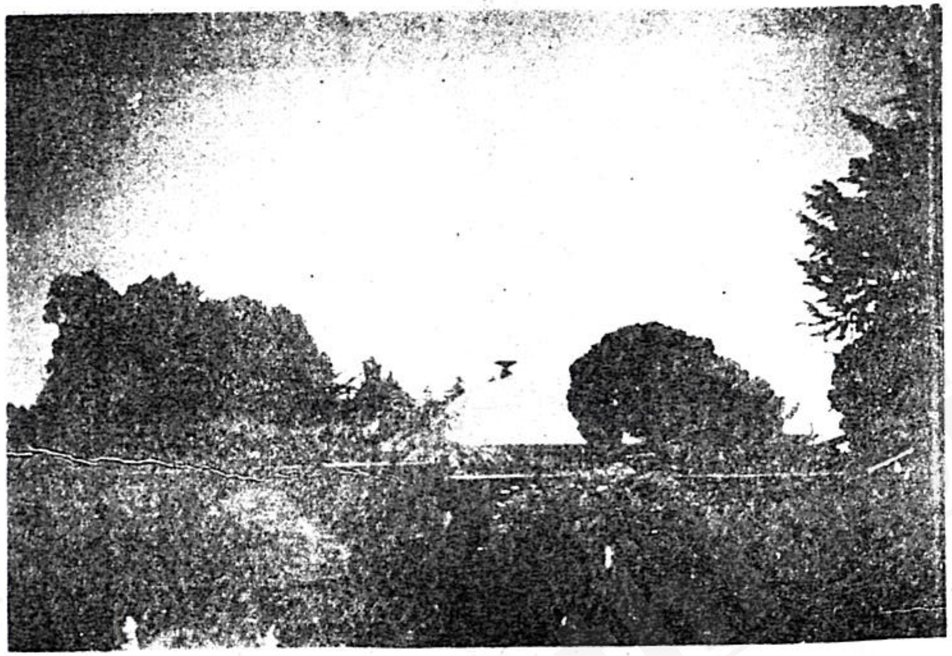

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 8 ቀበሌ 05 አባዲና ሠፈር ወይም ፖሊስ ሬዲዮ መገናኛ አካባቢ የሚገኘው የጽርሃ አርያም ቅዱስ ሩፋኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ ከመሃል ከተማ በስተ ምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ 5·1 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል ድብሩ በ 1878 ዓ·ም· ተመሠረተ ጽርሃ አርያም ተብሎ ደብሩ የተሠየመው ፅርሃ አርያም ከሠባቱ ሠማያት አንዱ ሲሆን በዚህ ቦታ ሩፋኤል ይገለፀበታል የበደሩ አስተዳዳሪ መላክ አርያም ሲባሉ ይህም የአርያም መልአክ ለማለት ነው ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

<u>ማሳሰቢያ :-</u> ይህ ፎቶ ጐልቶ ያልተነሳው በወቅቱ የነበረው የደበሩ ፀሐፊ ፎቶ ለማስነሳት ፈቃደኛ ስላልነበረ በርቀት ከመኪና ላይ ተሆኖ የተነሳ በመሆኑ ነው። ይህ አይነቱ ችግር የገጠመኝ በዚህ ቤተክርስቲያን ብቻ ነው።

የደብረ መንክራት ሥዕል ቤት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1879 –1991 ዓ.ም. = የ112 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ ክፍተኛ 14 ቀበሌ 18 ፊት በር ቤተመንግሥት ግቢ ውስጥ የምትገኘው የደብረ መንክራት ሥዕል ቤተ ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምሥራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ 1·5 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ 1879 ዓ·ም· ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሮ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ ደብረ መንክራት ሥዕል ቤት ተብሎ የተሰየመው መንክር የሚየስገርም የሚያስደንቅ ሲሆን ቤተክርስቲያኗ ንጉሥ ምኒልክ በግላቸው ጸሎት የሚያደርሱባት በስዕል ያማረች በመሆኗ የለመኗትን ሁሉ በአፋጣኝ በሚያስገርም በምያስደንቅ ሁኔታ ስለምትፈጽምላቸው ደብረ መንክራት ሥዕል ቤት ኪዳነ ምሕረት ተብላ ተሰየመች። ይህ ደብር በታሪካ ነገሥት በሀታ ማርያም ገዳም ሰበካ ጉበኤ ስር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመካነ ሥላሴ በዓለ ወልድ ቤተክርስቲያን
(ደብር)
ከ 1882 - 1991 ዓ.ም. = የ109 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 14 ቀበሌ 13 አራት ኪሎ ፓርላማ ምክር ቤት አጠገብ የሚገኘው የመካነ ሥላሴ በዓለ ወልድ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በማዕከላዊ ምሥራቅ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት 900 ሜትር ርቀት አለው። በ1882 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ደብሩ በመንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ሰበካ ስር ይተዳደራል።

9. የገነተ ጽጌ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን
(ደብር) (አራዳ)
ከ1888 -1991 ዓ.ም. = የ103 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 1 ቀበሌ 08 ፒያሣ ምኒልክ አደባባይ ፊት ለፊት ገዳም ሰፈር፣ ውቤ በረሃ እየተባለ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የገነተ ጽጌ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተመሐል ሰሜን አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ1·7 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1888 ዓ·ም· ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ገነተ ጽጌ ተብሎ የተሰየመው ጽጌ ማለት አበባ ልምላሜ ቀጽል ማለት ሲሆን የአበባ የልምላሜ· ደብር ለማለት ነው። በገነት ቀጽል ለምለሚቱ አበባ አፈር። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመንበረ መንግሥት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን
(ገዳም) (ግቢ)
ከ1889 –1991 ዓ.ም. = የ102 ዓመት ታሪክ

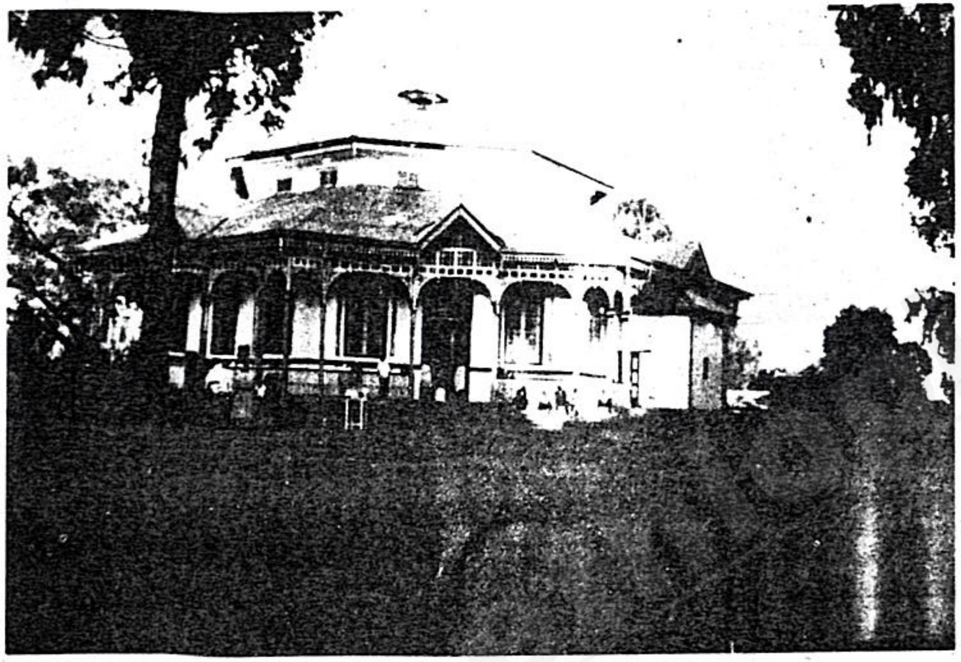

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 14 ቀበሌ 18 ክሬት በር ቤተመንግሥት አጠገብ የሚገኘው የመንበረ መንግሥት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተምስራው አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ1.6 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ይገኛል። በ1889 ዓ.ም. ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥራል። መንበረ መንግሥት ተብሎ የተሰየመው በቤተመንግሥቱ አጠገብ ስለሚገኝ ነው። ገዳሙ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ አሚን ተክለሃይማኖት ቤተክርስቲያን
(ደብር) (መርካቶ)
ከ1898 –1991 ዓ.ም. = የ93 ዓመት ታሪክ

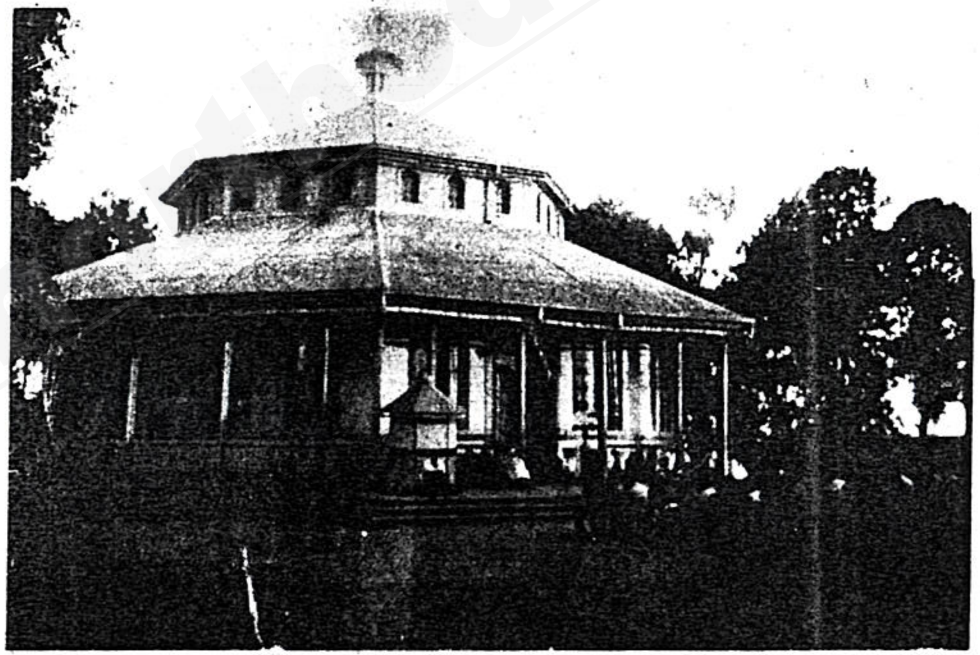

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 3 ቀበሌ 31 ሱማሌ ተራ አካባቢ ወይም መርካቶ መግቢያው ላይ የዳግሚት ደብረ ሊባኖስ ደብረ አሚን ተክለሃይማኖት ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በደብሩ ምዕራብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ2.9 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ይገኛል። በ1898 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥራል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመካነ ሰማዕት ቅዱስ ቂርቆስ ቤተክርስቲያን (ደብር) (ለገሃር)

ከ 1899 - 1991 = የ92 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 21 ቀበሌ 24 ከለገሃር ባቡር ጣቢያ ጀርባ የሚገኘው የቂርቆስ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ3·5 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1899 ዓ.ም. ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። መካነ ሠማዕት ተብሎ የተሠየመው መካን ሲል ቦታ ማለት ነው። በጥቅሉ መካነ ሠማዕት ብሎ የሠማዕታት ቦታ በማለት ቅዱስ ቂርቆስ ሠማዕት መሆኑን ለመግለፅ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የብርሃናተ ዓለም ጴጥሮስ ወጳውሎስ ቤተክርስቲያን (ደብር) (አስኮ)

ከ1901 –1991 ዓ.ም. = የ90 ዓመት ታሪክ

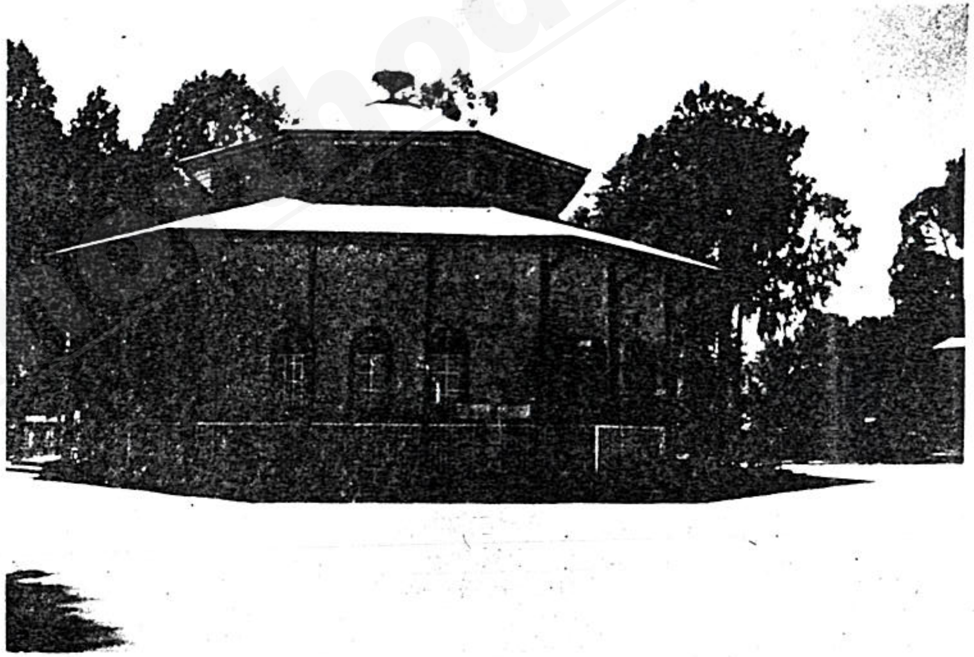

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ ከፍተኛ 25 ቀበሌ 02 አስኮ ጉለሌ ጀኔራል ዊንጌት ት ቤት አጠገብ የሚገኘው የብርሃናተ ዓለም ጴጥሮስ ወጳውሎስ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት 6 ኪ.ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1901 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ብርሃናተ ዓለም ተብሎ ደብሩ የተሰየመው ጴጥሮስና ጳውሎስ ልበ ለታወረው ዓለም የወንጌል ብርሃን አብርተዋልና ብርሃናተ ዓለም ተብሎ ተሰይሟል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የሐመረ ኖህ ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (ገዳም) (እንጦጦ)

ከ1903 - 1991 = የ88 ዓመት ታሪክ

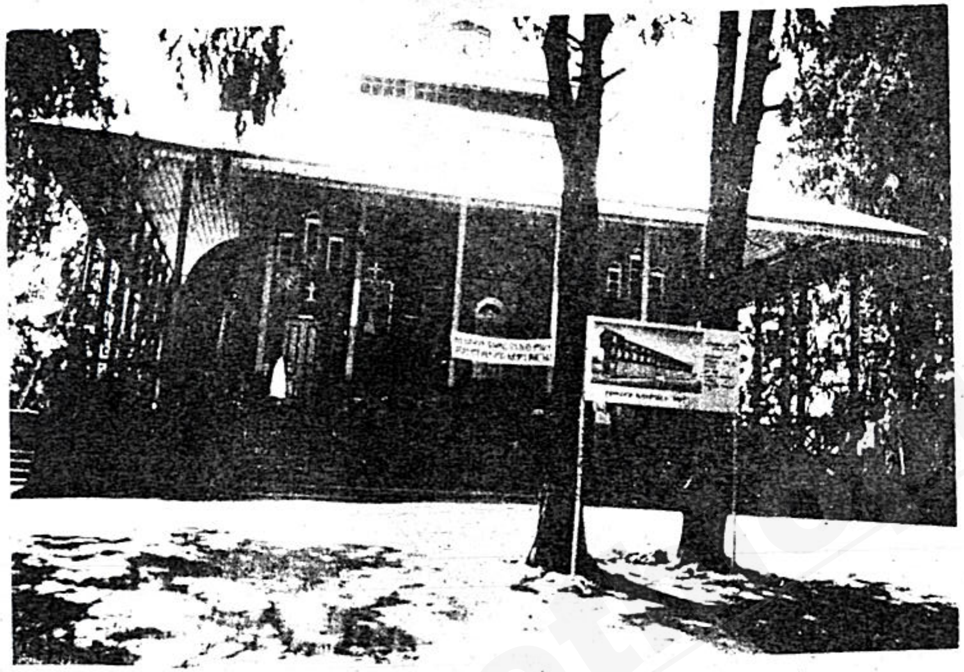

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 11 ቀበሌ 04 ከሽሮ ሜዳ በላይ 16 ቁጥር ማዞሪያ የሚገኘው የሐመረ ኖህ ኪዳነ ምሕረት ገዳም ነው። በስተሰሜን አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ6·7 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። በ1903 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ገዳሙ ሐመረ ኖህ ተብሎ የተሰየመው እመቤታችን ቅድስት ድንግል (ኪዳነ ምሕረት) የኖህ መርከብ ምሳሌ ስለሆነች ሐመረ ኖህ ተብሎ ገዳሙ ተሰይሟል። ገዳሙ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ሠላም ቀጨኔ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1903 –1991 ዓ.ም. = የ፹፰ ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 9 ቀበሌ 20 ከሰሜን ሆቴል በላይ ቾሎት ወይም ሾላ ሰፈር በሚሉት አካባቢ በ፩ ቁጥር መስመር ላይ የሚገኘው የደብረ ሰላም ቀጨኔ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው። በስተሰሜን አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ6 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ይገኛል። በ1903 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥራል። ደብረ ሰላም ተብሎ ደብሩ የተሰየመው መድኃኔዓለም ወሃቤ ሰላም (ሰላም ሰጪ) አምላክ ነውና ደብረ ሰላም ተብሎ ተሰይማል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ገሊላ ቅዱስ አማኑኤል ቤተክርስቲያን
(ካቴድራል) (መሣለሚያ)
ከ1905 –1991 ዓ.ም. = የ86 ዓመት ታሪክ

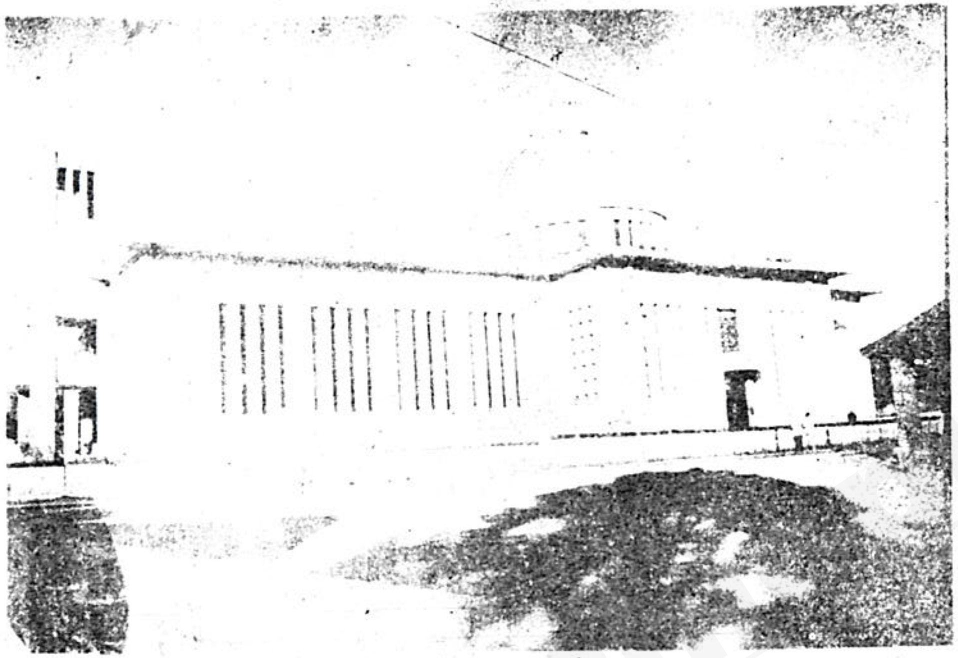

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 6 ቀበሌ 08 መርካቶ ከ 7ኛ በታች ወይም በመሳለሚያ መንገድ ከእህል በረንዳ ወረድ ብሎ ከአማኑኤል የአዕምሮ ሕክምና ሆስፒታል አጠገብ የሚገኘው የደብረ ገሊላ አማኑኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ ምዕራብ አቀጣጫ ላይ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ6 ኪሎ ሜትር ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1905 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥራል። ደብረ ገሊላ ተብሎ የተሰየመው ገሊላ በእስራኤል አገር የምትገኝ ትንሽ ከተማ ስትሆን ጌታ ብዙ ተአምራት ያደረገባት ናት። ዛሬም በዚህ ቤተክርስቲያን በአማኑኤል ስልጣን ብዙ ድንቅ ተአምራት የሚደረግበት በመሆኑ ደብረ ገሊላ አማኑኤል ተብሎ ካቴድ[illegible] ተሰይማል። በመምህር ይተዳደራል።

የመካነ ሕይወት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን
(ደብር) (ቀበና)
ከ1906 –1991 ዓ.ም. = የ85 ዓመት ታሪክ

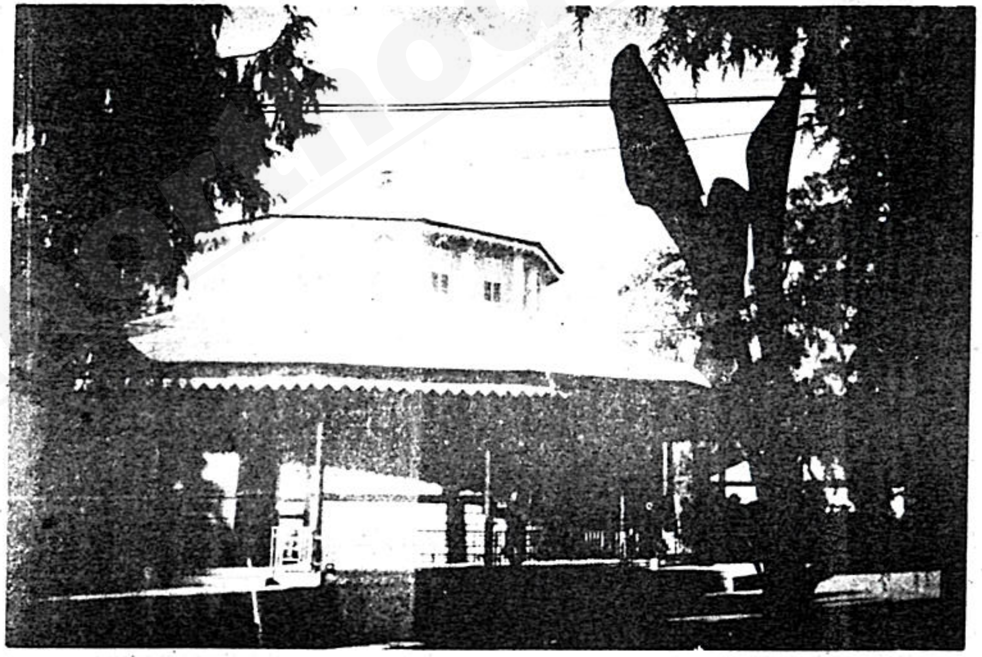

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 12 ቀበሌ 12 ከፈረንሳይ ኤምባሲ በላይ ከኬላው ከፍ ብሎ የሚገኘው የመካነ ሕይወት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተሰሜን አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ6·7 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1906 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። መካነ ሕይወት ሲል የሕይወት ቦታ ለማለት ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ሰላም ቅዱስ እስጢፋኖስ ቤተክርስቲያን (ደብር) (መስቀል አደባባይ)

ከ1909 – 1991 = የ82 ዓመት ታሪክ

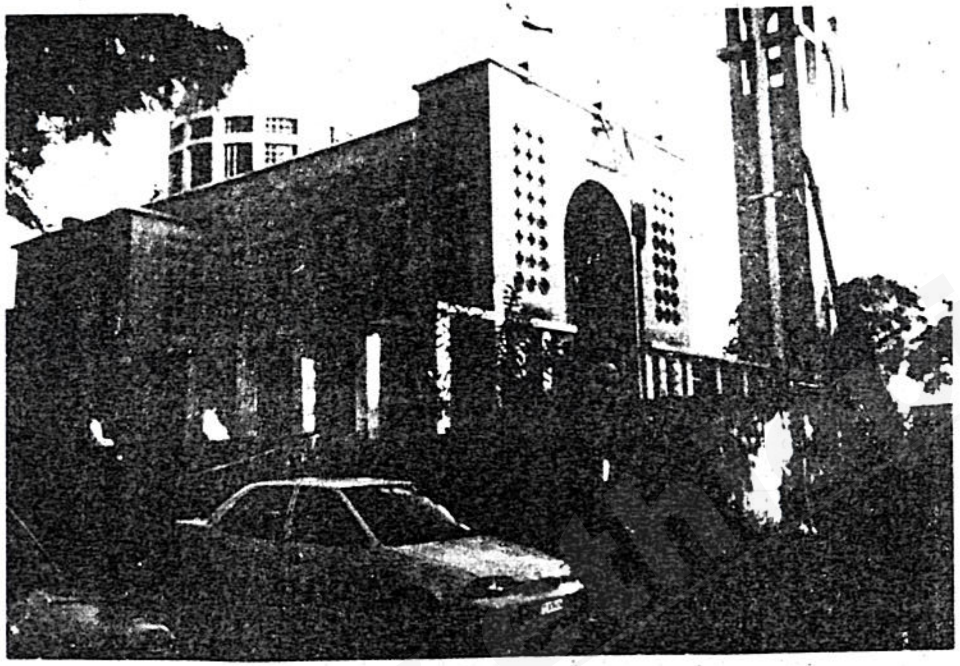

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 18 ቀበሌ 07 አፍሪካ አዳራሽ ወይም መስቀል አደባባይ አካባቢ የሚገኘው የደብረ ሰላም ቅዱስ እስጢፋኖስ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምስራቅ ደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ4·8 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። በ1909 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ደብረ ሰላም ተብሎ ደብሩ የተሰየመው እስጢፋኖስን በኢየሩሳሌም ቀጽር አይሁድ በድንጋይ ሲወግሩት እጆቹን ወደሰማይ አድርጎ ጌታ ኢየሱስ ሆይ ይቅር በላቸው ብሎ ሰላምን ይለምንላቸው ነበር። ቅዱሳን ሰማዕታት በተሰጣቸው የቃልኪዳን ስልጣን ወሃቤ ሰላም (ሰላም ሰጪዎች) ናቸውና። ደብሩ ደብረ ሰላም ተብሎ ተሰይሟል። በመምህር የተዳደራል።

የታዕካ ነገሥት በዐታ ማርያም ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1911 – 1991 = የ80 ዓመት ታሪክ

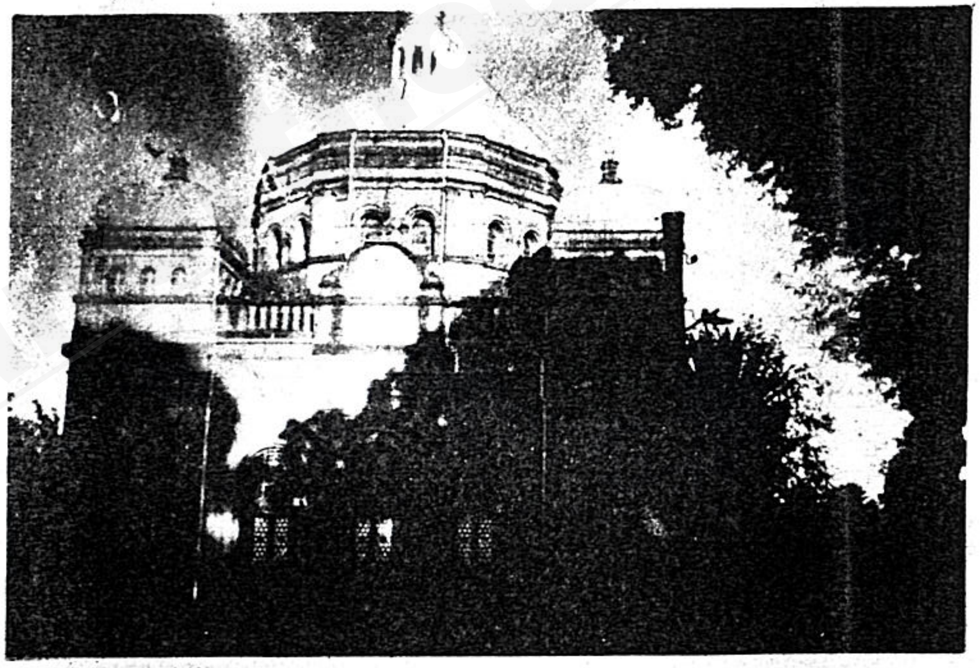

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 14 ቀበሌ 18 ፊት በር ቤተመንግሥት ግቢ ውስጥ የምትገኘው የታዕካ ነገሥት ገዳም ነው። በማዕከላዊ ምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ1·3 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። በ1911 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ታዕካ ነገሥት ተብሎ መሰየሙ በንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱ የተሠራ በመሆኑና በቤተመንግሥት ውስጥ ስለሚገኝ ታዕካ ነገሥት ተብሎ ተሰይሟል። የደብሩ አስተዳዳሪ ሊቀ ሊቃውንት በሚል ስልጣን ይጠራሉ።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ናዝሬት ቅዱስ ዮሴፍ ቤተክርስቲያን (ደብር) (ሣሪስ መንገድ)

ከ1911 – 1991 = የ80 ዓመት ታሪክ

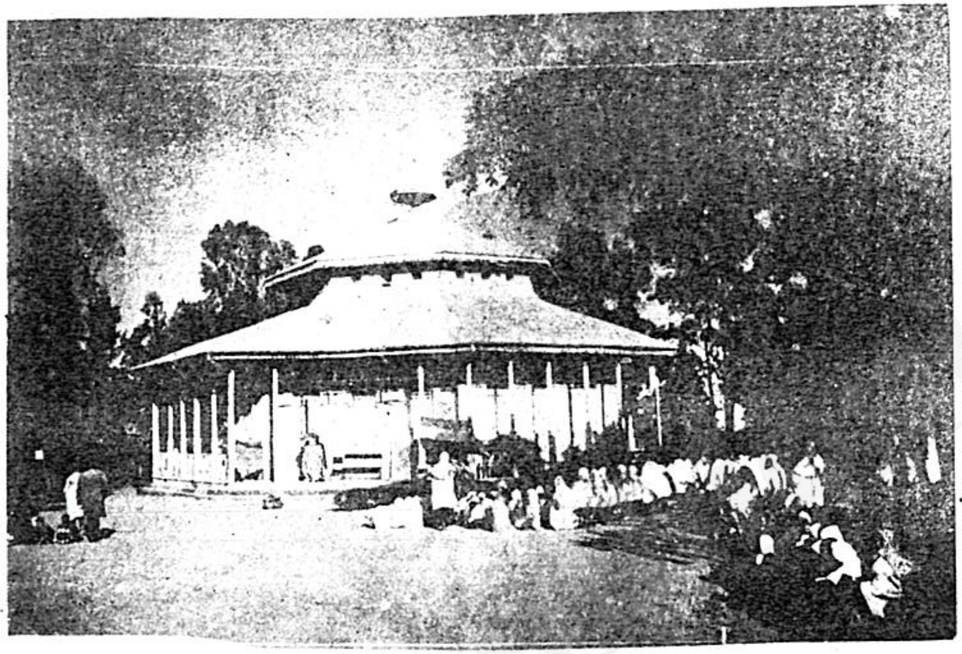

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 19 ቀበሌ 54 ከነተራ በታች ብሔረ ጽጌ መናፈሻ ማዞሪያ ላይ የሚገኘው የብደረ ናዝሬት የቅዱስ ዮሴፍ ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ9·1 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። ደብሩ በ1911 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ደብረ ናዝሬት ተብሎ የተሠየመው ናዝሬት ጌታ ያደገባት አረጋዊው ቅዱስ ዮሴፍ የተቀመጠባትና ብዙ ምስጢራት የተገለፀባት ቦታ በመሆኗ ደብረ ናዝሬት ቅዱስ ዮሴፍ ተብሎ ተሰይሟል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ነጎድጓድ ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1914 – 1991 = የ77 ዓመት ታሪክ

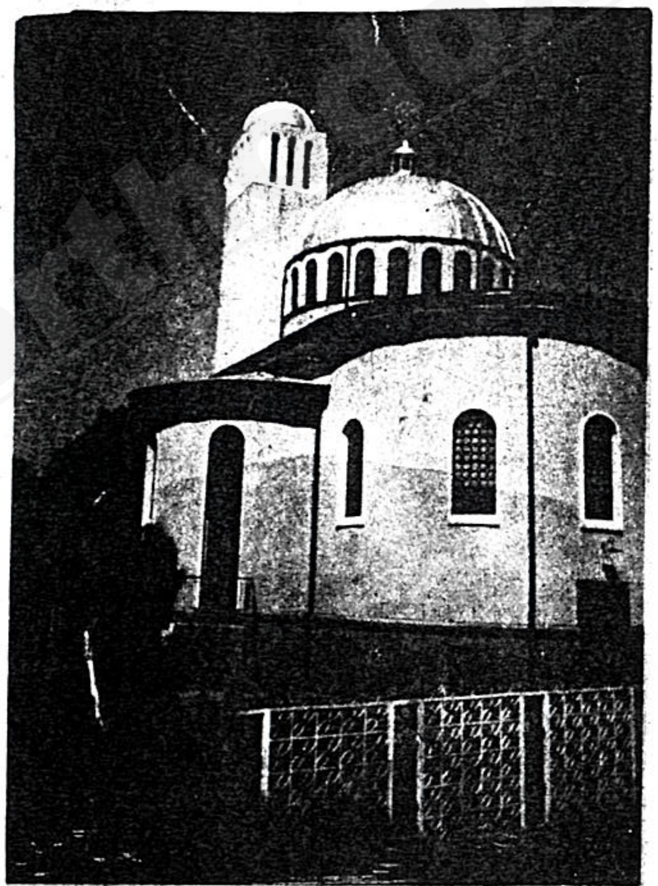

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 1 ቀበሌ 03 አስኮ በሚወስደው መስመር አባ ኮራን ሰፈር ተብሎ በሚጠራል አካባቢ የሚገኘው የደብረ ነጎድጓድ ቅዱስ ዮሐንሰ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምዕራብ ሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ3·6 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። ደብሩ በ1914 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ደብረ ነጎድጓድ ተብሎ መሰየሙ ቅዱስ ዮሐንስ ወልደ ነጎድጓድ (የነጎድጓድ ልጅ) ተብሎ ስለሚጠራ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የገነተ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1915 – 1991 = የ76 ዓመት ታሪክ

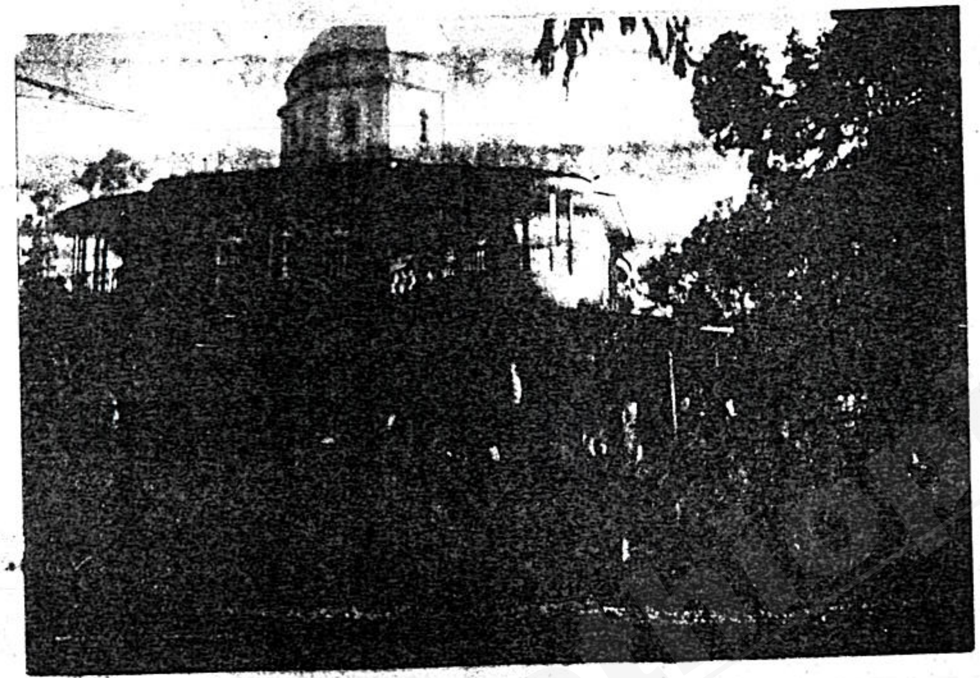

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 12 ቀበሌ 07 41 ቁጥር ማዞሪያ ራስ ካሣ ሠፈር የሚገኘው የገነተ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን ነው። ገዳሙ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ7·4 ኪ·ሚ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1915 ዓ·ም· ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ገዳሙ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመንበረ ልዑል ቅዱስ ማርቆስ ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1916 – 1991 = የ75 ዓመት ታሪክ

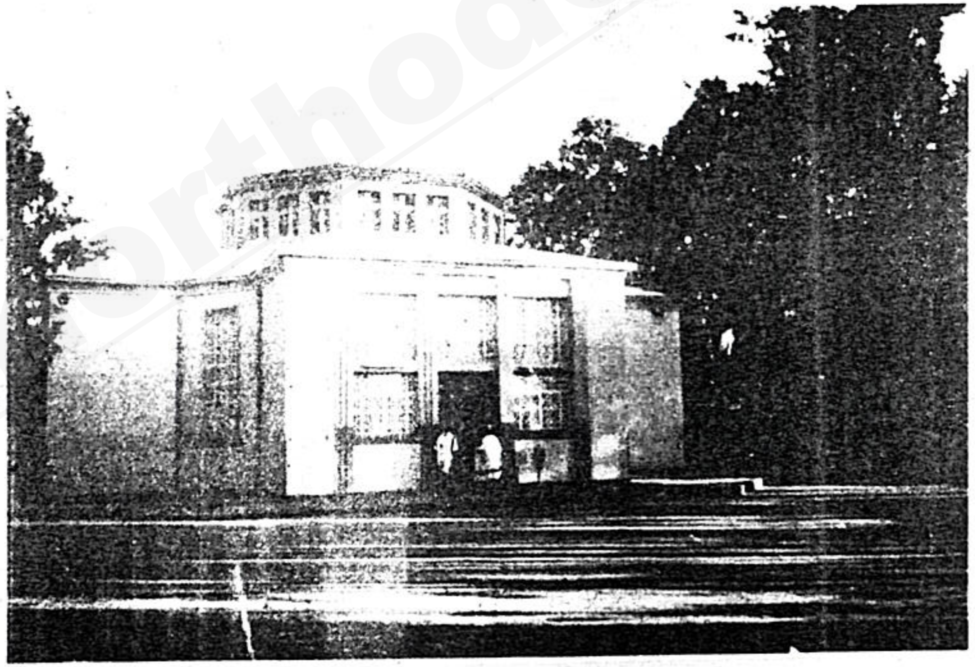

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 11 ቀበሌ 17 ስድስት ኪሎ ዩኒቨርሲቲ ግቢ ውስጥ የሚገኘው የመንበረ ልዑል ቅዱስ ማርቆስ ገዳም ነው። በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ800 ሜትር ርቀት አለው። በ1916 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። መንበረ ልዑል ተብሎ መሠየሙ በጥንት ጊዜ የንጉሣውያን ቤተሰቦች ብቻ የሚያስቀድሱበት በተለይ የልዑል መኮንን ልዩ የጸሎት ቤት ስለሆነ መንበረ ልዑል ተብሎ ገዳሙ ተሰይሟል። በመምህር ይተዳደራል።

የማኅደረ ስብሐት ልደታ ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1916 – 1991 = የ75 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 22 ቀበሌ 04 ከሜክሲኮ አደባባይ በታች ባልቻ ሆስፒታል ፊት ለፊት የሚገኘው የማኅደረ ስብሃት ልደታ ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ6·8 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። ደብሩ በ1916 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ማህደረ ስብሃት ተብሎ የተሠየመው ማህደር ሲል ማደሪያ ስብሃት ሲል ምስጋና ለማለት ነው። ይህም እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም በፍጥረታት ሁሉ ለሚመሰገነው አምላክ ማደሪያ ሆና ስለተገኘች ማህደረ ስብሃት ተብላ ደብሩ ስያሜ ተሰጥቶታል። በመምህር ይተዳደራል።

መንበረ ንግስት ቁስቋም ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1919 – 1991 = የ72 ዓመት ታሪክ

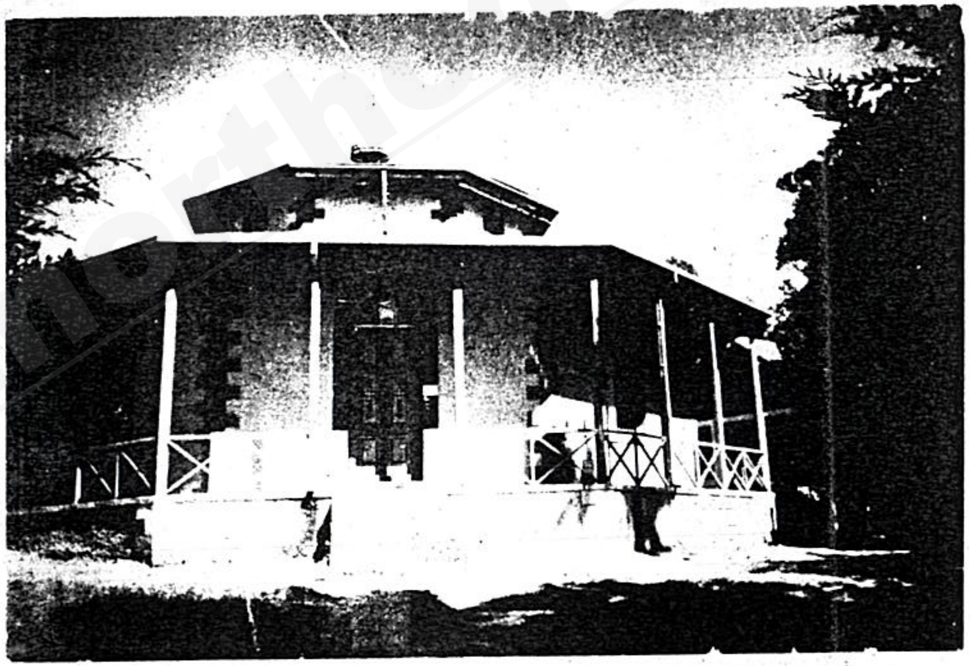

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 11 ቀበሌ 01 ከሸርሜዳ በላይ 17 ቁጥር ማዞሪያ አካባቢ የሚገኘው የመንበረ ንግስት ቁስቋም ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተ ሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ7·8 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ መንበረንግስት ቁስቋም ተብሎ የተሰየመው ንግስት ዘውዲቱ ስለአሠሩት መንበረ ንግሥት ሲባል ቁስቋም የተራራ ስም ናት ግብፅ ውስጥ እመቤታችን በስደት ጊዜዋ ያረፈችባት የተገለፀችባት ቅድስት ደብር ናት ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ሣህል ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን

(ደብር) (የካ) አዲሱ

ከ1923 – 1991 = የ68 ዓመት ታሪክ

(አዲሱ ቤተክርስቲያን ከተሠራ)
ከቀኛው ጀምሮ እስከ ጥንቱ ቤተክርስቲያን ድረስም ረዥም እድሜን አስቆጥሮ ቀደምትነት እንዳለው ይታወቃል።

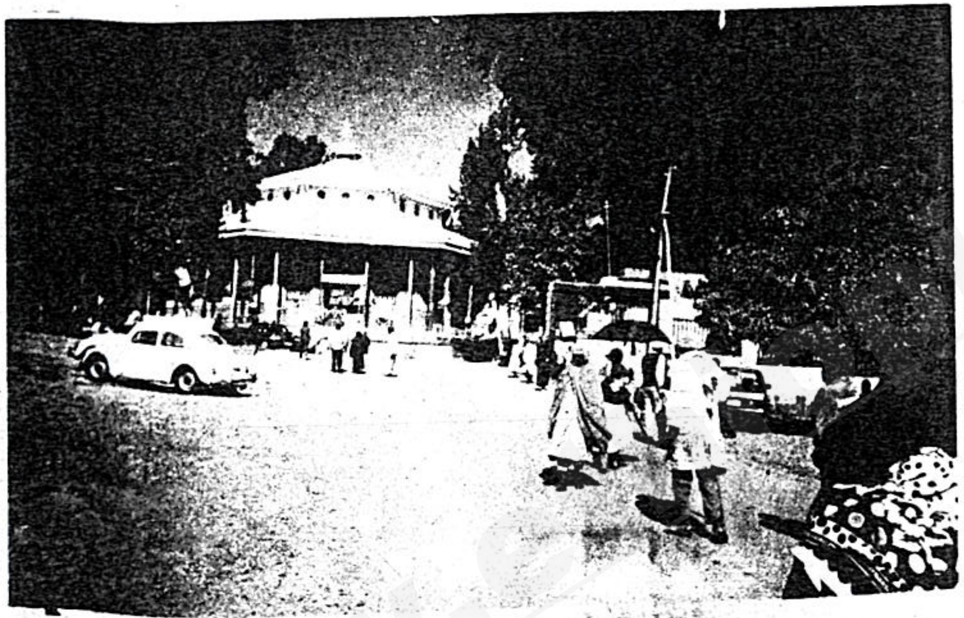

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 16 ቀበሌ 07 በመገናኛ መስመር ሾላ ገበያ አካባቢ የሚገኘው የየካ ደብረ ሣህል ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምስራቅ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ10·1 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል ደብሩ በ1923 ዓ·ም· ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል፡ ደብሩ ደብረ ሣህል የተባለው ቅዱስ ሚካኤል የምህረት የሣህል የይቅርታ መልአክ ሩህሩህ ነውና ደብረ ሣህል ተብሎ ደብሩ ስያሜ ተሰጥቶታል ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

.የመንበረ ፓትርያሪክ ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1922 –1991 ዓ.ም. = የ69 ዓመት ታሪክ

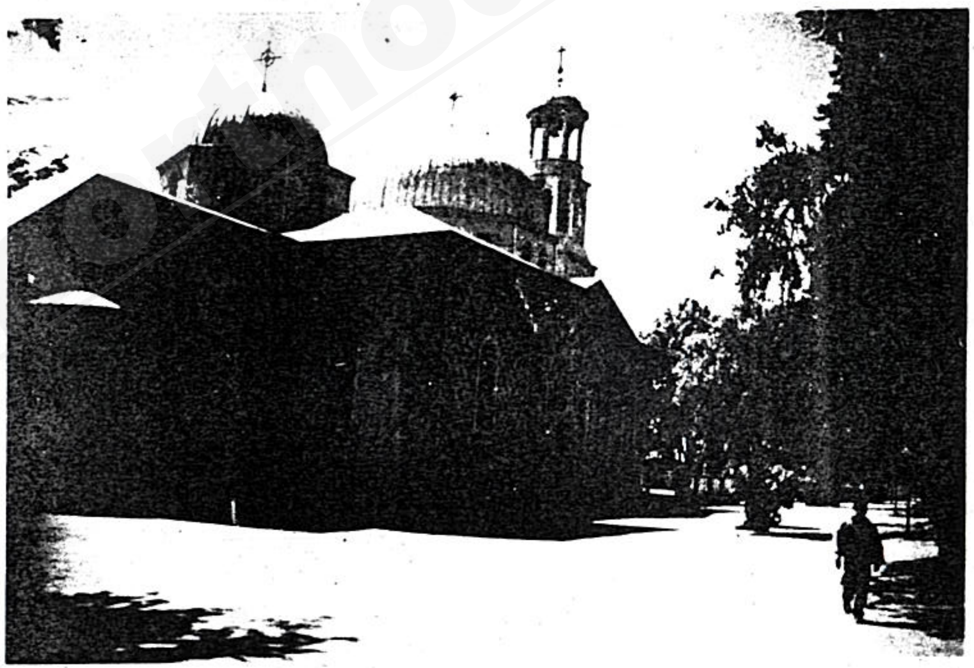

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 14 ቀበሌ 07 መንበረ ፓትርያሪክ ግቢ ውስጥ የምትገኘው የመንበረ ፓትርያሪክ ቅድስተ ቅዱሰን ማርያም ገዳም ናት። ይህ ቤተክርስቲያን በመሃል ከተማ የሚገኝ ሲሆን በ1922 ዓ·ም· ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ገዳሙ በፓትርያሪክ መኖሪያ ግቢ ስለሚገኝ መንበረ ፓትርያሪክ የሚል ስም ተሰጥቶታል። ገዳሙ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ቤተክርስቲያን (ካቴድራል)

ከ1924 –1991 ዓ.ም. = የ67 ዓመት ታሪክ

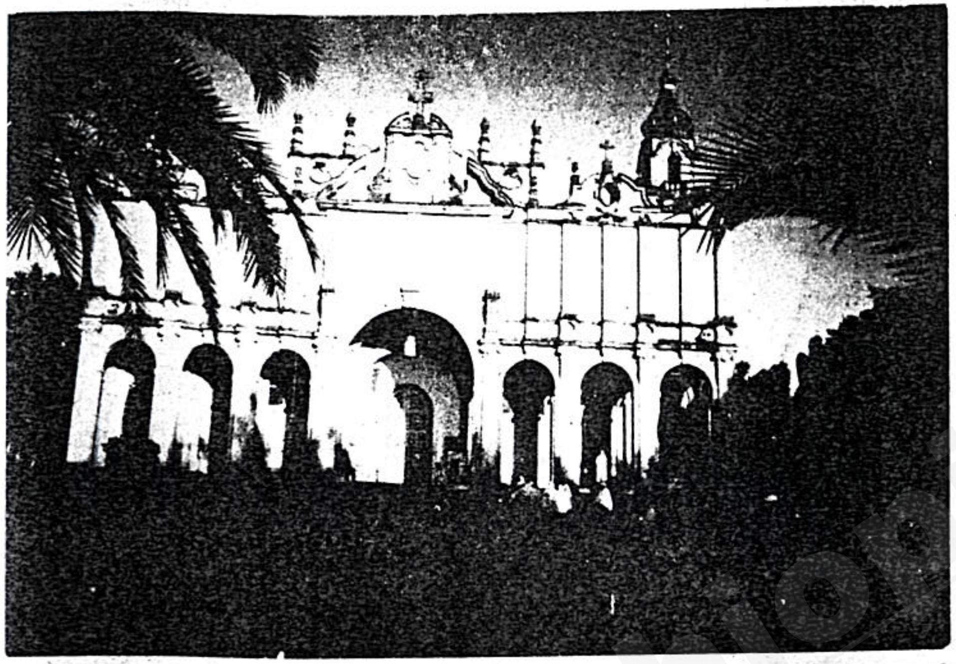

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 14 ቀበሌ 13 ከፓርላማ ምክር ቤት አጠገብ 4 ኪሎ የሚገኘው የመንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ነው። በማዕከላዊ (በመሃል) ከተማ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቀላይ ጽ/ቤት 500 ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1924 ተመስርቶ ረዥም አድሚን አስቀጥሯል መንበረ ፀበኦት ተብሎ የተሠየመው መንበረ ፀባኦት ከሠባቱ ሠማያት አንዱ ሲሆን በመንበረ ፀባኦት ሥሉስ ቅዱስ በረድኤት ይገለፁበታል በመሆኑም ደብሩ መንበረ ፀባኦት ቅድስት ሥላሴ ተባለ ካቴድራሉ ሊቀሥልጣናት በተባለ መምህር ይተዳደራል። ይህም የባለሥልጣናት ሁሉ ሊቀ የበላይ ለማለት ነው።

የጽርሃ ንግሥት ፉሪ ሃና ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር) (ፉሪ ፈረስ ማሰሪያ)

ከ1926 – 1991 = የ65 ዓመት ታሪክ

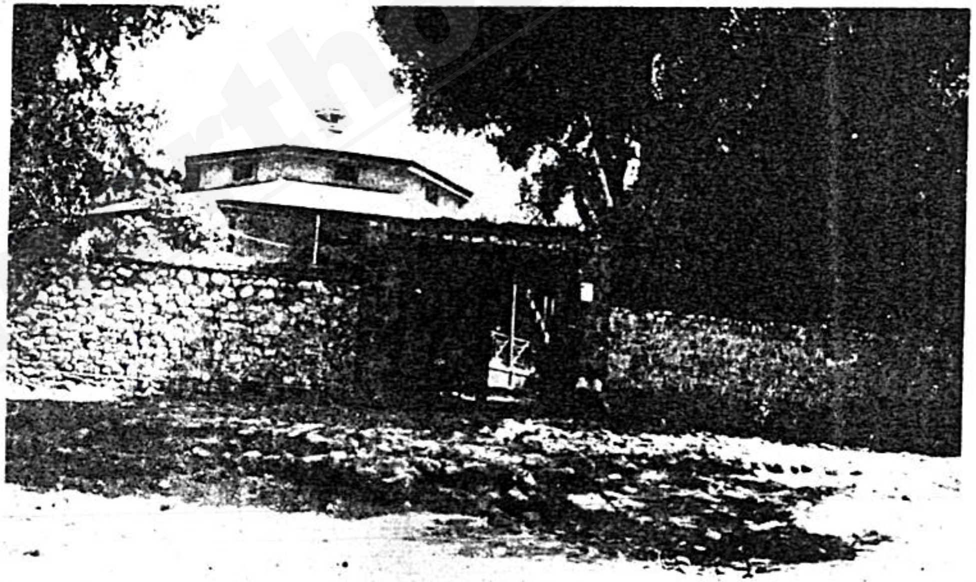

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 19 ቀበሌ 60 ከሣሪስ በስተቀኝ በኩል ማዶ ፉሪ ፈረስ ማሠሪያ ሠፈር ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የጽርሃ ንግስት ፉሪ ሃና ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቀላይ ጽ/ቤት በ19·3 ኪ·ሜ· ርቀት ይገኛል። ደብሩ በ1926 ዓ·ም· ተመስርቶ ረዥም እድሚን አስቀጥሯል። ደብሩ ጽርሃ ንግስት ተብሎ የተሠየመው በእቴጌ መነን ስለ ተመሠረተ ጽርሃ ንግስት ተብላ ደበሯ ተሠይማለች ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን (ገዳም) (ፈረንሣይ)

ከ1926 – 1991 = የ65 ዓመት ታሪክ

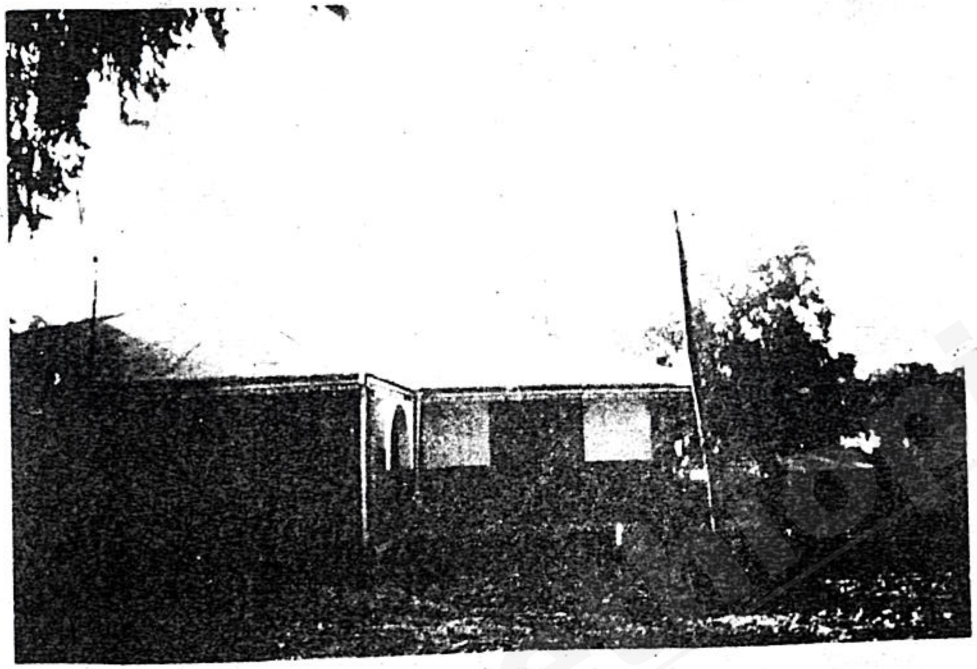

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ ዘጠኙተኛ 12 ቀበሌ 07 ራስ ካሣ ሠፈር ገነተ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን ግቢ ውስጥ የምትገኘው የወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ7.4 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1926 ዓ.ም. ተመስርቶ ረጅም እድሜን አስቆጥሯል። ደብሩ ወይቤላ ተብሎ የተሠየመው ወይብላ እሺ በእጄ ብላ ልመናን የምትቀበል ስለት ሰሚ በመሆኗ ወይ ብላ ተብላ ተሠይማለች። ደብሩ በገነተ ኢየሱስ ሠበካ ስር ይተዳደራል።

የጽርሃ ጽዮን ሐዋርያት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ገዳም) (ጎላ)

ከ1934 – 1991 = የ57 ዓመት ታሪክ

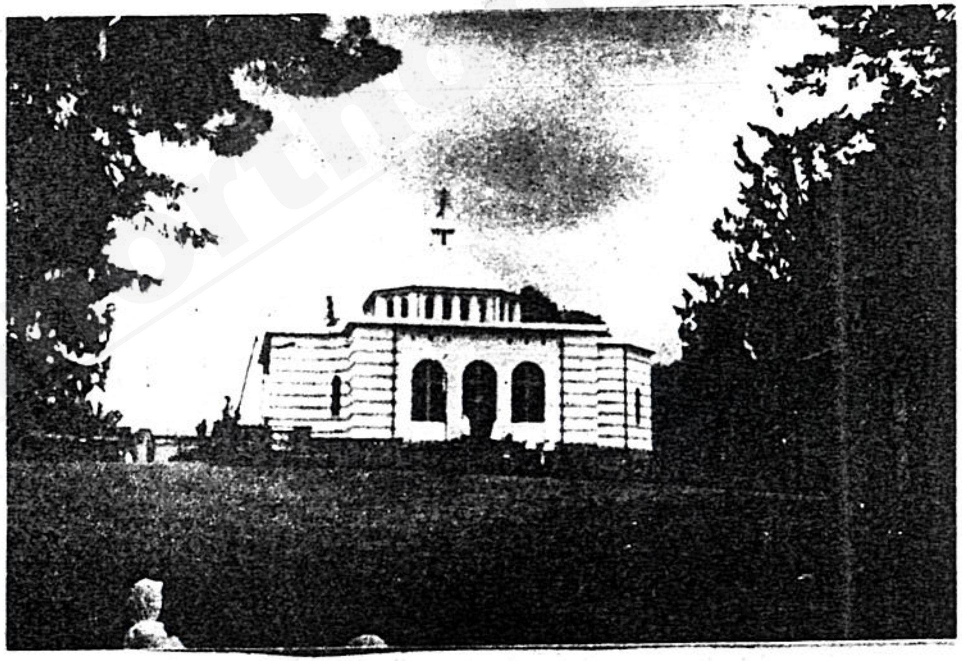

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 3 ቀበሌ 34 ከቸርቸር ጎዳና ወይም ከቴዎድሮስ አደባባይ ጀርባ ኢሚግሬሽን መ/ቤት አካባቢ የሚገኘው የጽርሃ ጽዮን ሐዋርያት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው።ደብሩ በስተመሃል አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ3 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩም በ1934 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ጽርሃ ጽዮን ተብሎ የተሰየመው ሐዋርያት የተሰበሰቡበት ቦታ መላእክት በረድኤት የሚገኙበት ስፍራ በመሆኑ ነው። ይህ ደብር በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

ሰዋስዎ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1935-1991 = የ56 ዓመት ታሪክ

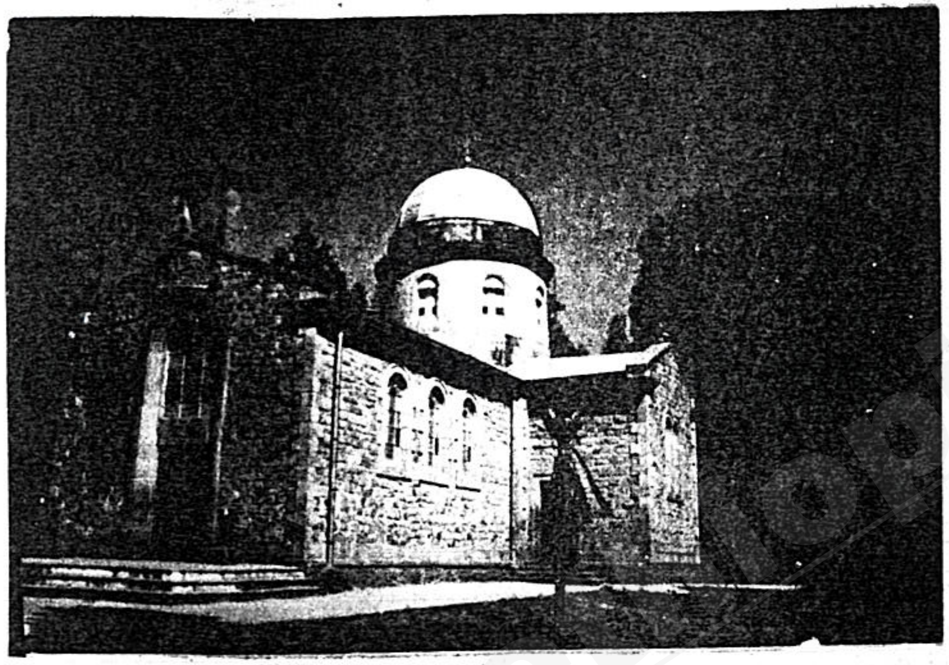

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 24 ቀበሌ 09 ፖሊስ ፈጦና ደራሽ ማሰልጠኛ (ኮልፌ) የሚገኘው የሰዋሰዎ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ6.5 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1935 ዓ.ም ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ሰዋሰዎ ብርሃን ተብሎ የተሰየመው ቅዱስ ጳውሎስ ባስተማረው የወንጌል ትምህርት ብርሃነ አለም ስለሚባል ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የምስካየ ኅዙናን መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ገዳም) (ስደተኛው)

ከ1935 – 1991 = የ56 ዓመት ታሪክ

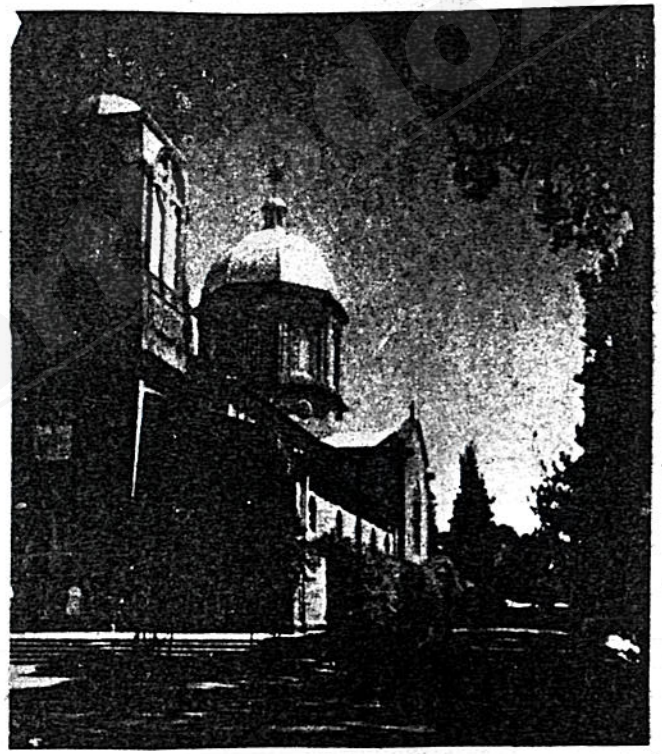

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 11 ቀበሌ 17 ከስድስት ኪሎ ዩኒቨርሲቲ ከዋናው በር በላይ የሚገኘው የምስካየ ኅዙናን መድኃኔዓለም ገዳም ነው። ገዳሙ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ1·3 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1935 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ምስካየ ኅዙናን ተብሎ ገዳሙ የተሰየመው ምስካየ ያጣ የተቸገረ ምስኪን ማለት ሲሆን ኅዙናን ደግሞ የዘነ የተጨነቀ ማለት ነው በመሆኑም መድኀኔዓለም ላጡ ለተቸገሩ ለኀሰቀሉ ለፍጥረተ ዓለም ሁሉ መጠጊያ ጋሻ መጋቤ ዓለም ነውና ምስካየ ኅዙናን ተብሎ ተሰይሟል። ገዳሙ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የረቢ መካነ ጎልጎታ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ደብር) (ካራ ቆሬ)

ከ1936 – 1991 = የ55 ዓመት ታሪክ

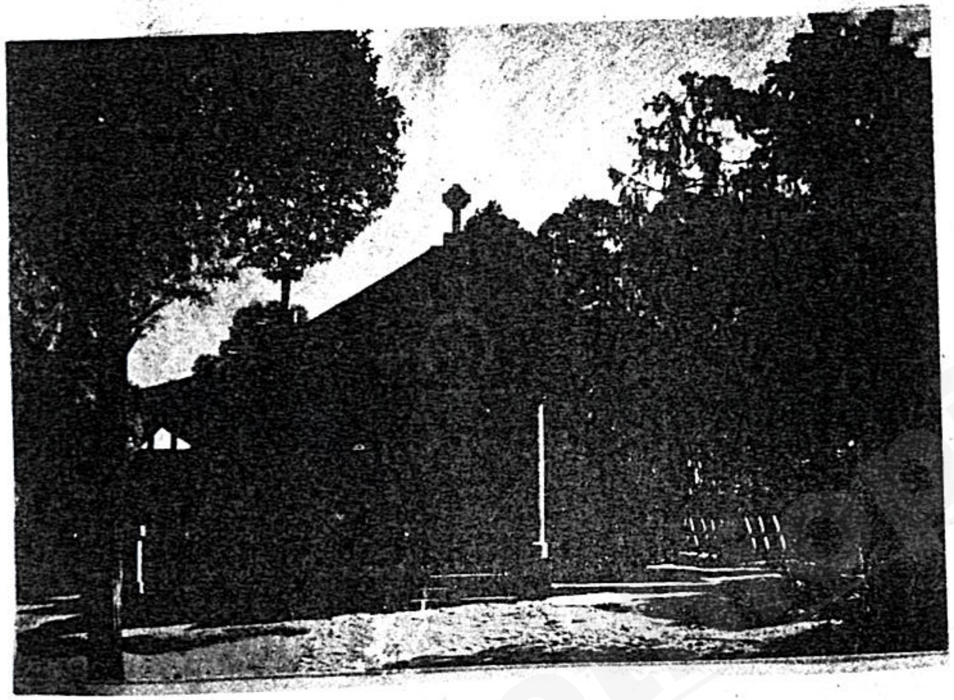

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 24 ቀበሌ 16 ጅማ በር ካራ ቆሬ ሰፈር የሚገኘው የረቢ መካነ ጎልጎታ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ13·9 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1936 ዓ·ም· ተመስርቶ ረጅም እድሜን አስቆጥሯል። ረቢ መምህር ማለት ሲሆን በእብሪይስጡ ረቡኒ ብሎ መምህር ይለዋል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመንበረ ስብሐት ሥላሴ ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1937 – 1991 = የ54 ዓመት ታሪክ

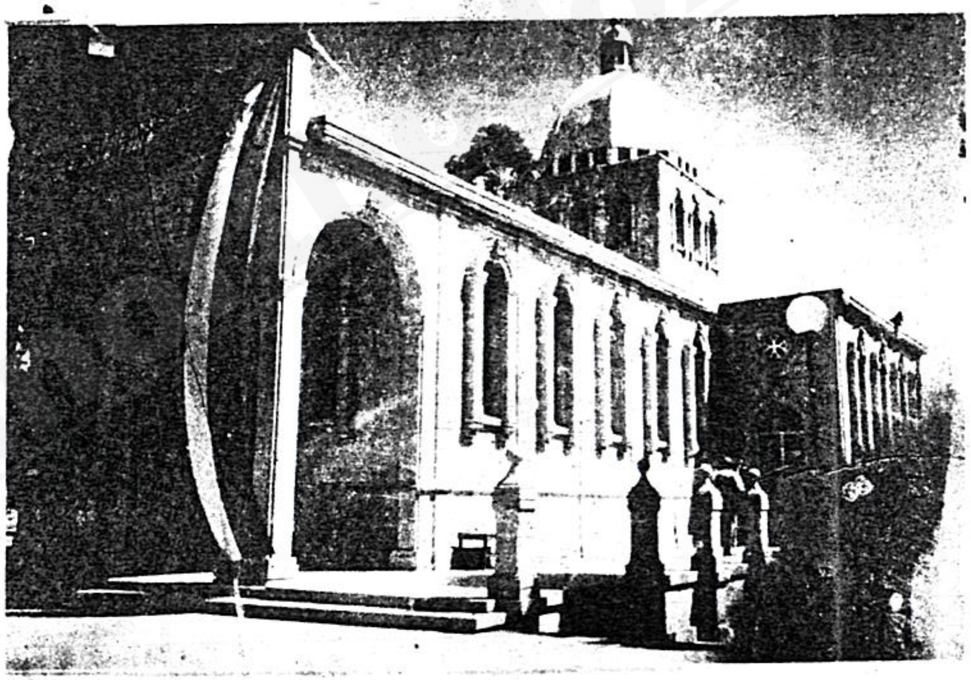

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 11 ቀበሌ 02 ከሽሮ ሜዳ በላይ የሚገኘው የመንበረ ስብሃት ሥላሴ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተሰሜን አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ5·9 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1937 ዓ·ም· ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። መንበረ ስብሃት ተብሎ የተሰየመው መንበር ማክበሪያ ማደሪያ ሲሆን ስብሐት ምስጋና ማለት ነው። ሥሉስ ቅዱስ በረድኤት አድረው የሚመሠገኑበት የሚወደሠበት ደብር በመሆኑ ነው። ለደብሩ አለቃ የተሰጠ የሥልጣን ስም መልአክ ስባሄ ሲባል ይህም አስወዳሽ አስመስጋኝ መልአክ ለማለት ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ከዋክብት ቅዱስ ገብረክርስቶስ ወአቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1942 –1991 ዓ.ም. = የ49 ዓመት ታሪክ

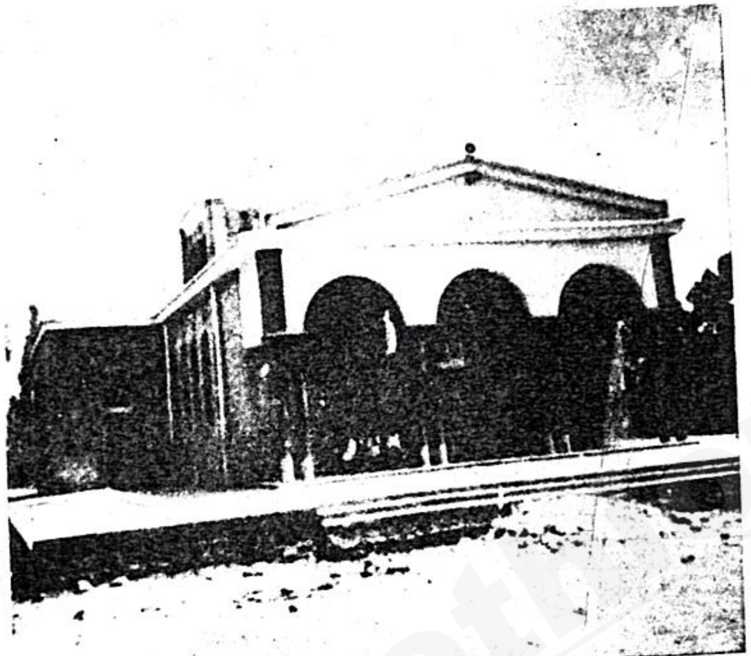

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 23 ቀበሌ 16 በ3 ቁጥር መስመር ዘነበወርቅ ሆስፒታል አካባቢ የሚገኘው የደብረ ከዋክብት ቅዱስ ገብረክርስቶስ ወአቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትሪያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ9.6 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ይገኛል። በ1942 ተመስርቶ ረዥም እድሜን አስቆጥሯል። ደብረ ከዋክብት ተብሎ መሰየሙ ፀሐይ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ጨረቃ በእመቤታችን በቅድስት ድንግል ማርያም ቅዱሳን ጻድቃን ሰማዕታት በከዋክብት ይመሰላሉና ደብሩ ደብረ ከዋክብት ተብሎ ተሰይሟል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ኃይል ቅዱስ ራጉኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (መርካቶ)

ከ1948 – 1991 = የ43 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 5 ቀበሌ 06 መሐል መርካቶ ውስጥ የሚገኘው የደብረ ኃይል ቅዱስ ራጉኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ ምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ2·3 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1948 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ኃይል ተብሎ የተሰየመው መላእክት በባሕሪያቸው ኃያላን ረቂቃን በመሆናቸው ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ይባቤ ቅዱስ ያሬድ ቤተክርስቲያን
(ደብር)

ከ1948 – 1991 = የ43 ዓመት ታሪክ

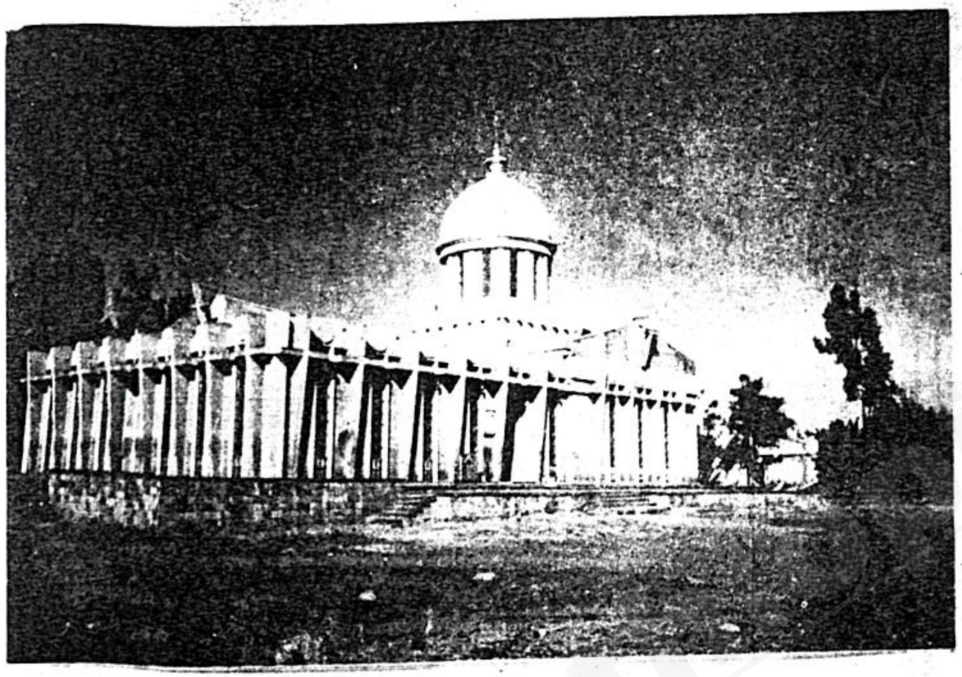

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 14 ቀበሌ 49 በጎተራ መስመር አካባቢ የሚገኘው የደብረ ይባቤ ቅዱስ ያሬድ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ7·1 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1948 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ይባቤ ተብሎ የተሰየመው ይባቤ ማለት ምስጋና ማለት ሲሆን ቅዱስ ያሬድ በጥዑም ዜማው ፈጣሪውን እያመሰገነ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን የዜማ ምስጋና ደራሽ በመሆኑ ደብሩ ደብረ ይባቤ ቅዱስ ያሬድ ተብሎ ተሰይሟል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የመካነ ጎልጎታ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን
(ደብር)

ከ1950 – 1991 = የ41 ዓመት ታሪክ

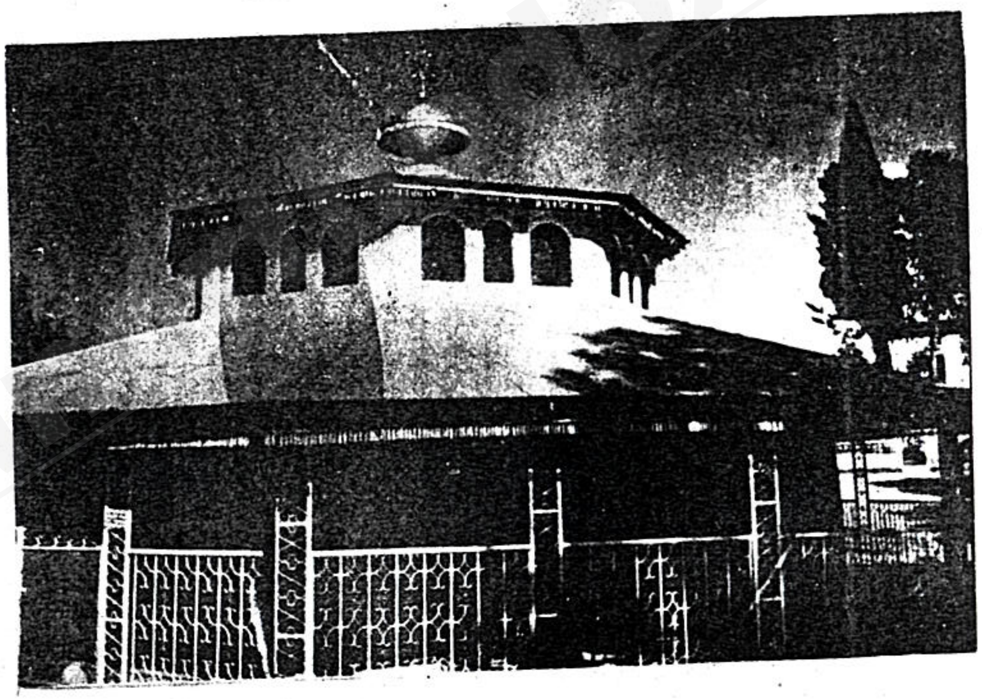

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 1 ቀበሌ 03 አባኰራን ሰፈር ዮሐንስ ቤተክርስቲያን ግቢ ውስጥ የምትገኘው የመካነ ጎልጎታ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ3·6 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1950 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። ደብሩ መካነ ጎልጎታ ተብሎ መሠየሙ መካን ሲል ቦታ ጎልጎታ ሲል ኢየሩሳሌም ውስጥ ያለ የተራራ ስም ነው። በዚህም ቦታ እመቤታችን ቅድስት ድንግል የጸለየችበትና የባረከችው ቦታ ነው። ደብሩ በዮሐንስ ወልደ ነጎድጓድ ቤተክርስቲያን ሰበካ ስር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ መዊዕ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ካቴድራል) (አዲሱ ሚካኤል)

ከ1953 – 1991 = የ38 ዓመት ታሪክ

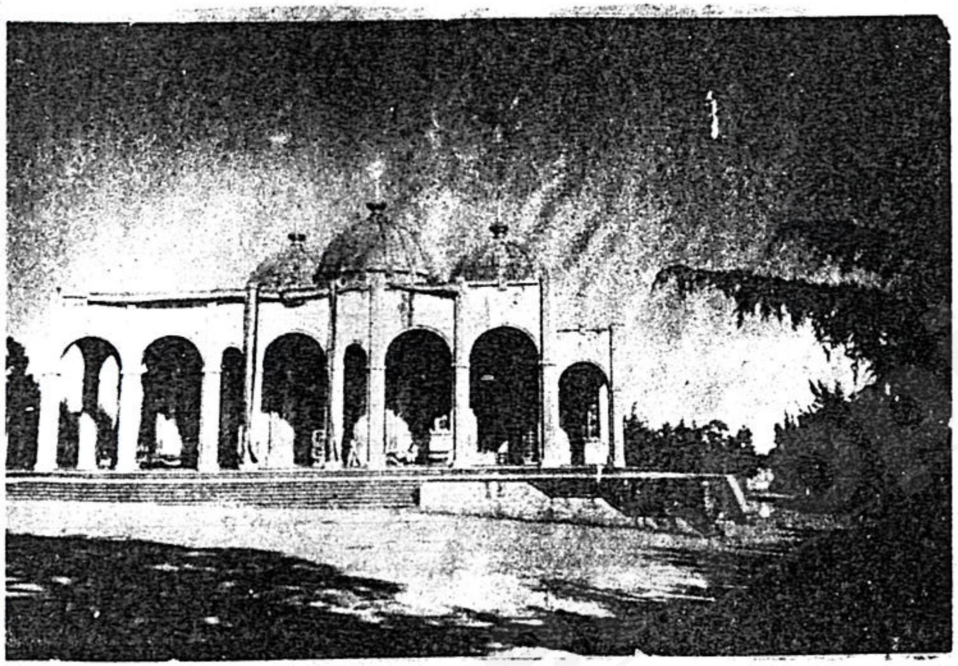

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 7 ቀበሌ 31 ከክፍለ ሀገር አውቶቢስ መናኻሪያ ጀርባ የሚገኘው የደብረ መዊዕ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ ምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ4·1 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1953 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የመካነ ሕያዋን ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ካቴድራል) (ጎፋ)

ከ1955 – 1991 = የ36 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 20 ቀበሌ 53 በቄራ መስመር 34 ቁጥር ማዞሪያ አካባቢ ጎፋ ሰፈር የሚገኘው የመካነ ሕያዋን ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ10 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1955 ዓ·ም· ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። መካነ ሕያዋን (የሕያዋን ቦታ) በማለት ካቴድራሉ ስያሜ ተሰጥቶታል። በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመንበረ ሕይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን
(ደብር) (አቃቂ)

ከ1955 – 1991 = የ36 ዓመት ታሪክ

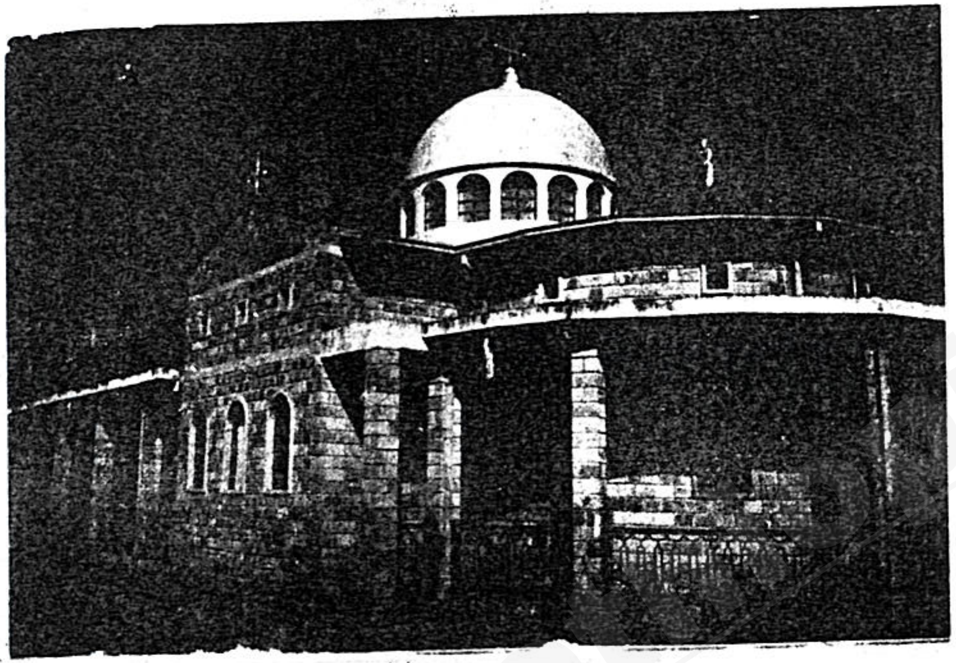

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 1 ልዩ ቀበሌ 05 አቃቂ ከተማ ውስጥ ጋራው ላይ የሚገኘው የመንበረ ሕይወት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው።ደብሩ በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ21·5 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1955 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ብስራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን
(ደብር)

ከ1957 – 1991 = የ34 ዓመት ታሪክ

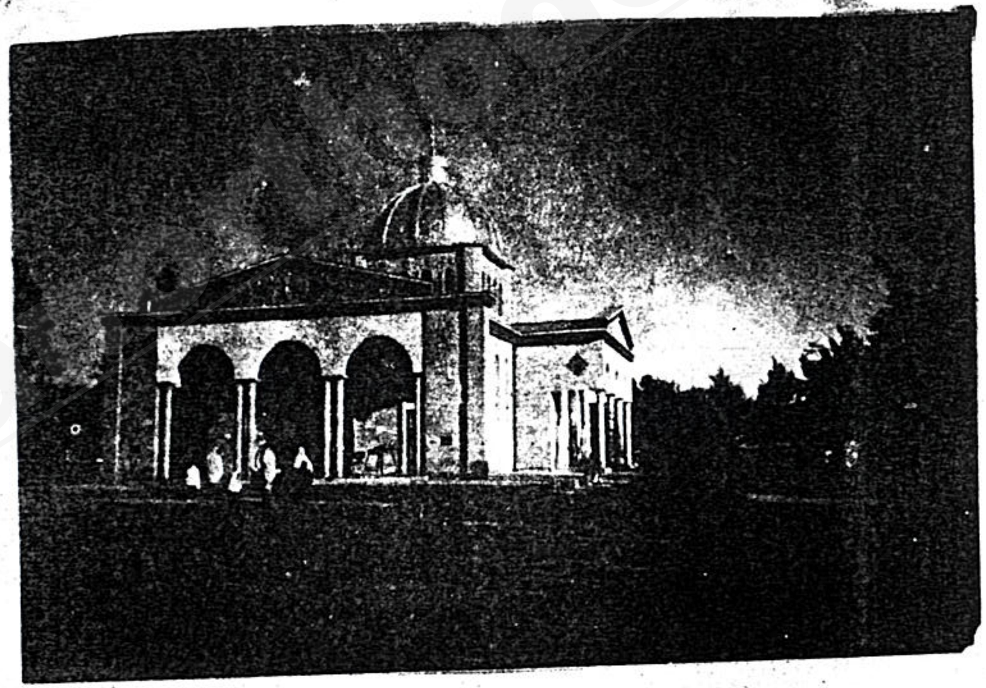

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 23 ቀበሌ 13 በ5 ቁጥር መስመር መካኒሳ ሰፈር የሚገኘው የደብረ ብስራት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ6·9 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። በ1957 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ ደብረ ብስራት ተብሎ መሰየሙ ቅዱስ ገብርኤል አብሳሪ መልአክ ስለሆነ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የመካነ ሕይወት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (ደብር) (ቃሊቲ)

ከ1958 – 1991 = የ33 ዓመት ታሪክ

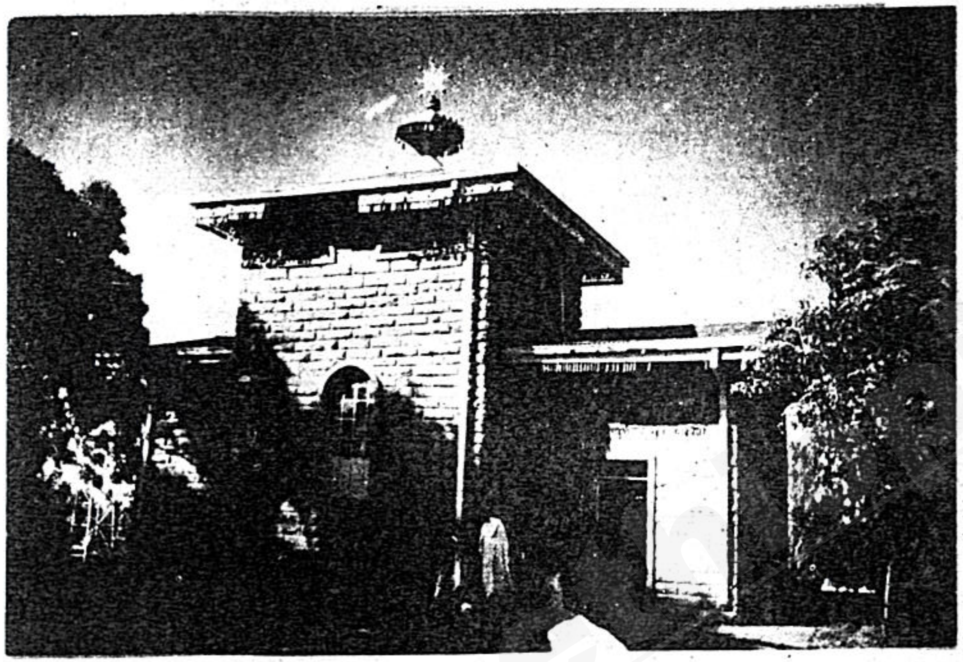

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በልዩ ክፍተኛ 2 ቀበሌ 08 የሚገኘው የመካነ ሕይወት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ20 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1958 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልገሎት እየሰጠ ነው። መካነ ሕይወት ተብሎ መሰየሙ መካን ሲል ቦታ በጥቅሉ ምካነ ሕይወት ብሎ የሕይወት ቦታ ለማለት ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (ቦሌ)

ከ1968 – 1991 = የ23 ዓመት ታሪክ

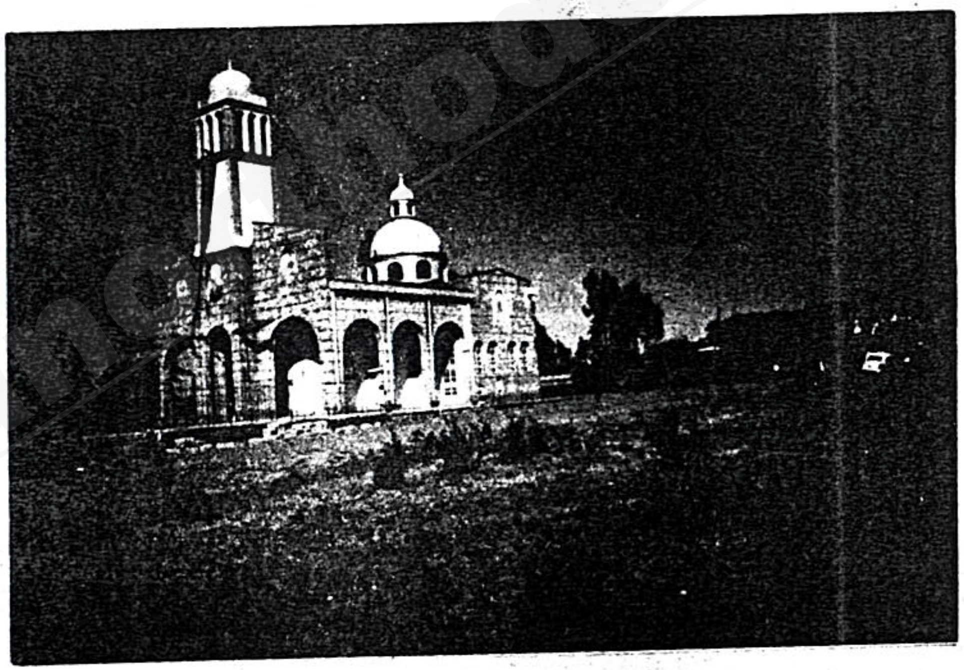

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 17 ቀበሌ 20 ቦሌ ሩዋንዳ ሰፈር ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ11·2 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1968 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልገሎት እየሰጠ ነው። ደብረ ምሕረት ተብሎ መሰየሙ ቅዱስ ሚካኤል የምሕረት የይቅርታ መልአክ በመሆኑ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የአንቀጸ ምሕረት ቀዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (ጭቁኑ ሚካኤል)

ከ1968 – 1991 = የ23 ዓመት ታሪክ

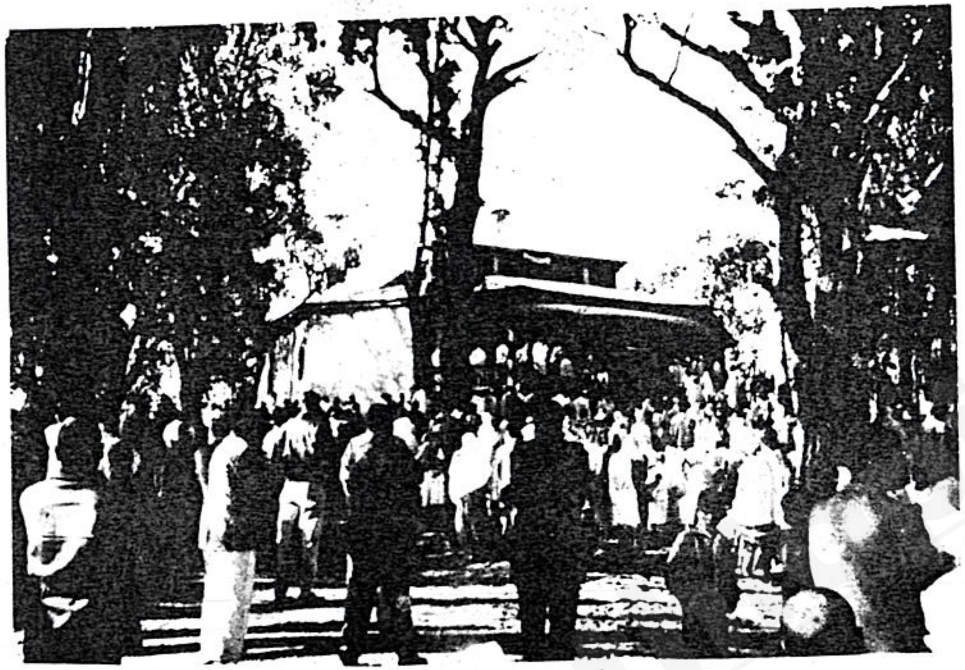

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 12 ቀበሌ 07 ራስ ካሣ ቤት አጠገብ ወይም 41 ማዞሪያ አካባቢ የሚገኘው የአንቀጸ ምሕረት የቀዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ7·8 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ነው። በ1968 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በተለምዶ ጭቁኑ ሚካኤል ተብሎ የሚጠራው ቦታው ብዙ ስለማይታወቅና በፊት ጊዜ ብዙ ምዕመናን ስለማይሄዱበት ካለው አነስተኛ ገቢና የምዕመናን እጥረት በአንዳንድ ሰዎች ጭቁኑ የሚባል ቀላዒ ተሰጠው። ይሁን እንጂ ዛሬ ታዋቂ ሆኖ በሁሉም ነገር ከእያንዳንዱ አድባራት እኩል ሆኗል። ይህ ደብር በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ምጥማቅ ሠዓሊተ ምሕረት ቀድስት ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር) (ላምበረት)

ከ1969 – 1991 = የ22 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 1 ልዩ ቀበሌ 04 ላምበረት አካባቢ ሲቪል ሰርቪስ ኮሌጅ ፊት ለፊት የሚገኘው የደብረ ምጥማቅ ሠዓሊተ ምሕረት ቀድስት ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ13·2 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1969 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ምጥማቅ ሠዓሊተ ምሕረት ተብሎ መሰየሙ ደብረ ምጥማቅ እመቤታችን ተገልፃ የታየችበት ቦታ ሲሆን ሠዓሊተ ምሕረት ሲል ምሕረት ለማኝ ምሕረት አሰጪ ለማለት ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

ፍኖት ሪቃና ቤት
የግል ቤተ

የደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (ወህኒ ቤት)

ከ1969 – 1991 = የ22 ዓመት ታሪክ

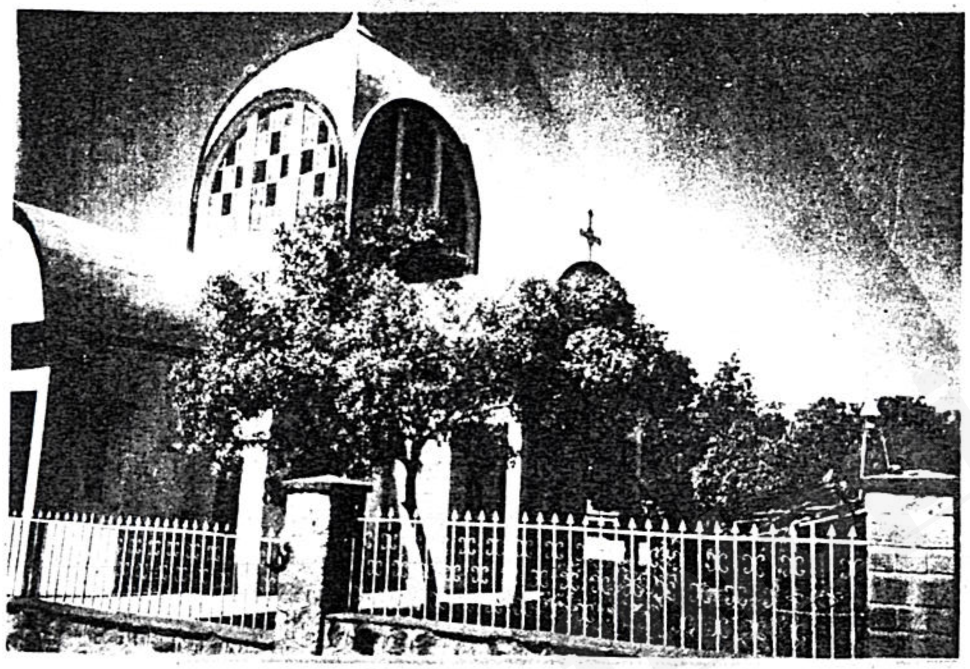

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 21 ቀበሌ 19 ወህኒ ቤት (አዲስ አበባ ማረሚያ ቤት) ግቢ ውስጥ የሚገኘው የደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ5·2 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብረ ምሕረት የተባለው ቅዱስ ሚካኤል የምሕረት የይቅርታ መልአክ ስለሆነ ነው። ደብሩ በ1969 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። ደብሩ በመምህር የተዳደራል።

የደብረ ሲና ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1969 – 1991 = የ22 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 10 ቀበሌ 22 ከሰሜን ማዘጋጃ ቤት በላይ አልፎ በተለምዶ መርሀቤቴ ሰፈር ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የደብረ ሲና ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ4·8 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1969 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ሲና ተብሎ የተሰየመው ሲና የተራራ ስም ሲሆን ቅዱስ እግዚአብሔር ለሙሴ በሲና ተራራ እየተገለፀ እንዳነጋገረው ለመግለጽ ነው። በመሆኑም ደብረ ሲና እግዚአብሔር አብ ተብሎ ተሰይሟል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ገነት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን
(ደብር) (አስኮ)
ከ1969 – 1991 ዓ.ም. = የ22 ዓመት ታሪክ

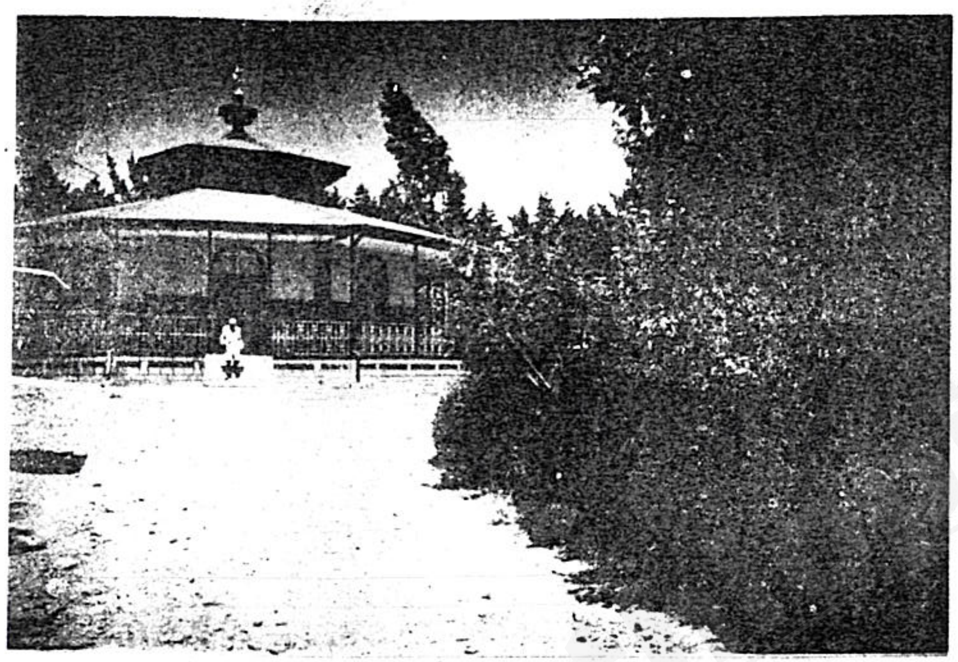

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 8 ቀበሌ 22 በወለጋ መስመር አስኮ፣ ጉለሌ ሰፈር እየተባለ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የደብረ ገነት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምዕራብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ10 ኪ.ሜ. ርቀት አለው። በ1969 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ሲገኝ ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የዳግማዊ ቁልቢ ደብረ ልዑል ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን
(ደብር) (ኮተቤ)
ከ1969 – 1991 = የ22 ዓመት ታሪክ

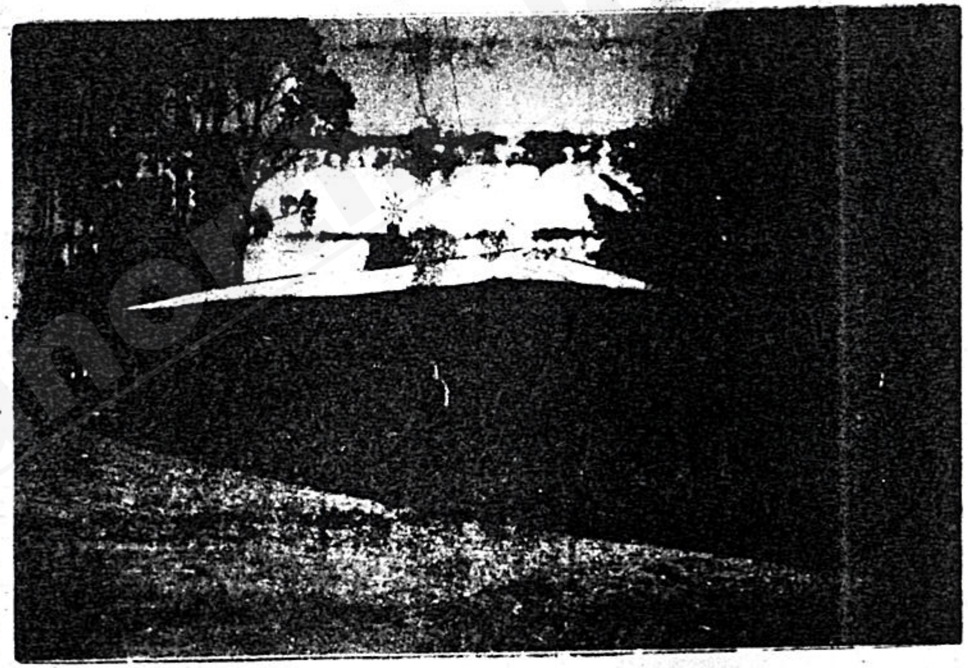

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 1 ልዩ ቀበሌ 03 ኮተቤ አካባቢ 57 ቁጥር ማዞሪያ ላይ የሚገኘው የደብረ ልዑል ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ14.1 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ1969 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ልዑል ተብሎ የተሰየመው የልዑሉ የቅዱስ ገብርኤል ደብር ለማለት ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (ደብር) (ገርጂ)

ከ1972 – 1991 = የ19 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 17 ቀበሌ 25 መገናኛን አልፎ ገርጂ ሠፈር የሚገኘው የደብረ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምሥራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጽ/ቤት በ15·3 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1972 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ ደብረ ገነት ተብሎ በመሰየም በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ሳሌም መድኃኔዓለም መጥምቁ ዮሐንስ ወአቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን (ደብር) (ቦሌ)

ከ1972 – 1991 = የ19 ዓመት ታሪክ

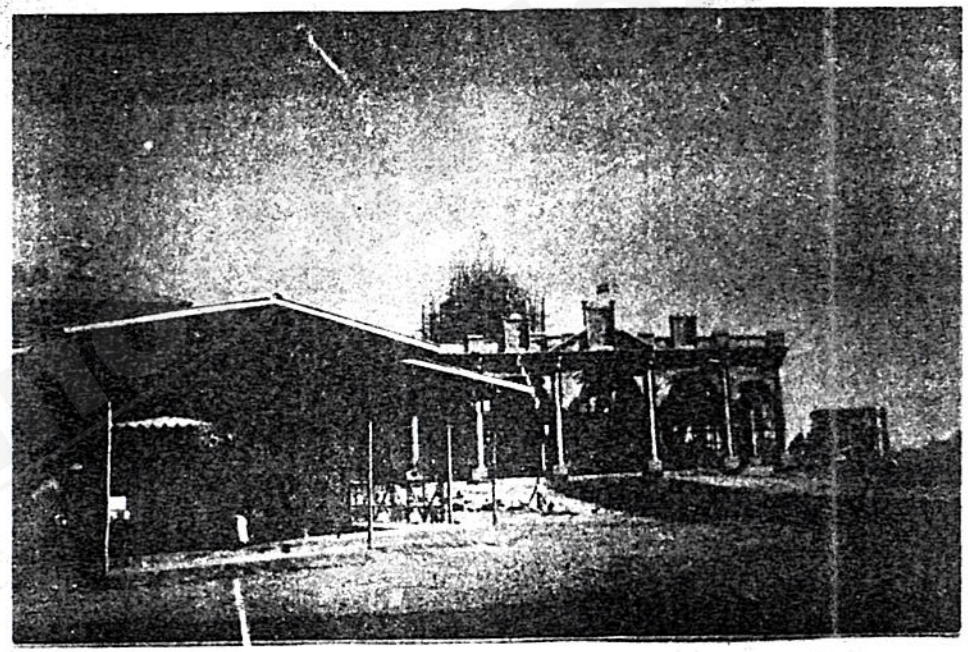

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 17 ቀበሌ 23 ቦሌ ክፍተኛ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት አጠገብ ወይም 9 ቁጥር ማዞሪያ አካባቢ የሚገኘው የደብረ ሳሌም መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ10 ኪ.ሚ. ርቀት ላይ ይገኛል ። ደብሩ በ1972 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ሳሌም ተብሎ መሠየሙ መጥምቀ መለኮት ዮሐንስ ጌታውን እየመራ በሄኖን በመቁሩብ ሳሌም በማየ ዮርዳኖስ እንዳጠመቀው ለመግለጽ ደብረ ሳሌም መድኃኔዓለም መጥምቁ ዮሐንስ ወአቡነ አረጋዊ ተብሎ ተሰይሟል። በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የምዕራፈ ቅዱሳን ፈለገ ሕይወት
አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን (ገዳም) (ሳሪስ)
ከ1974 – 1991 = የ17 ዓመት ታሪክ

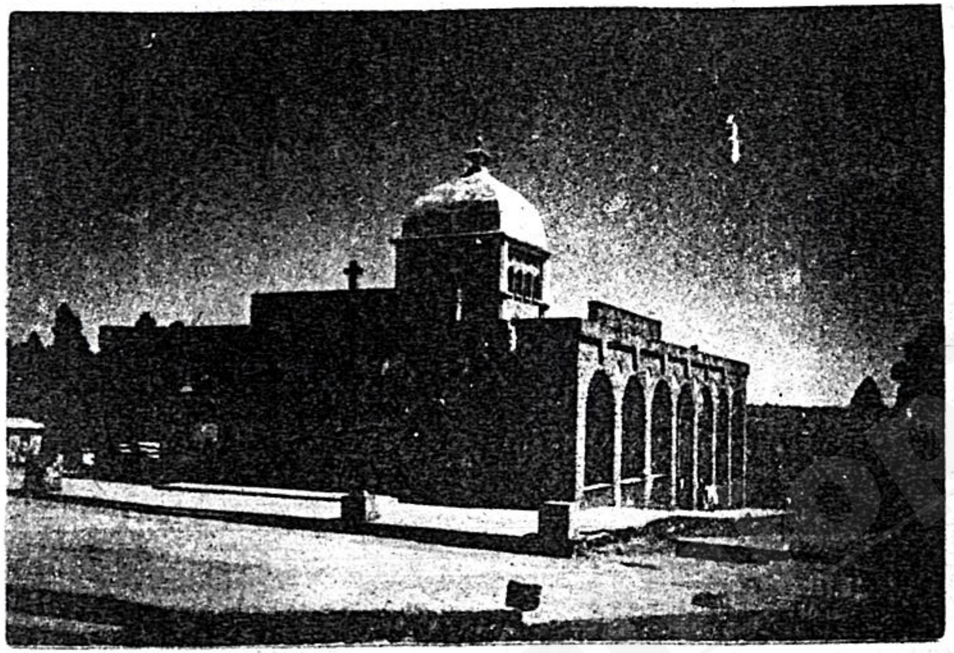

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 19 ከበሌ 55 ባሌና አርሲ መግቢያ ሳሪስ አካባቢ የሚገኘው የምዕራፈ ቅዱሳን ፈለገ ሕይወት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ገዳም ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ11·3 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። ገዳሙ በ1974 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ገዳሙ በመምህር ይተዳደራል።

የመካነ ቅዱሳን ኢያቄም ወሃና ቤተክርስቲያን
(ደብር)
ከ1976 – 1991 = የ15 ዓመት ታሪክ

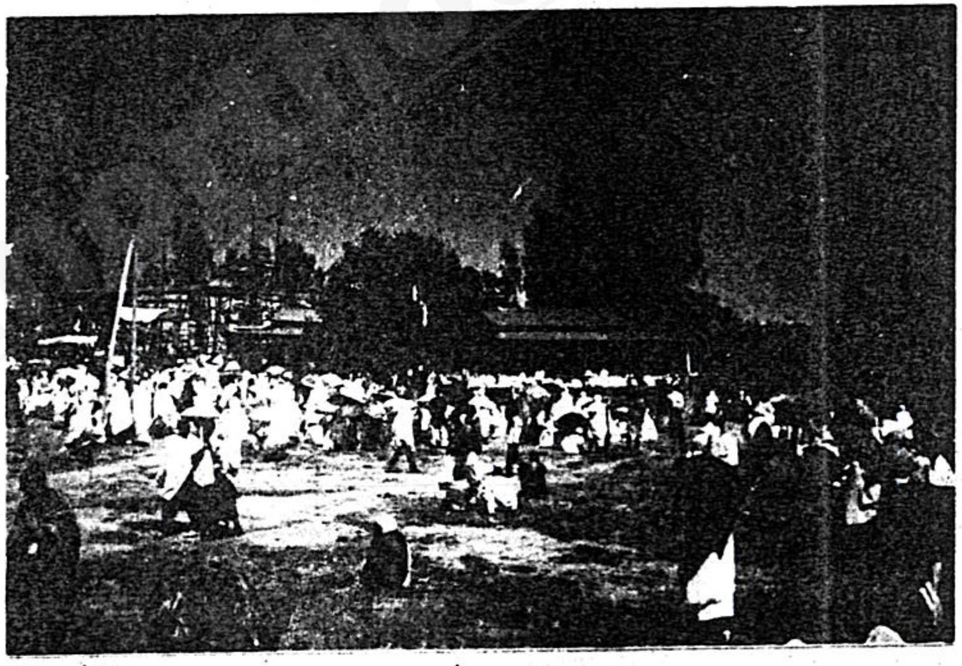

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 1 ልዩ ቀበሌ 02 መገናኛን አልፎ ኮተቤ መስመር ላይ 65 ቁጥር ማዞሪያ የሚገኘው የመካነ ቅዱሳን ኢያቄም ወሃና ቤተክርስቲያን ነው። በስተምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ9·2 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1976 ተመስርቶ ረጅም እድሜን አስቆጥሯል። መካነ ቅዱስን ተብሎ የተሰየመው መካን ሲል ቦታ ነው። ኢያቄምና ሃና ቅዱሳን በመሆናቸው የቅዱሳን ቦታ ብሎ ለመግለጽ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

[stamp] ... ቤተሰቤ ...

የምዕራፈ ቅዱሳን አቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1978 – 1991 = የ13 ዓመት ታሪክ

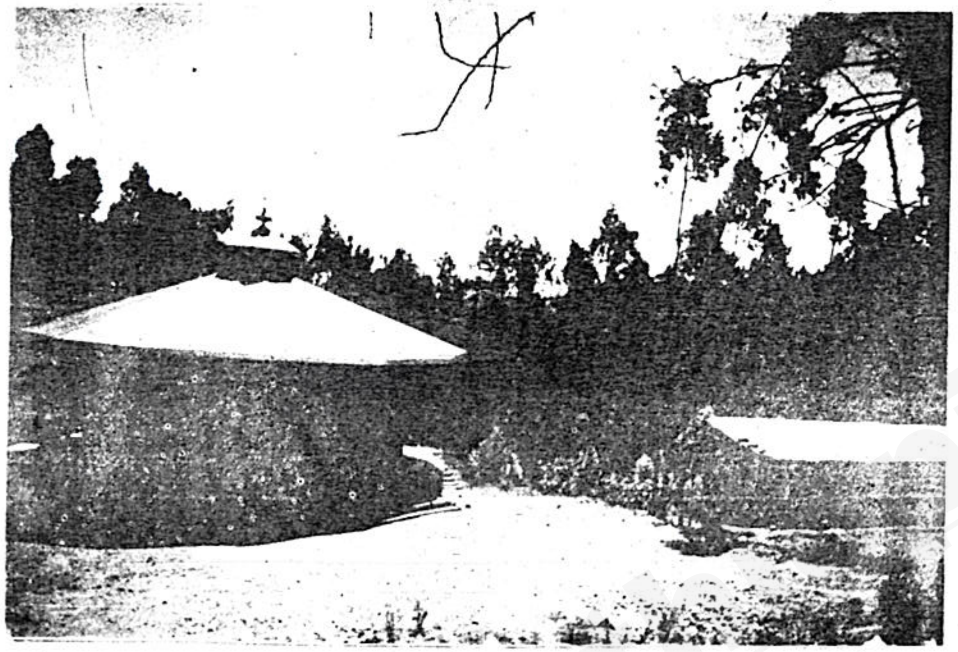

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 19 ቀበሌ 55 ሳሪስ አቦ ቤተክርስቲያን ውስጥ የሚገኘው የምዕርፈ ቅዱሳን አቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ11·5 ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ይገኛል። በ1978 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ገዳሙ በምዕራፈ ቅዱሳን ፈለገ ሕይወት አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን ሰበካ ስር ይተዳደራል።

ፍኖተ ቤተክርስቲያን

የደብረ ምጥማቅ ሐዋርያው ፊሊጶስ ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1979 – 1991 = የ12 ዓመት ታሪክ

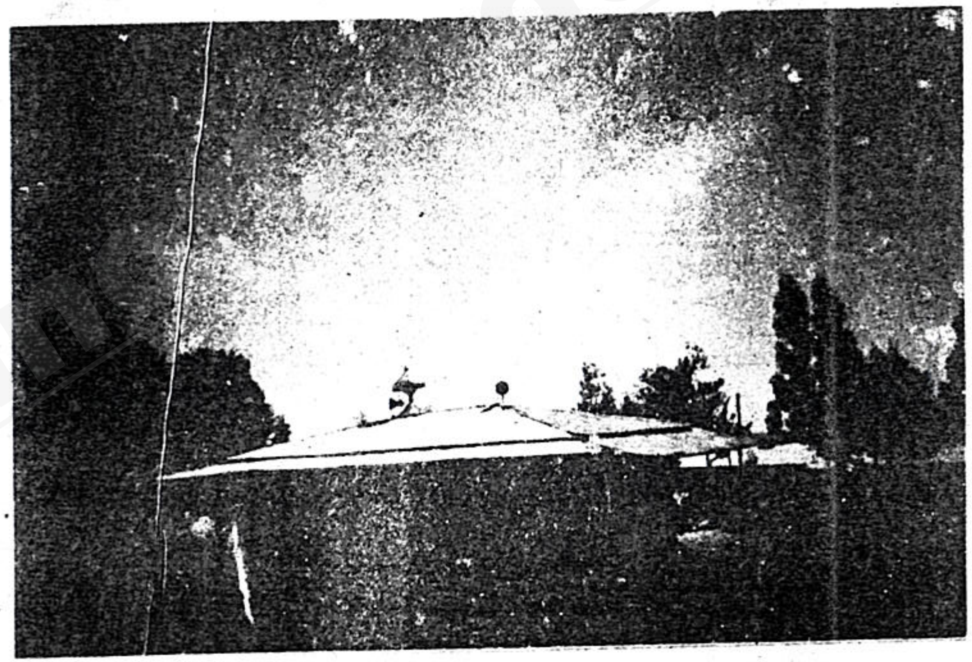

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 25 ቀበሌ 04 ኮልፌ አጠና ተራ ማዶ የሚገኘው የደብረ ምጥማቅ ሐዋርያው ቅዱስ ፊሊጶስ ቤተክርስቲያን ነው። በስተምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ8·3 ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ይገኛል። በ1979 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ መንክራት ተ/ሃይማኖት ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1979   1991 = የ12 ዓመት ታሪክ

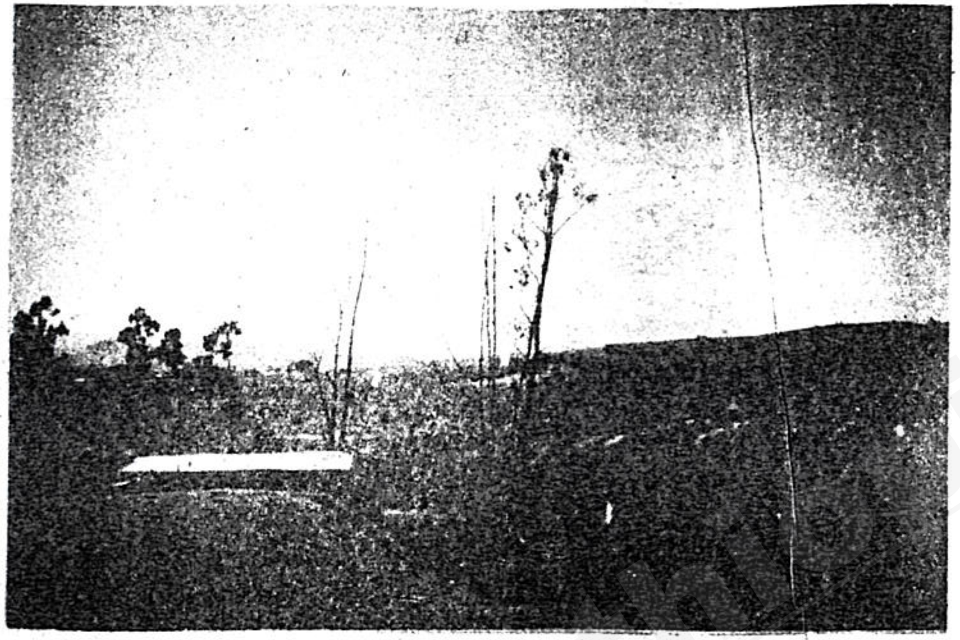

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 16 ቀበሌ 07 ከፊሊጶስ ቤተክርስቲያን ማዶ የሚገኘው የደብረ መንክራት ተ/ሃይማኖት ቤተክርስቲያን ነው። በስተምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቀላይ ጽ/ቤት በ10·6 ኪ.ሎ ሚትር ርቀት ላይ ይገኛል። በ1979 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ይድራስ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1981 – 1991 = የ10 ዓመት ታሪክ

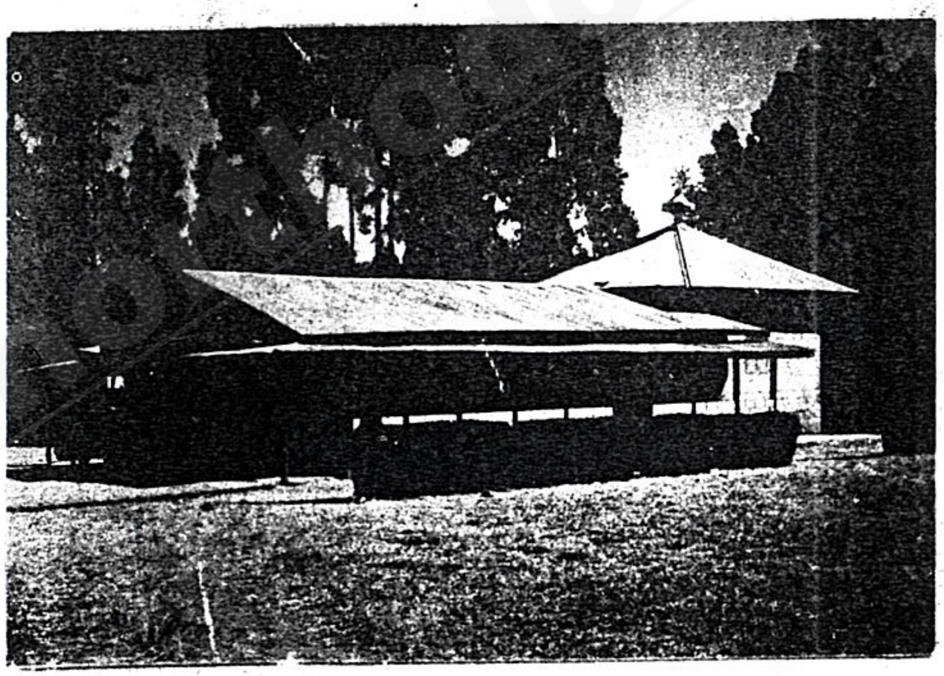

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 24 ቀበሌ 14 59 ቁጥር ማዞሪያ አውግስታ ሸሚዝ ፋብሪካ አካባቢ የሚገኘው የደብረ ይድራስ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ10·5 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ1981 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ይድራስ ተብሎ የተሰየመው ይድራስ የተራራ ስም ሲሆን ይህም የቅዱስ ጊዮርጊስን አጽም አቃጥለው ፈጭተው በይድራስ ተራራ ላይ በትነውታል። ደብሩ ደብረ ይድራስ ተብሎ ተሰይሟል። በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ትጉሃን ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (ላፍቶ)

ከ1983 – 1991 = የ8 ዓመት ታሪክ

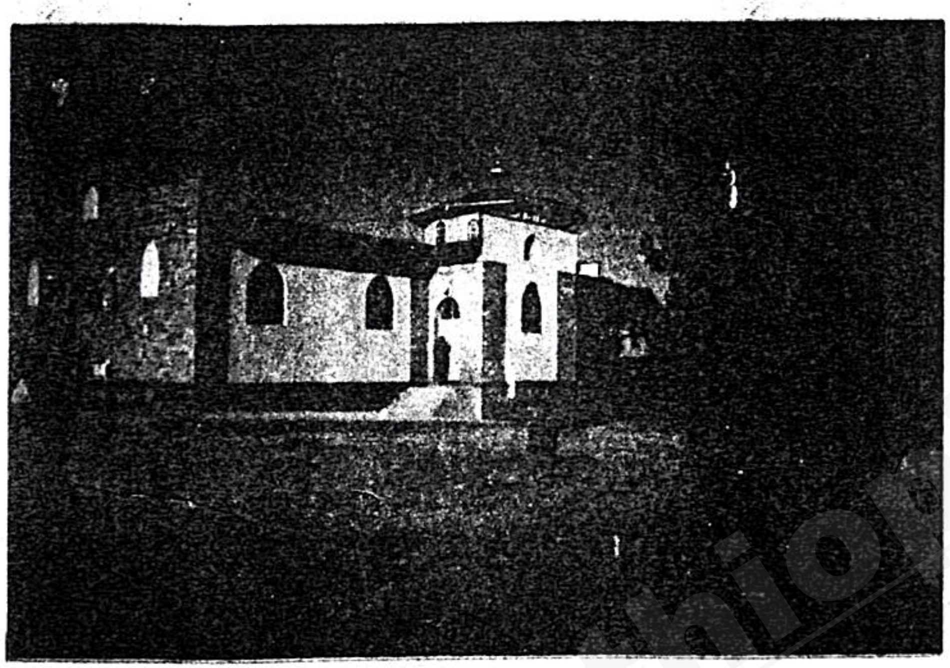

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 19 ቀበሌ 58 ከብሔረ ጽጌ ማርያም ማዶ ጋሬው ላይ የሚገኘው የደብረ ትጉሃን ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ13·8 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1983 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ትጉሃን ሲል መላእክት ለምስጋናና የሰው ልጆችን ለመጠበቅ የተጉ በመሆናቸው ደብረ ትጉሃን ተብሎ ተሰይሟል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ምሕረት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (ደብር) (የካ)

ከ1983 – 1991 = የ8 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 16 ቀበሌ 22 ኮተቤ ብረታ ብረት ፋብሪካ ጀርባ የምትገኘው የደብረ ምሕረት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን ነው። በስተምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ11·5 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። በ1983 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብረ ምሕረት የተባለው ኪዳነ ምሕረት የምሕረት ቃል ኪዳን ስለተሰጣት ለመግለጽ ደብሩ ደብረ ምሕረት ኪዳነ ምሕረት ተብሏል። በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የገዳመ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1983 – 1991 = የ8 ዓመት ታሪክ

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 24 ቀበሌ 12 ከአማኑኤል ቤተክርስቲያን ወንዙን ማዶ አልፎ የሚገኘው የገዳመ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ7·8 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። ገዳሙ በ1983 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ገዳሙ በመምህር ያተዳደራል።

የደብረ ፀሐይ ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን (ደብር) (ፈረንሳይ)

ከ1983 – 1991 = 8 ዓመት

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 12 ቀበሌ 12 ከፈረንሳይ ኤምባሲ በላይ የሚገኘው የደብረ ፀሐይ ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ነው። በስተ ሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ8·9 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1983 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የቤዛ ብዙኃን ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን

(ደብር) (ጎፋ)

ከ1984 – 1991 = 7 ዓመት

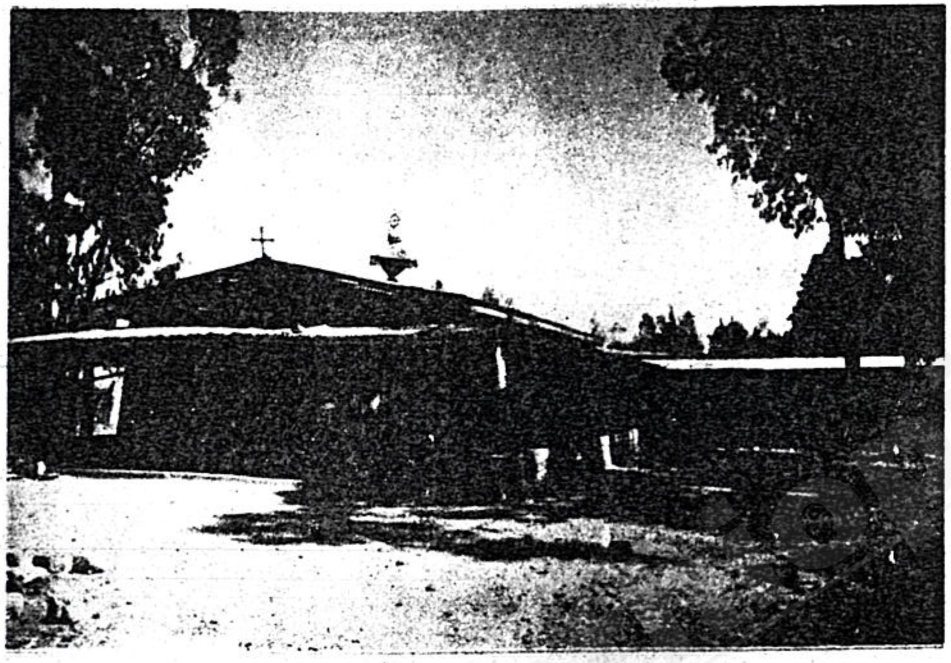

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 20 ቀበሌ 51 ጎፋ ካምፕ ሰፈር በተለምዶ ትግሬ ሰፈር ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የቤዛ ብዙኃን ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ13 ኪ.ሜ. ርቀት አለው። በ1984 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። ቤዛ ብዙኃን ተብሎ ደብሩ የተሰየመው ኪዳነ ምሕረት በተሰጣት ቃል ኪዳን ለብዙዎች ቤዛ ናትና ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የምዕራፈ ጻድቃን አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን

(ደብር) (መካኒሳ)

ከ1984 – 1991 = 7 ዓመት

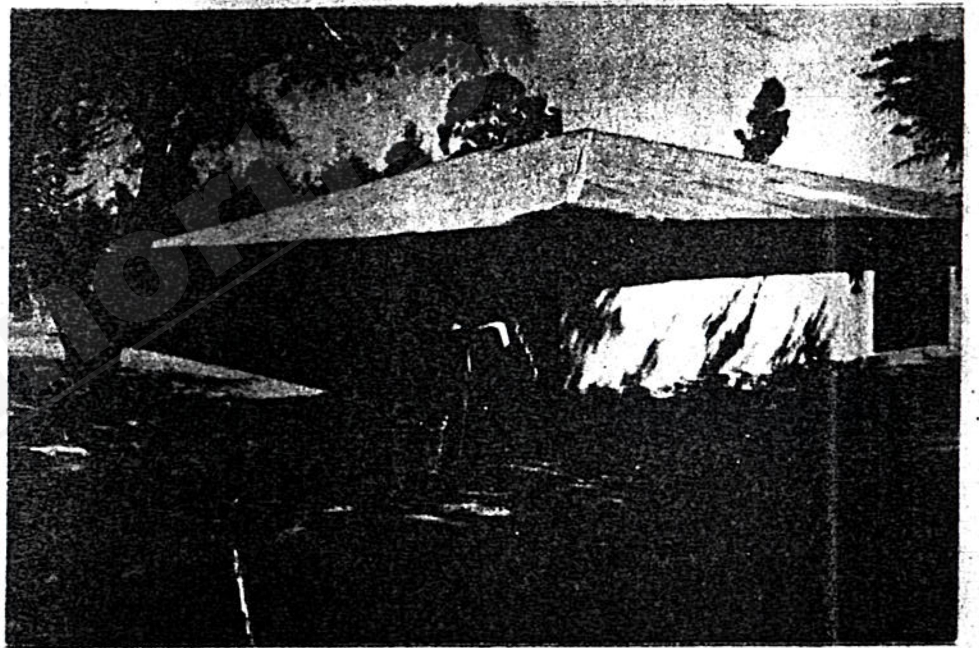

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 23 ቀበሌ 15 5 ቁጥር ማዞሪያ መካኒሳ አካባቢ የሚገኘው የምዕራፈ ጻድቃን አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ8.5 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ1984 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ መድኃኒት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን
(ደብር) (የልደታ)

ከ1985 – 1991 = 6 ዓመት

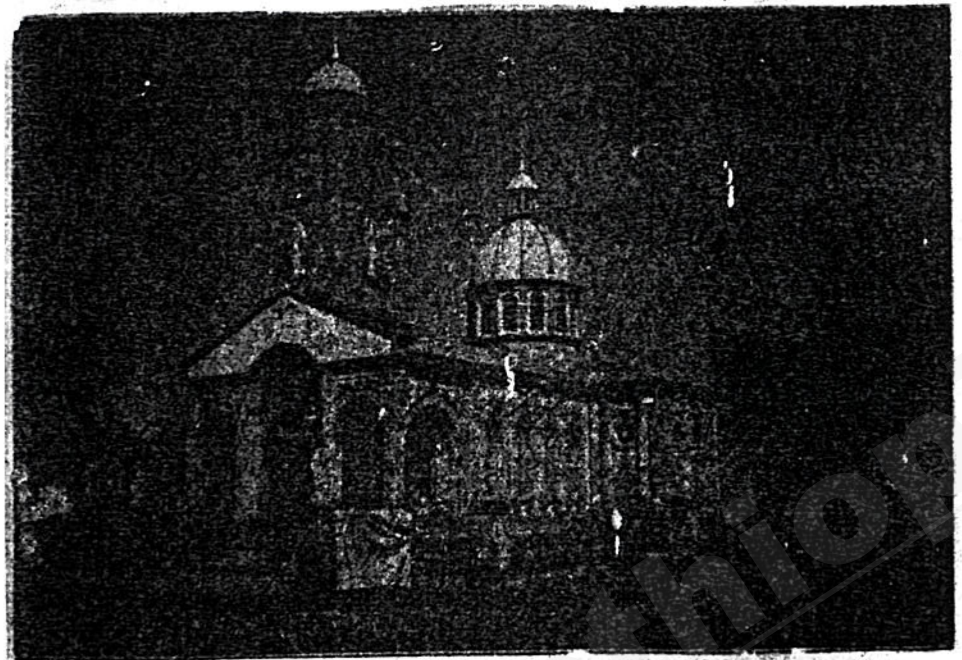

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 22 ቀበሌ 04 ልደታ ቤተክርስቲያን ግቢ ውስጥ የሚገኘው የደብረ መድኃኒት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ6·8 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1985 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በማኅደረ ስብሃት ልደታ ቤተክርስቲያን ሰበካ ስር ይተዳደራል

የደብረ ምጽላል እግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን
(ደብር)

ከ1985 – 1991 = 6 ዓመት

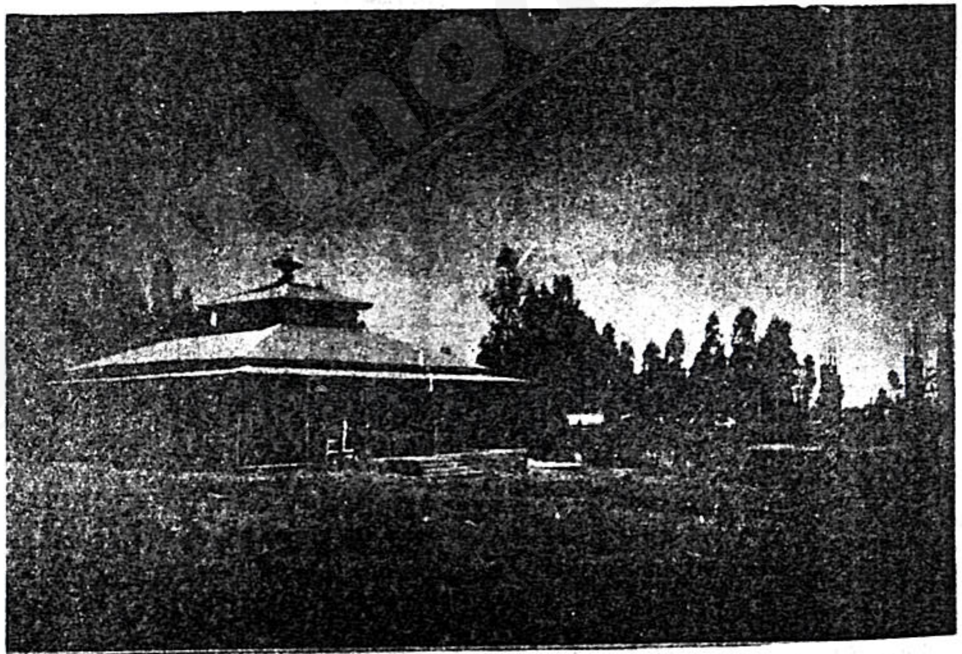

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 17 ቀበሌ 21 መገናኛን አልፎ ለምለም ሜዳ ሰፈር የሚገኘው የደብረ ምፅላል እግዚአብሔር አብ ቤተክርስቲያን ነው። በስተምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ12·1 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1985 ዓ·ም· ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ ደብረ ምፅላል ተብሎ የተሰየመው ምፅላል ማለት መጠጊያ ማለት መሸሸጊያ ሲሆን ይኸውም ልዑል እግዚአብሔር የሁሉ መጠለያ ነውና ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የአንቀጸ ምሕረት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1985 – 1991 = 6 ዓመት

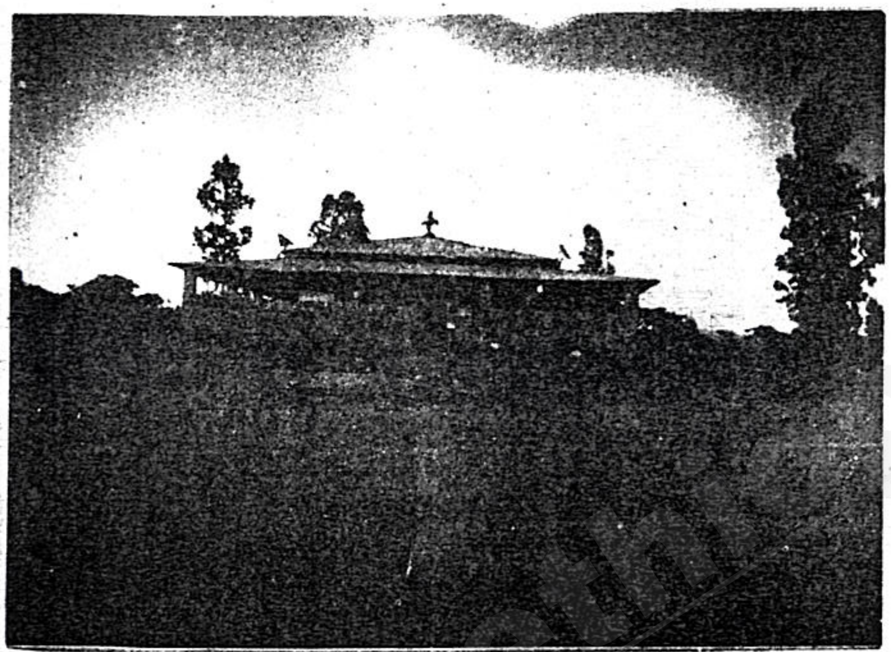

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 24 ቀበሌ 15 አየር ጤና በተስምዶ ኮምቤ ሰፈር ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የአንቀጸ ምሕረት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ13 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ1985 ተመስርቶ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ገነት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (መካኒሣ)

ከ1985 – 1991 = 6 ዓመት

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 23 ቀበሌ 14 መካኒሣ ሰፈር የሚገኘው የደብረ ገነት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ11·1 ኪ.ሜ. ርቀት አለው። ደብሩ በ1985 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ጽባህ ቅዱስ ሚካኤል ብተክርስቲያን
(ደብር) (ሣጠራው)

ከ1986 – 1991 = 5 ዓመት

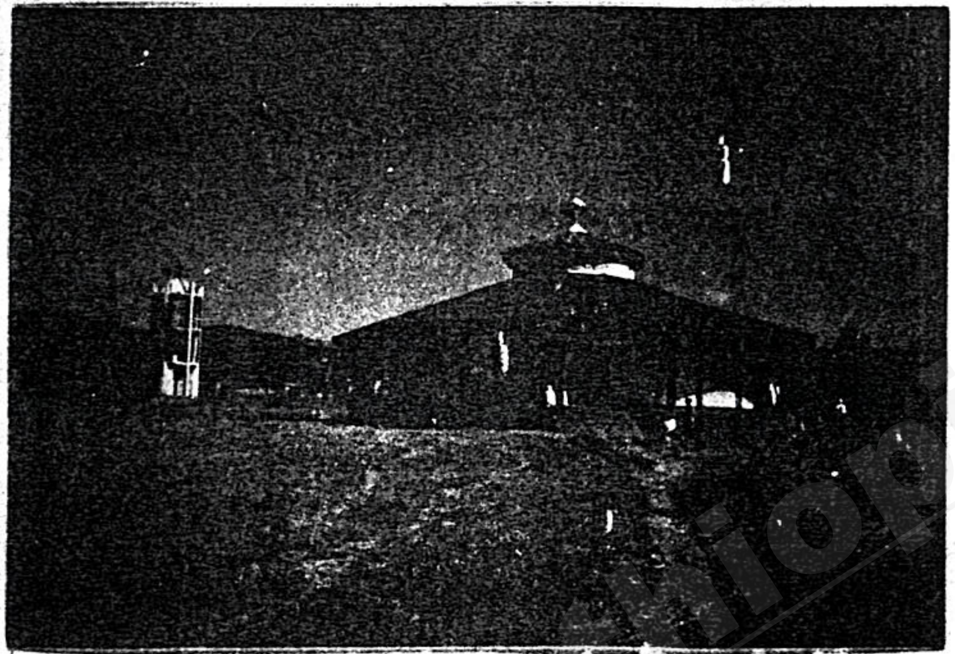

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 28 ቀበሌ 01 ልዩ ከሲቪል ሰርቪስ ኮሌጅ አልፎ ሲ·ኤም·ሲ· ሳይደርስ ከአስፋልት ማዶ የሚገኘው የደብረ ጽባህ ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተምስራቅ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ12 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። በ1986 ዓ·ም· ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ገነት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን
(ደብር) (ቃሊቲ)

ከ1986 – 1991 = 5 ዓመት

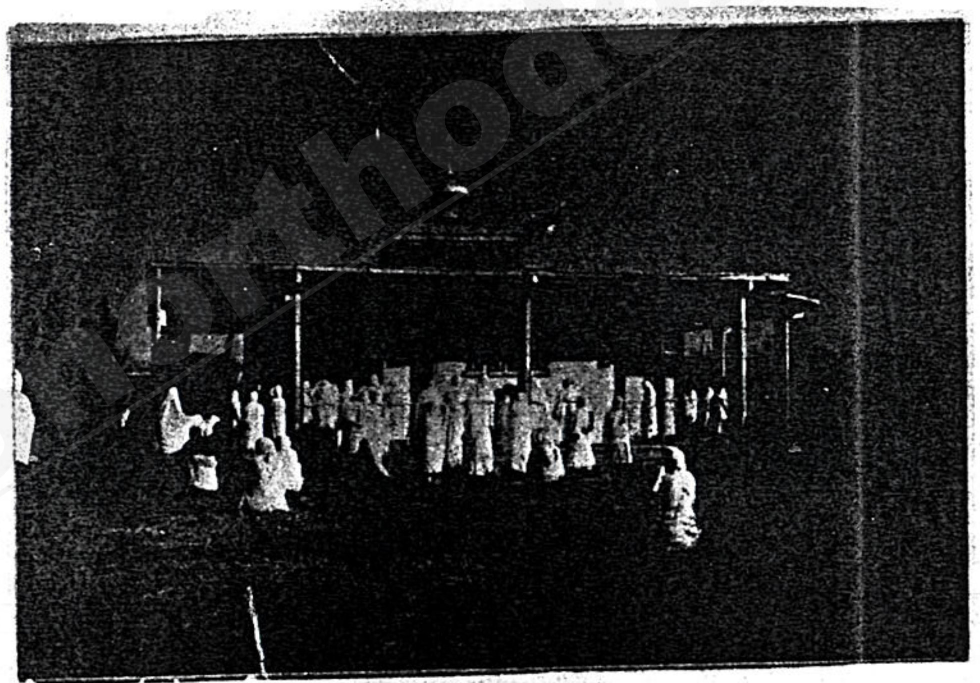

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 27 ቀበሌ 11 ቃሊቲ ክራውን ሆቴል አጠገብ የሚገኘው የደብረ ገነት ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ19·5 ኪ·ሜ· ርቀት አለው። በ1986 ዓ·ም· ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ዕንቁ ልደታ ማርያም ቤተክርስቲያን
(ደብር)

ከ1986 1991 = 5 ዓመት

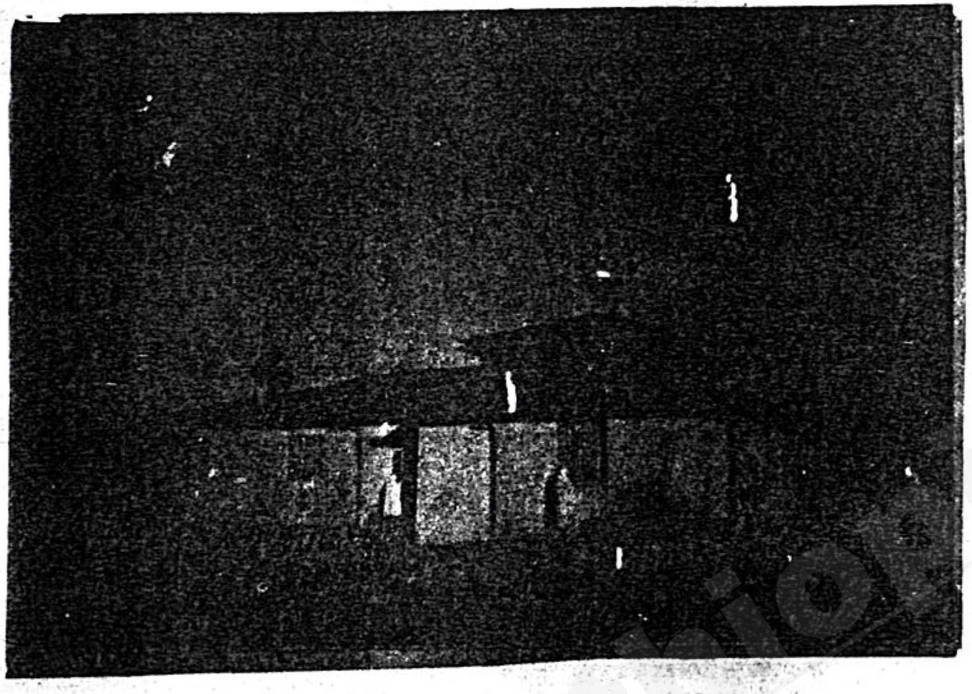

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 12 ቀበሌ 21 ከራሺያ ኤምባሲ ጀርባ ጋራው ላይ የሚገኘው የደብረ ዕንቁ ልደታ ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ6 ኪ.ሜ. ርቀት አለው። በ1986 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብረ ገነት ፉሪ ዕንቁ ገብርኤል ቤተክርስቲያን
(ደብር)

ከ1986 – 1991 = 5 ዓመት

ይህ ከአዲስ አበባ ከተማ ወጣ ብሎ በገበሬ ማኀበር ክልል ውስጥ የሚገኘው የደብረ ገነት ዕንቁ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ24 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ1986 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የብሔረ ጽጌ ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1986 – 1991 = 5 ዓመት

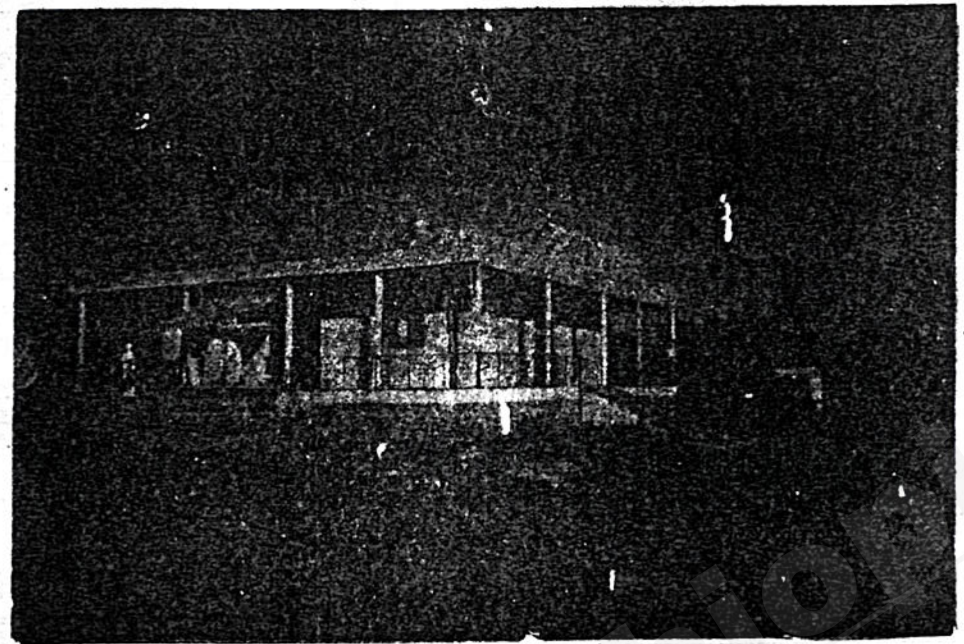

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 19 ቀበሌ 57 ከብሔረ ጽጌ መናፈሻ በስተቀኝ አካባቢ የሚገኘው የብሔረ ጽጌ ማሪያም ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ11·3 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1986 ዓ·ም· ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ብሔረ ጽጌ ማለት የአበባ ሀገር የልምላሜ ሀገር ለማለት ብሔረ ጽጌ ተብሏል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል

የምሥራቀ ፀሐይ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (መካኒሣ)

ከ1986 – 1991 = 5 ዓመት

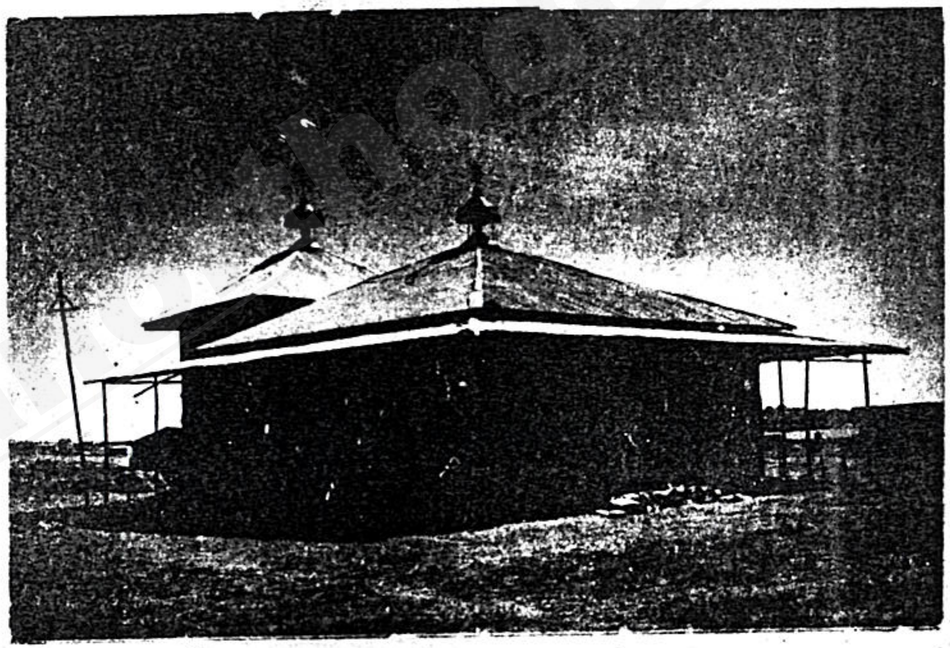

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 23 ቀበሌ 14 መካኒሣ ክታር ሰፈር ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የሚገኘው የምሥራቀ ፀሐይ ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን መንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ13·4 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1986 ዓ·ም· ተመስርቶ መንፈዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1987 – 1991 = 4 ዓመት

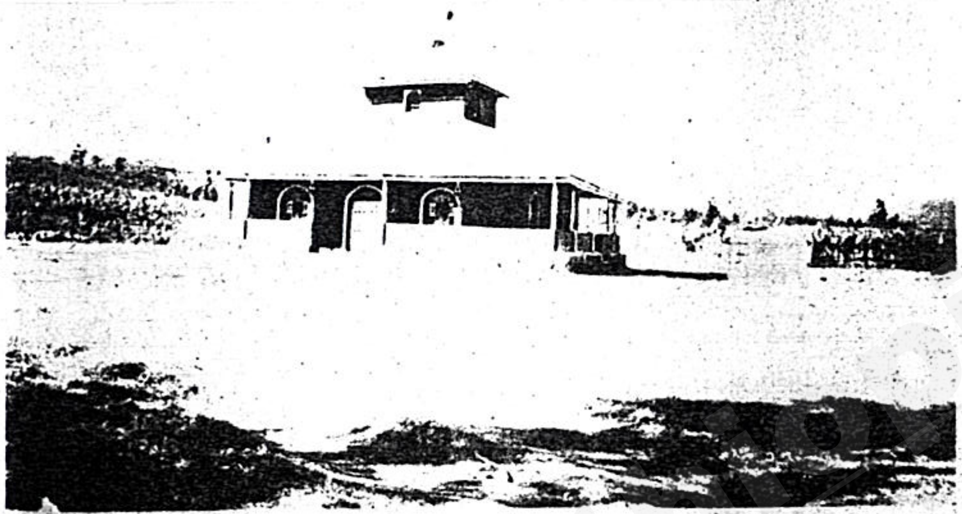

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 24 ቀበሌ 17 ከቀራንዮ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን በላይ 37 ቁጥር ማዞሪያ አካባቢ የሚገኘው የወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። በስተምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ11 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1987 ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት በማበርከት ላይ ይገኛል። ወይብላ ተብሎ የተሰየመው እመቤታችን የሁሉንም ልመና በመስማት እሺ ብላ ተቀብላ በአፋጣኝ ስለምትሰማ ወይብላ ማርያም ተብላ ደብሯ ተሰየመች። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የደብር ቀዱስ ደብረ ቀርሜሎስ ካራአሎ መድኃኔዓለም ወአቡነ ገሪማ ቤተክርስቲያን (ገዳም)

ከ1988 – 1991 = 3 ዓመት

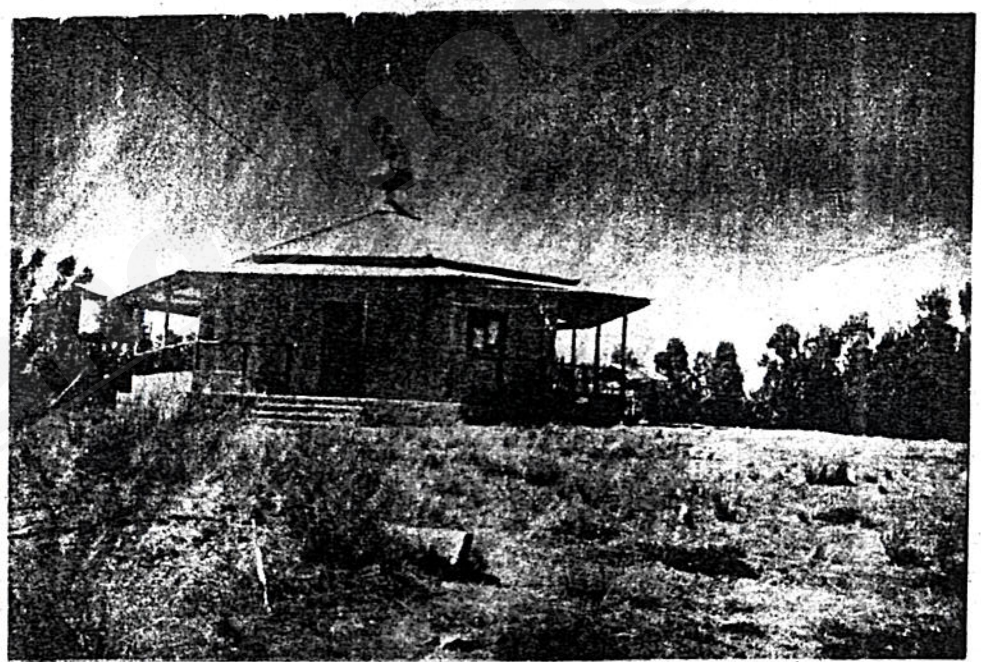

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 28 ቀበሌ 03 40 ቁጥር ማዞሪያ ወደ ደብረ ብርሃን መስመር አካባቢ የሚገኘው የደብረ ቀርሜሎስ መድኃኔዓለም ወአቡነ ገሪማ ገዳም ነው። በስተምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትሪያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት 17 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። ገዳሙ በ1988 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ገዳሙ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የሐመረ ወርቅ ማርያም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1988 – 1991 = 3 ዓመት

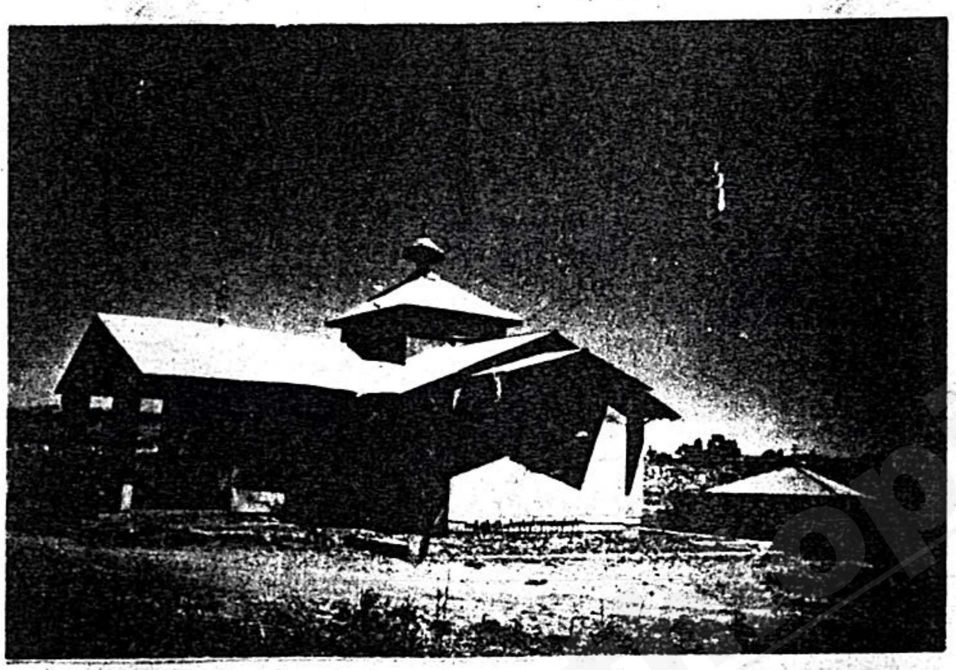

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 19 ቀበሌ 59 ሣሪስ ማዶ ጥርብ ድንጋይ መፈልፈያው አካባቢ የሚገኘው የሐመረ ወርቅ ማርያም ቤተክርስቲያን ነው። በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ13 ኪ.ሜ. ርቀት አለው። በ1988 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ሐመረ ወርቅ ብሎ ሲል ሐመር መርከብ ሲሆን የእመቤታችን ምሳሌ ነው። ወርቁ በልጇ በኢየሱስ ክርስቶስ ይመሰላል። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የቀጨኔ ገብርኤል ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ19 – 1991

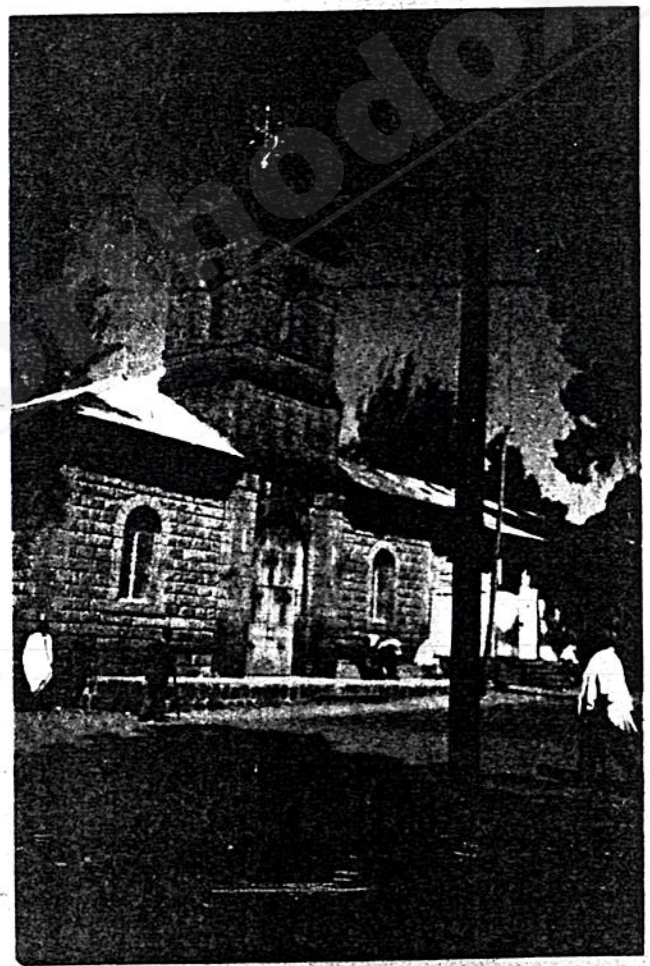

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 9 ቀበሌ 20 ቀጨኔ መድኃኔዓለም ግቢ ውስጥ የሚገኘው የቀጨኔ ገብርኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተሰሜን አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ6 ኪ.ሜ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ19 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። በደብረ ሰላም ቀጨኔ መድኃኔዓለም ሰበካ ስር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (ታጠቅ)

ከ1979 – 1991 = 17 ዓመት

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 24 ቀበሌ 19 ከወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን ማዶ በኮልፌ አቀጣጫ የሚገኘው የደብረ ምሕረት ቅዱስ ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። በስተምዕራብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ14 ኪ.ሜ. ርቀት አለው። በ1979 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የተክለሃይማኖት ቤተክርስቲያን (ደብር) (ጋራ ተክለሃይማኖት)

ከ1978 – 1991 = 13 ዓመት

ከቀሻው በ12ኛው ክፍለ ዘመን የነበረ ሲሆን ይህ አዲሱ ቤተክርስቲያን በቅርብ ጊዜ የተሠራ ነው።

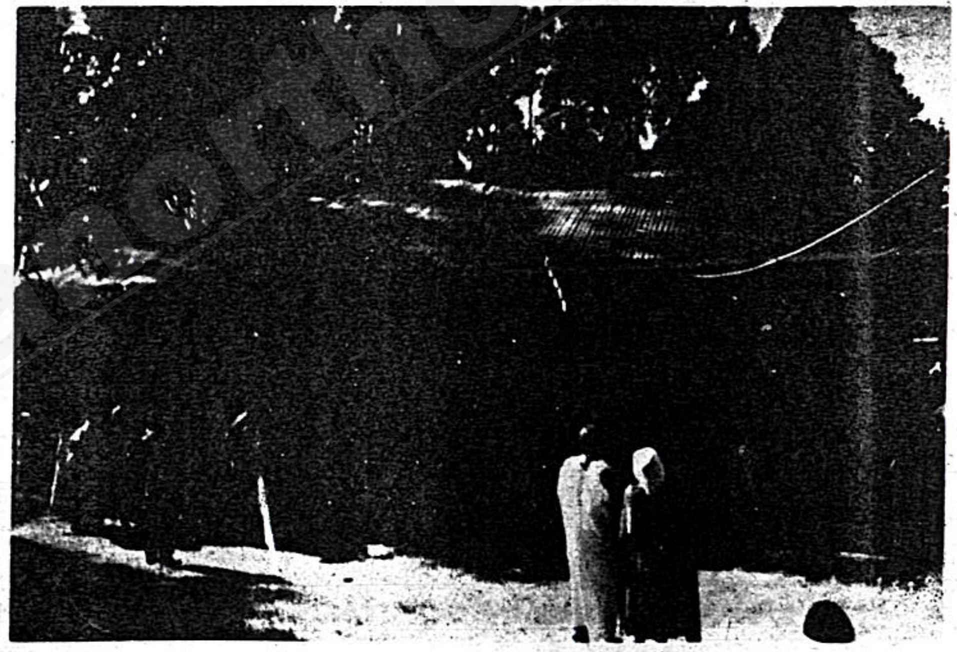

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 17 ቀበሌ 21 ከየካ ሚካኤል ጀርባ ጋራው ላይ የሚገኘው ተክለሃይማኖት ቤተክርስቲያን ነው። በስተምስራቅ አቀጣጫ ላይ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት የ8 ኪ.ሜ. ርቀት አለው። ደብሩ በ1978 ዓ.ም. ተመስርቶ ረጅም እድሜን አስቆጥረው ከሚገኙት ጥንታውያን ቤተክርስቲያን አንዱ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የደብረ ምሕረት ሚካኤል ቤተክርስቲያን (ደብር) (ከወህኒ ውጪ)

ከ1987 – 1991 = 2 ዓመት

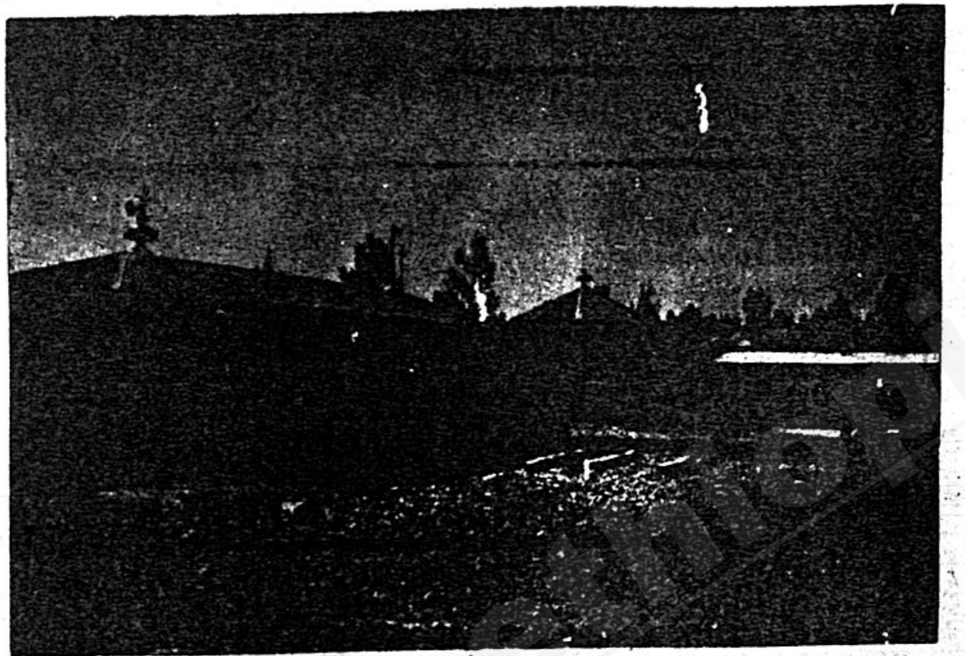

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በክፍተኛ 21 ቀበሌ 19 ከወህኒ ቤቱ ጀርባ የሚገኘው የደብረ ምሕረት ሚካኤል ቤተክርስቲያን ነው። ደብሩ በስተደቡብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ7·4 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። በ1989 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

የካ ጋራ መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1990 – 1991 = 1 ዓመት

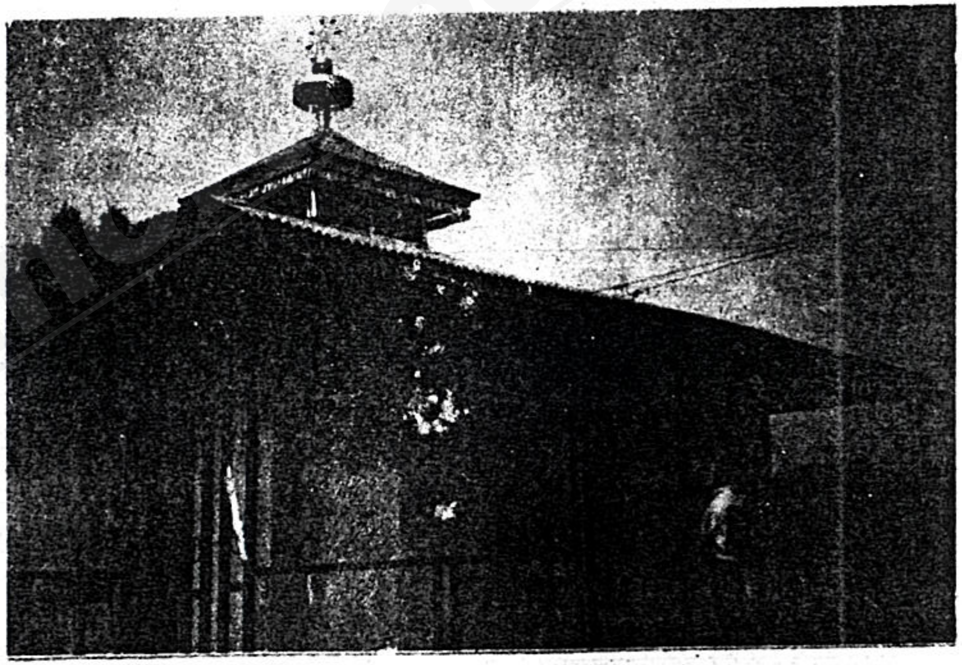

ይህ በአዲስ አበባ ከተማ በከፍተኛ 16 ቀበሌ 22 ከየካ ኪዳነ ምሕረት ማዶ ከተራራው ጫፍ ላይ የሚገኘው የመድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው። በስተምስራቅ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ11 ኪ·ሜ· ርቀት ላይ ይገኛል። ደብሩ በ1990 ዓ·ም· ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እያበረከተ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

www.ethiopianorthodox.org

የቦሌ ቡልቡላ ደብረ ገነት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን (ደብር)

ከ1990 – 1991 = 1 ዓመት

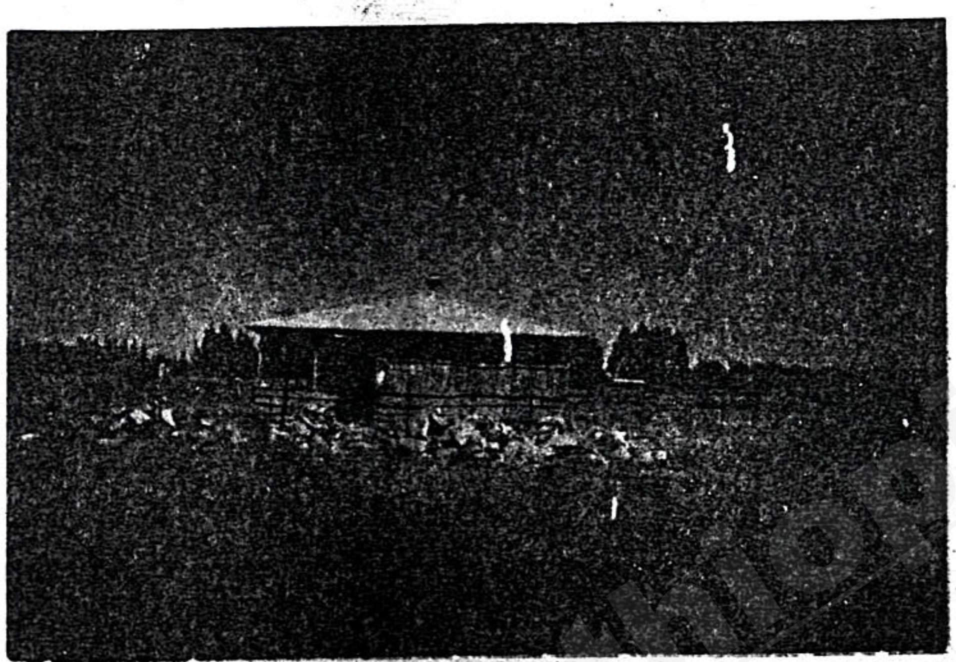

ይህ ከአዲስ አበባ ከተማ ወጣ ብሎ ገበሬ ማኅበር ውስጥ ቦሌ ቡልቡላ በሚባለው አካባቢ የሚገኘው የደብረ ገነት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን ነው። ደስተደቡብ አቀጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት በ13 ኪ.ሚ. ርቀት ላይ ይገኛል። በ1990 ዓ.ም. ተመስርቶ መንፈሳዊ አገልግሎት እየሰጠ ነው። ደብሩ በመምህር ይተዳደራል።

ማጠቃለያ

ሁሉ በእርሱ ሆነ ከሆነውም አንዳች ስንኳ ያለእርሱ የሆነ የለም (ዮሐ. 1/3) በማለት ሥራን ለማሠራት አነሣስቶ ማስጀመርም ሆነ ማስፈፀም የእርሱ ፈቃድ የሆነ አምላክ ይህን መጠነኛ ጽሑፍ አስጀምሮ ስለአስፈፀመኝ ፈጣሪዬ የተመሠገነ ይሁን። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ በሠፊው የተመለከትናቸው አብያተ ክርስቲያናት ብዛታቸው 84 የሆነው በነጠላ ቁጥር ቆጥረን ነው። ማለትም በአንድ ሰበካ ጉባኤ ስር የሚተዳደሩ ሁለት የሆኑ አብያተ ክርስቲያናት አሉ። እነዚህንም ከዚህ ቀጥለን አስቀምጠናቸዋል።

1ኛ. መካነ ሥላሴ ባዕለወልድ ቤተክርስቲያን በመንበረ ጸባኦት ቅድስት ሥላሴ ሠበካ ሥር ይተዳደራል።
2ኛ. የደብረ መድኃኒት መድኃኔዓለም ቤተክርስቲያን በማኅደረ ስብሐት ልደታ ማርያም ቤተክርስቲያን ሥር ይተዳደራል።
3ኛ. የደብረ መንክራት ስዕል ቤት ኪዳነ ምሕረት ቤተክርስቲያን በታዕካ ነገሥት በዐታ ማርያም ገዳም ሰበካ ሥር ይተዳደራል።
4ኛ. የወይብላ ማርያም ቤተክርስቲያን በገነተ ኢየሱስ ገዳም ሰበካ ሥር ይተዳደራል።
5ኛ. የደብረ ሰላም ቅዱስ ገብርኤል ቤተክርስቲያን በደብረ ሰላም ቀጨኔ መድኃኔዓለም ሰበካ ሥር ይተዳደራል።
6ኛ. የምዕራፈ ቅዱሳን አቡነ አረጋዊ ቤተክርስቲያን በምዕራፈ ቅዱሳን ፈለገ ሕይወት አቡነ ገብረመንፈስ ቅዱስ ሠበካ ሥር ይተዳደራል።
7ኛ. የመካነ ጎልጎታ ቅድስት ማርያም ቤተክርስቲያን በደብረ ነጎድጓድ ቅዱስ ዮሐንስ ቤተክርስቲያን ሠበካ ሥር ይተዳደራል።

እነዚህ በዝርዝር የገለጽናቸው ሰባት አብያተ ክርስቲያናት በጠቀስናቸው ሰበካ ሥር የሚተዳደሩ ሲሆኑ ቀሪዎቹ 77 አብያተ ክርስቲያናት የራሳቸውን ቋሚ የሰበካ ጉባኤ አላቸው። በአዲስ አበባ ከተማ ካሉት 84 አብያተ ክርስቲያናት አንድ ክፍለ ዘመን (መቶ ዓመት) ሞልቶት በቀርስነት ያሉትን ከበስተጀርባ ካስቀመጥነው የትክል ዘመን ቁጥር ጋር በማቀናነስ አንባቢያን ሊያውቁት ይችላሉ። ለምሣሌ የደብረ ጽጌ ቅዱስ ዑራኤል ቤተክርስቲያንን ብንጠቅስ 1991 – 1875 = 116 የአንድ መቶ አስራ ስድስት ዓመት እድሜ ያለው ሲሆን ከአንድ ክፍለ ዘመን (ከመቶ ዓመት በላይ በመሆኑ በቀርስነት ከተመዘገቡት ጥንታዊያን አብያተ ክርስቲያናት አንዱ ነው።)

www.ethiopianorthodox.org

ለጥናት ሥራዬ የተጠቀምኩበት

ይህ ፍኖተ ቤተክርስቲያን በመባል ተሠይሞ የተዘጋጀው መጽሐፍ በዝግጅት ሰዓት ለጥናቱ የተጠቀምኳቸው ምንጮች

1ኛ. በ1956 የተዘጋጀው የመጀመሪያው ትንሣኤ መጽሔት 1ኛ ዓመት ቁጥር አንድ እትም

2ኛ. የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ሰበካ ጉባኤ መምሪያ እስታስቲክስ ክፍል የአብያተ ክርስቲያናት የተክል ቅጽ

3ኛ. በአዲስ አበባ ሃገረ ስብከት አውራጃዎች የተክል ዘመን ቅጽ

4ኛ. በየአጥቢያ ቤተክርስቲያኑ አካባቢ የሚገኙት የእድሜ ባለፀጋ አረጋዊያን እናቶችና አባቶች የቃል በቃል ውይይት

5ኛ. በ1983 ዓ.ም. በየካ ሚካኤል ሰበካ ጉባኤ ከተዘጋጀው ትምህርታዊና የልማት እቅድ መጽሔት

6ኛ. የአብያተ ክርስቲያናት የኪ.ሜ. ርቀትን በተመለከተ ከአንበሣ የከተማ አውቶቢስ አገልግሎት ድርጅት የሰጠኝን የአዲስ አበባ መንገዶች ኪሎ ሜትር ርቀት ከምፈልገው ቦታ ጋር በመቀናነስና በመደመር

በአጠቃላይ በርካታ ሊቃውንተ ቤተክርስቲያን አባቶች በግል ለዚህ ጥናት መሳካት አጥተታቸውን አካፍለውኛል። በመጨረሻም ይህ መጽሐፍ ለቤተክርስቲያኗ የተክል ዘመን አመሠራረትና ለታሪኳ መጠበቅ በተለይ ስለ አዲስ አበባ አብያተ ክርስቲያናት ጥንቲዊ አመሠራረትና ይዘት ለምዕመናን ትልቅ ግንዛቤን ይሠጣል ብሎ በጠቅላይ ቤተክህነት ፈቃድ በሊቃውንት ጉባኤ ታርሞ እንዲታተም በመወሰኑ ሊቃውንት ጉባኤው ታርሞ እንዲታተም ስለፈቀደልኝና እኔም የድካሜ ውጤት ለንባብ ስለበቃልኝ የረዳኝን ማርያም ልጅ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስን ላመሠግን እወዳለሁ።

መምህር ሰሎሞን ቶልቻ ድንቁ
ሰባኪ ወንጌል ዘኦርቶዶክስ ተዋህዶ

የመ.ሣ.ቁ. 2436
አ.አ
ስልክ 51 45 00 Ext. 220

ልዩ ማሳሰቢያ

ይህ ፍኖተ ቤተክርስቲያን የተባለው መጽሐፍ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን በአዲስ አበባ ከተማ የሚገኙትን 84 አብያተክርስቲያን ጥንታዊ አመሠራረት የሚያሳይ ሲሆን እኔ የጥናት ስራዬን ከጨረስኩ በኋላ በዚህ በያዝነው በ 1991 ዓ.ም የተመሠረቱ አብያተክርስቲያናትን አያጠቃልልም።

ይኸውም፡— 1ኛ፡ ደብረመድኃኒት ኪዳነምህረት ሳሪስ አዲሱ ሠፈር ፡ በከፍተኛ 19 ቀበሌ 55 ውስጥ ስትገኝ፡

2ኛ፡ ደብረ አራራት ማህበረ በኩር ገዳም ቅዱስ አማኑኤል ቤተክርስቲያን ፡ በከፍተኛ 28 ቀበሌ 02 ውስጥ ይገኛል።(ከየካ ኪዳነምህረት ማዶ ይገኛል።)

የፀደንያማርያም ከአዲስ አበባ በስተምዕራብ በወለጋ መስመር የምትገኝ ሲሆን ክልሏ በአምቦ ክልል ነው። ይሁን እንጂ እጅግ ጥንታዊ እድሜ ያላትና የአዲስ አበባ ምዕመናን የሚገለገሉባት በመሆኗ በከተማ ውስጥ ከሚገኙት አብያተክርስቲያናት ጋር ልጠቀሳት እወዳለሁ።

www.ethiopianorthodox.org

ልዩ ምስጋና

ከሁሉ በላይ ፈቃዱ ሆኖ ሥራዬን አስጀምሮ ላስፈጸመኝ ለልዑል እግዚአብሔር ክብር ምስጋና ይግባው።

እንዲሁም በጽሕፈት ሥራ ላይ በኮምፒውተር አገልግሎት ለረዳችኝ ለወ/ሮ አስራቴነሽ ከበደ በይበልጥ የዓላማዬን በጎነትና ድካሜን አይተውልኝ የዋጋ ቅናሽ በማድረግ ያተሙልኝን አቶ ሰሎሞን ታደሰንና ቀሲስ ኃይለገብርኤልን በአጠቃላይ በዚህ ሥራዬ ላይ ቀን ትብብራቸው ያልተለየኝ ወንድሞቼንና አባቶቼን ጌታዬ ኢየሱስ ክርስቶስ የማያልፍ የዘላለም መንግስቱን እንዲያወርስልኝ ቅዱስ ፈቃዱ ይሁንልኝ።

www.ethiopianorthodox.org

ከ 1826 – 1990 ዓ.ም.

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን በአዲስ አበባ ከተማ ውስጥ የሚገኙ 84 አብያተ ክርስቲያናት ጥንታዊ አመሠራረትና ቀደም ተከተል በዓመተ ምህረት በአድራሻ ከመሀል ከተማ (ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቀላይ ጽ/ቤት) እስከተተከሉበት ቦታ ድረስ የኪ.ሜ. ርቀት በአቀጣጫ፣ በልዩ የአካባቢ መጠሪያ ስም እንዲሁም አብያተ ክርስቲያናቱን ያስተከሉ ነገሥታት መኳንንት ግለሰብ ምዕመናን የሚገልጽ ሠንጠረዥ

አብሔር
ላረዳችኝ
ተውልኝ
ቀሲስ
ልተለየኝ
ንግስቱን

ተ.ቁ.		የቤተክርስቲያኑ አሠራር			የተክል ዘመን ምንጭ						
	የቤተክርስቲያኑ ሙሉ ስም	ካቴድራል	ደብር	ገዳም	ከተንሳኤ መጽሔት 1ኛ ዓመት ቁጥር አንድ የተወሰደ	ከአዲስ አበባ ሃገረ ስብከት አውራጃዎች የተክል ቀጽ የተወሰደ	ከኢትዮጵያ የሠበካ ጉባዔ አስታስቲክ መምሪያ የተወሰደ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት አድራሻ በአቀጣጫ በወረዳ በቀበሌ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት ልዩ የአካባቢ መጠሪያ የተለምዶ ስያሜ	ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቀላይ ጽ/ቤት እስከሚገኝበት ቦታ ድረስ ያለው የኪ.ሜ. ርቀት	የቤተክርስቲያኑ አስተካይ ሙሉ ስም
1	ቀራንዮ መድኃኔዓለም	–	ደብር	–	1826	1826	1826	ከ. 24 ቀ. 17 ምዕራብ	18 ቁጥር ማዞሪያና 37 ቁጥር ማዞሪያ ቀራንዮ ሠፈር	10 ኪ.ሜ.	ንጉሥ ሣህለሥላሴ የዳግማዊ ምኒልክ አያት
2	ሳሉ ደብረፀሀይ ቀ/ጊዮርጊስ (ቃሊቲ)	–	ደብር	–	1827			ከ. 2 ቀ. 10 ደቡብ	ቃሊቲ ከፍተኛ ኪላው በስተቀኝ 400 ሜትር ላይ	20 ኪ.ሜ.	ንጉሥ ሣህለሥላሴ
3	ርዕሠ አድባራት ወገዳማት መንበረ ፀሀይ እንጦጦ ማርያም	–	ደብር	–	1873	1873	1873	ከ. 11 ቀ. 02 ሰሜን	ከሸርሚዳ በላይ እንጦጦ የቀድሞ የአጼ ምኒሊክ መኖሪያ የቀድሞ ቤት	12.8 ኪ.ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ
4	ደብረ ጽጌ ቀዱስ ዑራኤል	–	ደብር	–	1875	1875	1875	ከ. 15 ቀ. 35 ምስራቀ	ካዛንቺስ ሱፐርማርኬቱን ወረድ ብሎ	5 ኪ.ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ
5	ደብረ ኃይል ራጉኤል	–	ደብር	–	1877	1877	1877	ከ. 11 ቀ. 23 ሰሜን	ከሽሮ ሜዳ በላይ እንጦጦ ጋራ ላይ	13.8 ኪ.ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ
6	ጽርሃ አርያም ቀ/ሩፋኤል	–	ደብር		1878		1901	ከ. 8 ቀ. 05 ምዕራብ	ፖሊስ ሬድዮ መገናኛ ወይም አባዲና ባቢያ	5.1 ኪ.ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ
7	ደብረ መንክራት ስዕል ቤት ኪዳነምህረት	–	ደብር			1879	1879	ከ. 14 ቀ.18 ምስራቀ	ፊት በር ቤተመንግስት ግቢ ውስጥ	1.5 ኪ.ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ
8	መካነ ሥላሴ በዓለወልድ	–	ደብር		–	1882	1882	ከ.14 ቀ. 13 ምስራቀ	አራት ኪሎ ፓርላማ ምክር ቤት አጠገብ	900 ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ
9	ገነተ ፅጌ ቀ ጊዮርጊስ		ደብር		1869	1888	1888	ከ. 1 ቀ. 08	ፒያሳ ምኒልክ አደባባይ አጠገብ	1.7 ኪ.ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ
10	መንበረ መንግሥት ቀ/ገብርኤል (ገቢ)		ደብር		1889	1889	1889	ከ. 14 ቀ. 18 ምስራቀ	ፊት በር ቤተመንግሥቱ ጉን (አጠገብ)	1.6 ኪ.ሜ.	ዳግማዊ ምኒልክ

www.ethiopianorthodox.org

ተ.ቁ.		የቤተክርስቲያኑ አሠራር			የተክል ዘመን ምንጭ						
	የቤተክርስቲያኑ ሙሉ ስም	ካቴድራል	ደብር	ገዳም	ከተንሳኤ መጽሔት 1ኛ ዓመት ቁጥር አንድ የተወሰደ	ከአዲስ አበባ ሃገረ ስብከት አውራጃዎች የተክል ቀጽ የተወሰደ	ከኢትዮጵያ የሠበካ ጉባዔ አስታስቲክ መዘምረያ የተወሰደ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት አድራሻ በአቀጣጫ በወረዳ በቀበሌ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት ልዩ የአካባቢ መጠሪያ የተለምዶ ስያሜ	ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት አስከሚገኝበት ቦታ ድረስ ያለው የኪ.ሚ. ርቀት	የቤተክርስቲያኑ አስተካይ ሙሉ ስም
11	ዳግሚት ደብረ ሊባኖስ ደብረ አሚን ተክለሃይማኖት		ደብር	-	1898	1898	1898	ክ· 3 ቀ· 31 ምዕራብ	ሱማሌ ተራ መርካቶ አካባቢ	2 ኪ.ሚ.	ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
12	መካነ ሠማዕት ቅዱስ ቂርቆስ		ደብር	-	1899	1899	1899	ክ· 21 ቀ· 24 ደቡብ	ከለገሃር ባቡር ጣቢያ በስተጀርባ	3·5 ኪ.ሚ.	ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
13	ብርሃናተ ዓለም ጴጥሮስ ወጳውሎስ		ደብር		1901	1901	1901	ክ·25 ቀ· 02 ምዕራብ	ጉለሌ ጀኔራል ዊንጌት ት/ቤት አጠገብ	6 ኪ.ሚ.	ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
14	ሐመረ ኖህ ኪዳነ ምህረት (እንጦጦ)			ገዳም	1903		1903	ክ·11 ቀ· 04 ሰሜን	ከሹሮ ሜዳ በላይ 16 ቁጥር ማዞሪያ	6·7 ኪ.ሚ.	ግርማዊት እቴጌ ጣይቱ
15	ደብረሠላም ቀጨኔ መድኃኔዓለም		ደብር		1903	1903	1903	ክ· 9 ቀ· 20 ሰሜን	ከሠሚን ሆቴል በላይ አዲሡ ገበያ ችሎት ሠፈር	6 ኪ.ሚ.	ልጅ እያሱ
16	ደብረ ገሊላ አማኑኤል	ካቴድራል			1905	1905	1905	ክ· 6 ቀ· 08 ምዕራብ	መሣለሚያ ከእህል በረንዳ በታች	[illegible] ኪ.ሚ.	ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
17	መካነ ሕይወት ገብረመንፈስ ቅዱስ (ፈረንሳይ)		ደብር		1906	1906	1906	ክ· 12 ቀ· 12 ሰሜን	ከፈረንሳይ ሌጋሲዮን በላይ ኪላ አካባቢ	6·7 ኪ.ሚ.	አፈንጉሥ ጥላሁን
18	ደብረ ሠላም ቅዱስ እስጢፋኖስ		ደብር	-	1909	1909	1909	ክ· 18 ቀ· 07 ደቡብ	መስቀል አደባባይ ወይም አፍሪካ አዳራሽ አካባቢ	4·8 ኪ.ሚ.	ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
19	ታዕካ ነገሥት በዓታ ማርያም			ገዳም	1911		1911	ክ· 14 ቀ· 18 ምስራቅ	ፊት በር ቤተ መንግስት ግቢ ውስጥ	1·3 ኪ.ሚ.	ንግስት ዘውዲቱ
20	ደብረ ናዝሬት ቅዱስ ዮሴፍ		ደብር		1910	1911		ክ· 19 ቀ· 54 ደቡብ	ከጉተራ በታች ብሔረ ፅጌ ማዞሪያ አጠገብ	9·1 ኪ.ሚ.	ሠብዩን ኃ/ማርያም
21	ደብረ ነጉድጓድ ቅዱስ ዮሐንስ		ደብር		1950	1914	1914	ክ· 1 ቀ· 03 ምዕራብ	አባ ኩሩን ሠፈር ጉለሌ መስመር	3·6 ኪ.ሚ.	አፄ ኃ/ሥላሤ
22	ገነተ ኢየሱስ			ገዳም	1915	1915		ክ· 12 ቀ· 07 ሰሜን	41 ማዞሪያ ራስ ካሣ ሠፈር	7·4 ኪ.ሚ.	ልዑል ራስ ካሣ
23	መንበረ ልዑል ቅዱስ ማርቆስ			ገዳም	1916	1916	1916	ክ· 11 ቀ· 17 ሰሜን	አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ 6 ኪሎ ግቢ ውስጥ	800 ሚ.	አፄ ኃ/ሥላሤ

www.ethiopianorthodox.org

የቤተክርስቲያኑ አስተካይ ሙሉ ስም
ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
ግርማዊት እቴጌ ጣይቱ
ልጅ ኢያሱ
ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
አፈንጉሥ ጥላሁን
ዳግማዊ አፄ ምኒልክ
ንግስት ዘውዲቱ
ሠብዮን ኃ ማርያም
አፄ ኃ ሥላሴ
ልሁል ራስ ካሣ
አፄ ኃ ሥላሴ

ተ.ቁ.	የቤተክርስቲያኑ ሙሉ ስም	የቤተክርስቲያኑ አሠራር			የተክል ዘመን ምንጭ						
		ካቴድራል	ደብር	ገዳም	ከትንሳኤ መጽሔት 1ኛ ዓመት ቁጥር አንድ የተወሰደ	ከአዲስ አበባ ሃገረ ስብከት አውራጃዎች የተክል ቀኦ የተወሰደ	ከኢትዮጵያ የሠበካ ጉባዔ እስታስቲክ መምሪያ የተወሰደ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት አድራሻ በአቀጣጪ በወረዳ በቀበሌ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት ልዩ የአካባቢ መጠሪያ የተለምዶ ስያሜ	ከመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት እስከሚገኝበት ቦታ ድረስ ያለው የኪ.ሚ. ርቀት	የቤተክርስቲያኑ አስተካይ ሙሉ ስም
24	ማኅደረ ስብሃት ልደታ		ደብር		1916	1917	1917	ከ. 22 ቀ. 04 ደቡብ	ከሚክሲኮ በታች ባልቻ ሆስፒታል አጠገብ	6.8 ኪ.ሚ.	ብፁዕ አቡነ ሣዊሮስ
25	መንበረ ንግስት ቁስቋም ማርያም		ደብር		1919	1919	1919	ከ. 11 ቀ. 01 ሰሜን	ከሽሮ ሜዳ በላይ እንጦጦ 17 ቁጥር ማዞሪያ	7.8 ኪ.ሚ.	ንግስት ዘውዲቱ
26	ደብረ ሣህል ቅዱስ ሚካኤል (የካ)		ደብር		1897		1923	ከ. 16 ቀ. 07 ምስራቅ	በየገናኛ ወስመር ሾላ ገበያ አካባቢ	10.1 ኪ.ሚ.	የጥንቱ በአፄ ምኒልክ ዳግማዊ የአሁኑ በንግስት ዘውዲቱ
27	መንበረ ፓትርያርክ ቅድስተ ቅዱሳን ማርያም			ገዳም	1922		1920	ከ. 14 ቀ. 7 ማዕከላዊ	መንበረ ፓትርያርክ ... ውስጥ	መንበረ ፓትርያርክ ግቢ ውስጥ	ብፁዕ አቡነ ቄርሎስ
28	መንበረ ፀባኦት ቅድስት ሥላሴ	ካቴድራል			1924	1924	1924	ከ. 14 ቀ. 13 ማዕከላዊ	ከፓርላማ ምክር ቤት አጠገብ 4 ኪሎ	500 ሚ.	በቀ. አፄ ኃ/ሥላሴ
29	ፀርሃንግስት ፋሪ ሃና ማርያም		ደብር			1926		ከ. 19 ቀ. 60 ደቡብ	ከሣሪስ ተስተቀኝ ማዶ ፋሪ ፈረስ ማዞሪያ ሠፈር	19.3 ኪ.ሚ.	ግርማዊት እቴጌ መነን
30	ወይብላ ማርያም (ፈረንሣይ)		ደብር			1926		ከ. 12 ቀ. 07 ሰሜን	ገነተ ኢየሱስ ቤተክርስቲያን	7.4 ኪ.ሚ.	በምዕመናን
31	ፀረሃ ፅዮን ሐዋሪያት ቅዱስ ሚካኤል (ጉላ)			ገዳም	1934	1934	1934	ከ. 3 ቀ. 34 ማዕከላዊ	ተርፖል ጉዳና ወይም ቴዎድሮስ አደባባይ ጀርባ	3 ኪ.ሚ.	ወ/ሮ በቀለች ግዛው
32	ሠቀሥቃ ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ		ደብር		1939	1935		ከ. 24 ቀ. 09 ምዕራብ	ፖሊስ ሬጥና ደራሽ ኩልፌ 21 ቁጥር ማዞሪያ	6.5 ኪ.ሚ.	እቴጌ መነን
33	ምስካዬ ህዙናን መድኃኔዓለም			ገዳም	1940	1935	1930	ከ. 11 ቀ. 17 ሰሜን	ከ 6 ኪሎ ዩኒቨርሲቲ ከዋናው በር ከፍ ብሎ	1.3 ኪ.ሚ.	ቀ. አፄ ኃ/ሥላሴ
34	ረቢ መካነ ጉልጉሌ መድኃኔዓለም		ደብር			1936		ከ. 24 ቀ. 16 ደቡብ	ካራ ቆሬ ረቢ ሠፈር	13.9 ኪ.ሚ.	ራስ ቢትወደድ መኮንን እንዳል ካቸውና ልዕልት ሻሺ ወርቅ

www.ethiopianorthodox.org

ተ.ቁ.		የቤተክርስቲያኑ አሠራር			የተክል ዘመን ምንጭ						
	የቤተክርስቲያኑ ሙሉ ስም	ካቴድራል	ደብር	ገዳም	ከተንሳኤ መጽሔት 1ኛ ዓመት ቁጥር አንድ የተወሰደ	ከአዲስ አበባ ሃገረ ስብከት አውራጃዎች የተክል ቅጽ የተወሰደ	ከኢትዮጵያ የሠበካ ጉባዔ አስታስቲክ መምሪያ የተወሰደ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት አድራሻ በአቀጣጫ በወረዳ በቀበሌ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት ልዩ የአካባቢ መጠሪያ የተለምዶ ስየሚ	ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት· አስከሚገኝበት ቦታ ድረስ ያለው የኪ·ሜ· ርቀት	የቤተክርስቲያኑ አስተካይ ሙሉ ስም
35	መንበረ ስብሃት ሥላሴ (እንጦጦ)	–	ደብር		1937	1938	1938	ከ· 11 ቀ· 02 ሰሜን	ሽሮ ሚዳ ከፍ ብሎ	5·9 ኪ·ሜ·	የቀድሞ አባ ኃ/ሥላሤ መገኑ
36	ደብረ ከዋክብት ገ/ክርስቶስ ወ አቡነ አረጋዊ	–	ደብር	–	1942	1942	1942	ከ· 23 ቀ· 16 ደቡብ	ጅማ በር ዘነበ ወርቅ ሆስፒታል አካባቢ	9·6 ኪ·ሜ·	አፄ ኃ/ሥላሤ
37	ደብረ ሃይል ራጉኤል (መርካቶ)	–	ደብር		–	1948	1948	ከ· 5 ቀ· 06 ደቡብ	መኃል መርካቶ	2·3 ኪ·ሜ·	አፄ ኃ/ሥላሤ
38	ደብረ ደባቤ ያሬድ	–	ደብር		–	1948	1948	ከ· 14 ቀ· 49 ደቡብ	ጉተራ አካባቢ	7·1 ኪ·ሜ·	የቀድሞ በወሮ ደስታ ሞላ የአሁኑ በምዕመናን
39	መካነ ጉልጉታ ቀ/ማርያም (ዮሐንስ)	–	ደብር	–	–	1950	–	ከ· 1 ቀ· 03 ሰሜን	አባኮራን ሠፈር ዮሐንስ ቤተክርስቲያን ውስጥ	3·6 ኪ·ሜ·	በምዕመናን
40	ደብረ መዊዕ ቅዱስሚካኤል	ካቴድራል	–			1953	1953	ከ· 7 ቀ· 31 ምዕራብ	ኳስ ሜዳ ሠፈር ከክፍለ ሃገር አውቶቡስ ተራ ጀርባ	4·1 ኪ·ሜ·	በምዕመናን
41	መካነ ሕያዋን ቅዱስ ገብርኤል (ጉፋ)	ካቴድራል	–		–	1955	–	ከ·20 ቀ· 53 ደቡብ	ቁራን አልፎ ጉፋ 34 ቁጥር ማዞሪያ ላይ	10 ኪ·ሜ·	በፓትርያሪክ አባ ቴዎፍሎስ
42	መንበረሕይወት መድኃኔዓለም	–	ደብር		–	1955	–	ከ· 1 ቀ· 05 ል ዩ ደቡብ	አቃቂ ከተማው ጋራ ላይ	21·5 ኪ·ሜ·	ዶ/ በቀለ በየነ
43	ደብረ ብስራት ቅዱስ ገብርኤል	–	ደብር	–	1957	1957		ከ· 23 ቀ· 13 ደቡብ	መካኒሳ 5 ቁጥር መስመር	6·9 ኪ·ሜ·	በምዕመናን
44	መካነ ሕይወት ኪዳነምህረት (ቃሊቲ)	--	ደብር	–	–	1958	–	ከ·2 ቀ·08 ደቡብ	ቃሊቲ መንገድ ፊት ለፊት	20 ኪ·ሜ·	ወ/ሮ አቦነሽ አንበርብር
45	ደብረ ምህረት ቅዱስ ሚካኤል (ቦሌ)	–	ደብር	–	–	1968	1968	ከ· 17 ቀ· 20 ምስራቅ	ቦሌ ሩዋንዳ ሠፈር	11·2 ኪ·ሜ·	በምዕመናን
46	አንቀፀ ምህረት ቅዱስ ሚካኤል (ጫቁኑ)	–	ደብር	–	–	1968	–	ከ· 12 ቀ· 07 ሰሜን	41 ቁጥር ማዞሪያ ራስ ካሣ ቤት	7·8 ኪ·ሜ·	የራስ ካሣ ቤት የድሮ (የአሁኑ በምዕመናን)
47	ደብረ ምጥማቅ ሠዓሊተ ምህረት ቀ/ማርያም	–	ደብር	–	–	1969	–	ከ· 1 ልዩ ቀ· 04 ምስራቅ	መገናኛን አለፎ ሲቪል ሠርቪስ ኮሌጅ አካባቢ	13·2 ኪ·ሜ·	በምዕመናን
48	ደብረ ምህረት ሚካኤል ወሕኒ ቤት ውስጥ	–	ደብር	–	–	1969	–	ከ· 21 ቀ· 19 ደቡብ	ከሚክሲኮ በታች ማረሚያ ቤት አ·አ· ከርቸሌ ውስጥ	5·2 ኪ·ሜ·	በምዕመናን

ተ·ቁ·
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84

www.ethiopianorthodox.org

የቤተክርስቲያኑ አስተዳዳሪ ሙሉ ስም
የቀድሞ አባ ኃ/ሥላሴ መገኑ
አባ ኃ/ሥላሴ
አባ ኃ/ሥላሴ
የቀድሞ በወሮ ደስታ ሞላ የአሁኑ በምዕመናን
በምዕመናን
በምዕመናን
በፓትርያሪክ አባ ቴዎፍሎስ
ዶ. በቀለ በየነ
በምዕመናን
ወ ሮ አበነሽ አንበርብር
በምዕመናን
የራስ ካሣ ቤት የድሮ (የአሁኑ በምዕመናን)
በምዕመናን
በምዕመናን

ተ.ቁ.		የቤተክርስቲያኑ አሠራር			የተከለ ዘመን ምንጩ						
	የቤተክርስቲያኑ ሙሉ ስም	ካቴድራል	ደብር	ገዳም	ከትንሳኤ መጽሔት 1ኛ ዓመት ቁጥር አንድ የተወሰደ	ከአዲስ አበባ ሃገረ ስብከት አውራጃዎች የተከለ ቀጽ የተወሰደ	ከኢትዮጵያ የሠበካ ጉባዔ እስታስቲክ መምሪያ የተወሰደ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት አድራሻ በአቀጣጫ በወረዳ በቀበሌ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት ልዩ የአካባቢ መጠሪያ የተለምዶ ስያሜ	ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ/ቤት አስከሚገኝበት ቦታ ድረስ ያለው የኪ.ሜ. ርቀት	የቤተክርስቲያኑ አስተዳዳሪ ሙሉ ስም
49	ደብረሲና እግዚአብሔር አብ		ደብር			1969		ከ. 10 ቀ. 22 ሰሜን	ከአዲሱ ገበያ በላይ መሬቢቲ ሠፈር	4·8 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
50	ደብረ ገነት ቅ/ገብርኤል		ደብር			1969	1969	ከ. 8 ቀ. 22 ምዕራብ	አስኩ ጉለሌ ጨርቃጨርቅ ፋብሪካ አካባቢ 19ና28ማዞሪያ	10 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
51	ዳግማዊ ቁልቢ ደብረ ልዑል ቅ/ገብርኤል (ኮተቤ)		ደብር			1969	1969	ከልዩ ቀ. 03 ምስራቅ	ኩተቤ ሠፈር 65 ቁጥር ማዞሪያ	14·1 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
52	ደብረ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ (ገርጂ)		ደብር			1972	1972	ከ.17 ቀ. 25 ምስራቅ	መገናኛን አልፎ ገርጂ ሠፈር	15·3 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
53	ደብረ ሣሊም መድኃኔዓለም መጥምቁ ዮሐንስ ወአቡነ አረጋዊ (ቦሌ)		ደብር			1972	1972	ከ. 17 ቀ. 23 ምስራቅ	ቦሌ 2ኛ ደረጃ ት/ቤት 22 ማዞሪያ	10 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
54	ምዕራፈ ቅዱሳን ፈለገ ሕይወት ገ/ቅዱስ (ሣሪስ)			ገዳም		1974	1974	ከ. 19 ቀ. 55 ደቡብ	ባሌ በር ሣሪስ ሠፈር	11·3 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
55	መካነ ቅዱሳን ኢያቄም ወሃና		ደብር			1976		ከ. 1 ልዩቀ.02 ምስራቅ	መገናኛ አልፎ ኮተቤ መስመር	9·2 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
56	ምዕራፈ ቅዱሳን አቡነ አረጋዊ (ሣሪስ አቦ)			ገዳም		1978		ከ. 19 ቀ. 55 ደቡብ	ሣሪስ አቦ ገቢ ውስጥ	11·5 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
57	ደብረ ምጥማቅ ፊሊጶስ		ደብር			1979		ከ. 25 ቀ. 04 ምዕራብ	ኩልፌ ከአጠና ተራ ማዶ	8·3 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
58	ደብረ መንክራት ተክለሃይማኖት		ደብር			1979		ከ.16 ቀ. 07 ምዕራብ	ከጳውሎስ ቢ/ክ ማዶ ፓሊስ ፈጥኖ ደራሽ ጀርባ	9·6 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
59	ደብረ ይድራስ ቅዱስ ጊዮርጊስ		ደብር			1981		ከ.24 ቀ. 14 ደቡብ	59 ቁጥር ማዞሪያ በኦልድ ኤርፖርት	10·5 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
60	ደብረ ትጉሃን ቅዱስ ሚካኤል (ላፍቶ)		ደብር			1983		ከ.19 ቀ. 58 ደቡብ	ከብሔረ ፅጌ ማርያም ማዶ ጋራው ላይ	13·8 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
61	ደብረ ምህረት ኪዳነ ምህረት (የካ)		ደብር			1983		ከ. 16 ቀ. 22 ምስራቅ	ኩተቤ ብረታብረት ፋብሪካ ጀርባ	11·5 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
62	ገዳመ ኢየሱስ			ገዳም		1983		ከ.24 ቀ. 12 ደቡብ	ከአማኑኤል ቤተክርስቲያን ወንዙን ተሻግሮ ማዶ	7·8 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
63	ደብረ ፀሀይ ቅዱስ ጊዮርጊስ		ደብር			1983		ከ. 12 ቀ. 12 ሰሜን	ፈረንሳይ ከከፍተኛ 12 ት/ቤት በላይ	8·9 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
64	ቤዛ ብዙሃን ኪዳነ ምህረት (ጉፋ)		ደብር			1984		ከ. 20 ቀ. 51 ደቡብ	ጉፋ አካባቢ በተለምዶ ትግሬ ሠፈር	13 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
65	ምዕራፈ ባድቃን አቡነ ገ/ቅዱስ (መካኒሳ)		ደብር			1984		ከ. 23 ቀ. 15 ደቡብ	5 ቁጥር ማዞሪያ መካኒሳ	8·5 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
66	ደብረ መድኃኒት መድኃኔዓለም (የልደታው)		ደብር			1985		ከ. 22 ቀ. 04 ደቡብ	ልደታ ቤተክርስቲያን ገቢ ውስጥ	6·8 ኪ.ሜ.	በምዕመናን

www.ethiopianorthodox.org

ተ.ቁ.		የቤተክርስቲያኑ አሠራር			የትክል ዘመን ምንጭ						
	የቤተክርስቲያኑ ሙሉ ስም	ካቴድራል	ደብር	ገዳም	ከትንሳኤ መጽሔት 1ኛ ዓመት ቁጥር አንድ የተወሰደ	ከአዲስ አበባ ሣገረ ስብከት አውራጃዎች የትክል ቀጽ የተወሰደ	ከኢትዮጵያ የሠበካ ጉባዔ አስታስቲክ መምሪያ የተወሰደ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት አድራሻ በአቀጣጫ በወረዳ በቀበሌ	ቤተክርስቲያኑ የሚገኝበት ልዩ የአካባቢ መጠሪያ የተለምዶ ስያሜ	ከመንበረ ፓትርያሪክ ጠቅላይ ጽ ቤት አስከሚገኝበት ቦታ ድረስ ያለው የኪ.ሚ. ርቀት	የቤተክርስቲያኑ አስተካይ ሙሉ ስም
67	ደብረ ምዕላል እግዚአብሔር አብ		ደብር			1985		ከ· 17 ቀ· 21 ምስራቅ	መገናኛን አልፎ ላምበረት ለምለም ሜዳ ሠፈር	12·1 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
68	አንቀበ ምህረት ኪዳነ መህረት		ደብር			1985		ከ· 24 ቀ· 15 ደቡብ	አየር ጤና ኩምቢ ሠፈር	13 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
69	ደብረ ገነት ቅዱስ ሚካኤል መካኒሣ		ደብር			1985		ከ· 23 ቀ· 14 ደቡብ	መካኒሣ ሠፈር	11·1 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
70	ደብረዕባህ ቅዱስ ሚካኤል (ሣጠራው)		ደብር			1986		ከ· 28 ቀ·ልዩ1 ምስራቅ	ሲቪል ሠርቪስ ኩሊጅን አልፎ C.M.C ህንፃ አጠገብ	12 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
71	ደብረ ገነት ቅዱስ ገብረኤል ቃሊቲ	-	ደብር			1986		ወ· 27 ቀ· 11 ደቡብ	ቃሊቲ ክራውን ሆቴል አጠገብ	19·5 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
72	ደብረ ዕንቁ ልደታ ማርያም	-	ደብር			1986		ከ· 12 ቀ· 21 ሰሜን	ራሺያ ኢምባሲ ጀርባ ጋራው ላይ	6 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
73	ደብረ ገረት ፋሪ አንቁ ገብርኤል	-	ደብር	-		1986		ከገበሬ መሀበር ደቡብ	ላፍቶ ሚካኤል የ2 ሠዓት መንገድ	24 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
74	ብሔረ ፅጌ ማርያም	-	ደብር			1986		ከ· 19 ቀ· 57 ደቡብ	ከብሔረፅጌ መናፈሻ በስተቀኝ አካባቢ	11·3 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
75	ምስራቀ ፀሀይ ቅዱስ ገብርኤል (መካኒሳ)	-	ደብር			1986		ከ· 23 ቀ· 14 ደቡብ	መካኒሣ ክታር ሠፈር	13·4 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
76	ወይብላ ማርያም	-	ደብር	-	-	1987	-	ከ· 24 ቀ· 17 ምዕራብ	ከቀራንዮ መድኀኔዓለም በላይ	11 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
77	ደብረ ቅዱስ ደብረቀረሜሎስ ካራአሎ መድኃኔዓለም ወአቡነ ገሪማ	-	-	ገዳም		1988		ከ· 28 ቀ· 03 ምስራቅ	40ቁጥር ማዞሪያ ደብረብርሃን መውጫ	17 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
78	ሀመረ ወርቅ ማርያም	-	ደብር	-		1988	-	ከ· 19 ቀ· 59 ደቡብ	ሣሪስ ጥርብ ድንጋይ መፈልፈያ	13 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
79	ቀጨኔ ገብርኤል	-	-	-				ከ· 9 ቀ·20 ሰሜን	ቀጨኔ መድኃኔዓለም ገቢ ውስጥ	6 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
80	ታጠቅ ሚካኤል	-	ደብር	-				ምዕራብ	ከቀራንዮ በላይ	15 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
81	ተክለኃይማኖት (ጋራ ዋሻ)	-	ደብር	-				ምዕራብ	የካ ጋራው ላይ	8 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
82	ደብረምህረት ወህኒ ሚካኤል ውጪ	-	ደብር			1989		ከ· 21 ቀ· 19	ከወህኒው ቤት ውጪ ከቂራ በላይ	13 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
83	የካ ጋራ መድኃኔዓለም	-	-	-		1990		ከ· 16 ቀ· 22	ከየካ ኪዳነ ምህረት ማዶ ጋራ ላይ	11 ኪ.ሜ.	በምዕመናን
84	ቦሌ ቡልቡላ ደብረገነት መድኃኒዓለም		ደብር	-		1990		ገበሬ ማህር	ቡልቡላ ገበሬ ማህበር	13 ኪ.ሜ.	በምዕመናን

www.ethiopianorthodox.org